



Հայկական գիտահետազոտական հանգույց Armenian Research & Academic Repository



Սույն աշխատանքն արտոնագրված է «Ստեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

**This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.**

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով
ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

2004

ԿԱԵՄԷՍ Մ. ՏԱՏԵՐԵԱՆ

ԳԸՍՍԷՏԷՆ ՀԻՍՍԷ

ԵԱԽՕՏ

ՄԻԻԼԱՅԱԶԱԹԸ ԱԽԼԱԳԻՅԷ

ՎԷ

ՄԷԳԱԼԱԹԸ ՄԻԻՆԹԵԻԱՊԷ



ԳԸՍՍԸ ԷՎՎԷԼ

معارف عمومية نظارت جلیله سنک فی ۹ ذی القعدة سنه ۳۱۸ و فی ۱۵
شباط ۳۱۶ تاریخ و ۴۸۴ نومرولی رخصتنامه سیه طبع اولمشدر



ԻՍԹԱՆՊՕԼ

ՄԱԹՊԱ՝ԱԻ ՍԱՐԸԵԱՆ ՎԷ ՇԷՐԻՔԻ

Պապր-Ալի հասէսի, հումքո 38

1901

392-ԱՂ

450.

ՄՈՒԳԱՏՏԷՄԷ



Հազգ Թեալա հազրէթլերինին ամլու ու նուսրէթիլլէ ,
 պու կիպի պիր էսերի միւֆիտին , թապու նէչրինէ մու-
 վաֆֆազ օլտուղըմտան նաչի մին զայրի հատտին քէն-
 տիմի պախթիյար ատտ էտերիմ :

Իչպու էսերի աճիզանէմին նէ՛ հալ ու քէյֆիլլէթլեր
 թանթընտա վէ նէ՞ զէման գալէմէ ալընտըղընա վէ
 մատտէլերինին՝ նէլէրտէն իպարէթ պուլունտըղընա
 տաիր պիր գաչ սէօղ սէօյլէմէքլիյիմ թապիի տիր :

Սլէտտէվամ զաղէթալար վէ քիթապլար թէրճէ-
 մէսի եա թէլիֆիլլէ վէ եախօտ քիթապէթ վէզաի-
 ֆիլլէ մէշղու վէ միւսթախտէմ պուլունանկարըն՝ պու
 միսիլլիւ էսերլեր մէյտանա չըգարմալարընա պիթթապի
 տանա զիեատէ սուհուլէթլերի օլապիլլիր : Սնլերին
 սըհճէթ ու աֆիլլէթլերի պէր քէմալ օլուպ վազթ ու
 նագալարը տախի միւսաատէլի օլտուղը թագաիրտէ ,
 աքթիլլէ պուլտըզլարը վազթ ու ֆուրսաթլարընը պէօյ-
 լէսի քիթապլար թէլիֆիլլէ հասր էթմէլերի պիր նօգ-
 թաի նագարտան էլէնճէ ատտ օլունսա սէզա տըր :
 Լաքին պու , մէզքիւր միւնասէպէթլեր թանթընտա
 գալէմէ ալընմըչ պիր քիթապ տէյիլ տիր :

Իչպու էսեր , ահրպպատան նիչէլերինէ մալիւմ օլ-
 տուղը իւզրէ միւստէթի մէտիտէտէն պերու տիւչար
 օլտուղըմ էմրազը գալպիլլէմ (խէլէճանը գալպ) սէպէ-
 պիլլէ հեր զէման միւթէէզզի վէ միւզթարիպ պուլուն-
 տըղըմ պիր հայաթը միւչքիլլէ իլինտէ գալէմէ ալընմըչ
 տըր :



38869-67

« Սաղլամ ֆիքր , սաղլամ վիւճուտտա մէվճուտ » տէնիլմիշ իսէտէ , նիչէ սաղլամ վիւճուտըլլարտա՝ խասութէ ֆիքր , վէ նիչէ խասութէ վիւճուտըլլարտա տախի՝ սաղլամ ֆիքր պուլունտըղընա տախի՝ աճիզլէրինին իշպու էսէրի նաչիզի՝ պիր տէլլիի գալի վէ պիր իսպաթը մուզնի տէյիւ թէսլիմ՝ օլունտա հազզ վէ սէզա տըր : Պէօլէճէ պազը խասթալըզլար վէ միւշքիլաթլար ինսանը խարիզ իւլ աոտ շէյլէր իճրասընա սէվզ էյլէր :

Քիթապըմըզտա միւնտէրիճ պուլունտան պազը շիրլէր վէ պէնալէր , էսիրֆրաշ պուլունտըղըմ էնալէրտէ թէճրիպէմէ թէմասէն թանրիւր օլունամուշ տըրլար : Անլէրտէն սալթ պիր գաշ շիր վէ պէնալէրին՝ մուզատտէմա « Սւետարեբ » տէ տէրճ օլունտըղը մէզքիւր ճէրիտէի ֆէրիտէյի միւթալաա պուլուրանլարըն մալիւմի տիր :

Քիթապըմըզ սալքի քիւլլէյէն ախլազի մէվատտ ու մէսախտէն իպարէթ օլուպ՝ անտէ , հէր քէսին զէվզ ու շէվզինէ , մէզազ վէ միզաճընա միւսախա էտէպլյէ , լաթիֆէ , հիքեսայէ վէ մէպանիսի միւֆիտէի սախրէ տախի մէվճուտ տըր :

Սապուրանէ անըն պիր գաշ սանիֆէսինի գրաաթ էտէյլէր , աարլ քէնտիլէրին արատըզլարը հայաթի վէ մուհիմ իպարէլէրէ թէսատիւֆ էյլէտիքլէրինի պիլ միւշանէտէ՝ պիթթապ զիյատէսիյլէ մէմուտն գալաճազլար տըր : Սուսուսա՝ միւսատըֆ օլտըզլարը շիրլէրտէն ֆէվզէլատէ մահգուզ վէ միւթէլէզլիզ պուլունտարազ պիր գաթ տահա շէվզ ու շէթարէթլէրի արթաճազ տըր :

Էրմէնի իւլ հուրուֆ թիւրքի իւլ իպարէ օլան վէ շիրլէր իլէ մուհարրէր պուլունտան պու միսիլլիւ պիր քիթապըն էմալը շիմտիյէտէք մէյտանը ինթիշարա վազ օլունամաըլ տըր զանընտայըզ :

Իշպու էսէրին պիր գըսմը տախի , մէշահիր վէ էա-

զիմին էմսիլէի էտէպլյէ վէ ասարը քիարկիւզարիլէրի իւզէրինէ մութթատար միւթալէաթտան իպարէթ տիր :

Պու քիթապ՝ հէր սընըֆ էհալինին միւթէլաա վէ մուհաքէմէսինէ միւսախա օլմասըլլա մահն , մէքթէպլէրտէ վէ ալէլիսուսուս ախլէլէր տէրունինտէ օգունամազա զայէթ էլվէրիշլի տիր :

Անըն մատտէլէրինին՝ մաթլուպաթա կէօրէ թաֆսիլաթ վէ միւնաստէպէթլէ թանրիւր օլընտըղը , լիսանընըն սատէլիյինէ տըզգաթ էտիլտիյի , վէ էտէպլիյաթա վէ գալախիսի լիսանը օսմանիյէյէ մուվաֆըզ պուլունտըղը՝ հէր քէսճէ շահանը մէմուտնիյէթ խուսուսաթտան իսէտէ , պու կիպի վասի պիր էսէրին պալատա զիքր էթտիլիմիզ անվալ ու քէյֆիյէթլէր միյանընտա գալէմէ ալընմըշ պուլունամաը՝ սալթ գարիյունը քիրամըմըղըն թազտիրինէ շայէսթէ օսա քեսաֆի տիր : Մինգայրի հատտին՝ ֆիքրիմի շու միսալ իլէ տէ իզահ էտէյիմ : Ճօն Պրնեսանըն էսէրինին՝ էզ հէր ճիճէթ շահանը թազտիր վէ գապուլ օլմասը՝ անըն սալթ միւնտէրիճաթընըն ֆէվզէլատէ կիւզէլ վէ աճախպ օլտըղընտան տէյիլ , իլլա տահա զիեսատէ շահանը հիքմէթ օլան ճիճէթ՝ էօյլէսի պիր էսէրին պիր քէօշէյի ինզիվատա մահրումիյէթ վէ սուուպէթի աղիմէ իշինտէ թանրիւր գըլընմըշ օլմասը տըր : Պինասէն ալէյ՝ , գարիյունըմըղըն ալֆընաբաղմէն շու գատարընը խալիսէթի տէրունիյէմլէ իլալէյէ իճթիսար էտէրիմ քի , իշպու քիթապըմըղըն միւհթէվիյաթը մուհիմմէսի նէ տէրէճէ շահանը թահսին իսէ , անլէրին միւշքիլաթը ֆէվզէլատէ իշինտէ թէրթիպ վէ թանրիւր էտիլտիյի խուսուսը՝ տահա զիեսատէ շահաղը թազտիր վէ շահանը իպրէթ օլսա սէզա տըր : Իշթէ պու ճիճէթ՝ հէմճինսինէ ճիւզի պիր իֆաի խրտմէթտէ պուլունամուշ օլան պու պէնտէլէրինի՝ ճէսարէթ վէ ֆէրահիյէթէ սէվզ էտէճէք տիր :

Պինապետրին, իւմիտվարում քի, հէր սընըֆ դէվաթ, խուսուսիլէ հէմէնրի էֆէնտիլէր իլէ սաիր աճըպպայը ֆէտաքեարան՝ քիթապըմըղըն միւթալէասընա բաղպէթ էթմէլէրիլէ պերապէր, թէվղի վէ ֆիրուխթը պապինստէ տախի թէվիգաթը լաղըմէյի պիտիրիզ պույուրանազլար տըր:

Քիթապըմըզ միւթալաա օլընտըղը դէման՝ վուգու պուլան դալէմ վէ լիսան խաթասընըն տամէնի ալֆ իլէ մէսթուր պույուրումասընը՝ էրպպայը դալէմտէն պիլ խասաա թէմէննի էտէրիմ:

1901 Յունիս 8
Իսթանպուլ

ԿՂԵՄԷՍ Մ. ՏԱՏՈՐԵԱՆ
(Եօզդասըն)



ԳԸՍՍԷՏԷՆ ՀԻՍՍԷ



ԱԶՏԱՆ ԶՕԳՏԱՆ

Սանա նասիրաթըմ պու տըր, չօգճա տինլէ սէօյլէ ազ, Ապա պիր քիմսէ էթմէսին, հիչ պիր կէօնէ իյթիրազ:

Պունու պիլ քի, չօգ քեարլը տըր, չօգ աղլամագ՝ կիւլմէք ազ:

Տիւշիւն պիր քէնտի քէնտիսէ, վա՞ր մը պունտան մուհիմ վազ:

Ղայրէթ քէշ օլմագ իսթէրսէն, չօգճա չալըշ, ուհու ազ, Տէմէ թէնպէլլէր միսիլիւ, կէլէն դըշ տըր եախօտ եազ:

Չօգ ուհումագ իչին պազէն վաճիպ տիր տիւշիւնմէք ազ, Հէմտէ պիւթիւն խաեալաթտան տերճալ կէշիլմէլի վազ:

Սանա կիւղէլ պիր տէրս տանա, չօգճա տիւշիւն սէօյլէ ազ: Պունտան էթմէքտէ թէվէլլիւա, հիւսնը խուլգտա իմթիյազ:

Իսթէրսէն չօգ տինտար օլմագ, սաֆի կիյին, սիւսլէն ազ, Հիչ քիմսէ սէնի պիլմէսին, հօիպամիզաճ, զիյնէթսազ:

Հազիզի պիր դանուճ տըր շու, հէր ան վէր չօգ, ալ սէն ազ, Պու թարիզլէ պիր չօգ դալպլէր, օլմուշ մէմնուն մէսուր շազ:

Էկէր ազիլ ատէմ իսէն, չօգ խորաք էթ տինլէ ազ,
Սիվրի սինէքտէն իպրէթ ալ, օլսուն սանա սանթուր սազ:

Չօգ սազընա պիլիր իսէն, տիւնհատէ աղլարսըն ազ,
Չալը քի սանա էտէսին փաք մէսլէյի իթթիխազ:

Չօգ զէքի տիր օլ ատէմ քի, չօգ իչ կէօրիւր, իչլէր ազ,
Իչլէտիքէ հէր բուզուչէպ, ասլա եօրկունլուգ տույմազ:

Չօգ արթըրմազ իսթէր իսէն, էթ իտարէ, իսարճա ազ,
Չիւնքի պօշա սարֆ էթմէյէն, սէֆալէթէ օղրամազ:

Կէօրտիւյիւն հէր ատէմտէ քի, վար մալիւմաթ չօգ եա ազ,
Էթ բիայէթ, թալթիֆ, հիւրմէթ, օլսատա քէլ հախօտ տազ:

Սէրվէթ ու ճէմալըն սէնին՝ չօգտա օլտա եախօտ ազ,
Սազըն հիչ պիր շէյին իլէ, էթմէյէսին քիպը ու նազ:

Գանաաթըն չօգ օլտուղճա, ֆարգ էթմէզ դադանտան ազ,
Անճազ պիլ քի ձէնասըր Հազզ, սէնտէն էտէճէք տիր հազզ:

Չօգ խայըրխան օլմազ իչիւն, օլ ֆէտաքեար, արթըր ազ,
Պիլ քի էթտիյին էյիլիք, ասլա պուլմազ, ինզըրազ:

Վար սըր էօյլէ տինտար քի չօգ տուա էտիպ սէօյլէր ազ,
Միւրաիլիք օլան շէյտէն, դայէթ իտէր իճթիրազ:

Սաաըզ օլմազ իսթէր իսէն էթմէ կիւնաս չօգ եա ազ,
Տէր խաթըր էթ քի սէմատա, վար սանա պիր թաճ սօլմազ:

Պիլա ֆարգ չօգ սէվ հէր քէսի, լաքին էթ էմիյէթ ազ,
Չիւնքի պիլինի՛ր մը ինտան, նէ ուսթա սըր նէ գուրնազ:

Պիր մուհիմմ տէրս տիր պու սանա, չօգ խալիս օլ, սէվ
փէք ազ,

Չօգ մուհապպէթտէ քեար էթմէզ, սըտգ՝ տէյիլ իսէ էսաս:

Խալֆ էթմէ հիչ տիւշիւնիւպտէ կիւնահըմ չօգ մը եա ազ,
Պու կիւն սըտգ ու սատագաթլա, Հազզա թէսլիմ օլմազ
ֆարգ:



ՕՆ ՏՕԳՈՒԶՐՆՃԸ ՏԷՂԻԷ ԷԼՎԷՏԱ

Ազբան ու էմսալին միյանընտա պիհէմթասըն սէն
էյ ըն տօգուզընճը տէ՛ր . տէ՛րլէր իչինտէ պիր տէվրի
միւնէվլէրի փիւր էսէն սին սէն :

Կէչմիշ տէ՛րլէրին ալթուն թաճը , կէլէճէք սաըր-
լարըն իսէ հէր տէրտինին իլաճըսըն . կէչմիշ օլան սաըր-
լար՝ սէնին մատունընտա դալտըզլարը կիպի , անլէր-
տէքի ճիւզի քիւլլի նիւմահան օլան սաարը թէրագ-
զըյաթը տախի թէգատտիւմ վէ թէքէմիւլաթ գանատ-
լարընլա մէսթուր էյլէյիպ՝ հէր մէղիյէթ , հէր գըյմէթի
քէնտինէ մանսուր էյլէտին . հէր նէ գատար սէն իլէլ-
էպէտ կէչիպ կիթմէքտէ՝ սօն տէֆա էլվէտա էյլէմէք-
տէ իսէնտէ , սէնին սաարը ֆէյզիդճարըն իլա նիհայէ
պագը տըր . սէն քէմաքեան սավուշուր իսէն տէ ճինսի
պէշէրէ պաշի էյլէտիյին կէճնակէճն նիյյամ ու պէրէ-
քեաթ , ինսան ու մուհաստէնաթընլա գաիմ ու տախմ-
սին: Սէնին իլէ տիւնհա զիյատէսիլլէ պէրխօրտար օլտու
վէ չօգլար սէլամէթ վէ իսթիրանաթ պուլտու : Սէնին
տէվրինլէ տիր քի տիւնհատա դայրի միւմքին ատտ
օլունան շէյլեր իմքեան դապուլ էտիպ քեամիլէն հալլ
օլունտու վէ նիչէ միւշքիլաթ վէ սուուպաթը ազիմէ՛

Թէսնիրաթա միւսկէտուել օլտու : Սէն՝ պէնի ատէմէ նէ-
վանէվ սիւնուլէթ վէ միւնասէպէթ պաշխ էյլէտին :
Իլմի , սէնաի , մէտէնի վէ սիւսաի տարիլէլէրտէ , նիհա-
յէթ մատտի վէ մանէվի ալէմտէ նիւմահան օլան թէ-
րագգըյաթը ֆէվգէլատէ վէ մուհասսէնաթը միւթէատ-
տիտէ սէնին հիւսնիւ սէմէրէ վէ աթիյէն տիր :

Սէն՝ կէչմիչ գարանլըգ սարըլարըն նուրը վէ էն
մէչնուրը օլտուն :

Սէնին իլէ տիւնեա ինթիյաճաթը գարուրիյէսինի
գըամէն տօլտուրտու , եախօտ տիւնեանըն պարը կիրա-
նընա թար ու վիրանընա մէտար վէ մուին օլտուն :
Տիւնեանըն իֆթիխար վէ թէրագգըսընընտա եինէ սանա
համլ օլտուհաճաղը պէտիհի տիր : Սէնին պախշ էտէկէլ-
տիյին միւթէնէվվի վէ միւթէատտիտ աթիյէ վէ պէնիյէ-
լէրինի , նիյմէթ վէ մէվնիպէլէրինի պիրէր պիրէր թատ-
տատա չըգըմագ միւսքին մի տիր : Սանա խարիգա
սէնրի թէամիյէ էտիլսէ պիհագգին սէղա տըր , գիրա
կէչմիչ գարանլըգ տէնրլէրտէ , գարանլըգտա գալան
չէյլէր շէօլէֆիրուզ օլմուչտա հատտ ու հիսապա կէլմէ-
յէն պիր չօզ իճատ ու ինթիրալար մէյտանա կէթիրիլ-
միչ վէ պէնի ատէմ՝ հէր եէրտէ անլէրտէն գիյատէսիյլէ
միւսթէֆիտ վէ խօչնուտ օլակէլմիչ տիր . շէօլէ քի ,
պալօն վասըթասըլա կէօքտէ գուշ կիպի ուչուպ տաղ-
լարը տէրեալարը աշմըչ վէ չըմէնտիֆէր սալէսինտէ
եէրտէ երլարըրմ կիպի սիւրաթլէ կէչմիչ վէ նէվ իճատ
վափօրլար մարիֆէթիյլէ տէրեալարը վէ օղիանուլարը
եարըպ ատէթա րիւգկեար կիպի սալուչմուշ տըր : Մէ-
չանրի շուարատան Հոմերոս , սէնին գէմանընտա եա-
չասա խտի աճապա սլէմէ մալիւմ օլան հիքմէթլի գա-
լէմինտէն նէ շիրլէր տիւղէճէք , քիմ պիլիբ նէ կիպի
մէտիյէլէրտէ կէղէճէք խտի : Արիստատէլ , Սոկրատ ,
Պլատոն , Ֆէնէլօն , Շէքսպիր վէ Նեւտոն կիպի մէչա-

հիրի իւլէմա սէնին տէվրինտէ պուլուհասալար խտի ա-
ճապա շու թէրագգըյաթը ճէտիտէ վէ թէքէմիւլաթը
դարիպէ իւղէրինէ քիմ պիլիբ գալէմլէրինի նէ եօլտա
օյնատահագլար վէ նէ էֆքեարը միւֆիտէտէ պուլու-
նահագլար խտի : էյ վա՛ն քի անլէր շու գատար ազլ
ու գէքեա , հիքմէթ վէ մէղլէյէթլէրիյլէ սէնտէքի աճա-
խաթտան հիչ պիրինի միւչահէտէյէ մուվաֆֆագ օլա-
մատըլար . վէ լաքին մանէն պըրագմըչ օլտըգլարը ա-
սար վէ պէնի ատէմէ մանէվի ալէմտէ իճրա վէ իյֆա
էտէկէլտիքլէրի խրտէմաթ վէ պու թարիգլէ պըրագ-
տըգլարը թէսիրաթը միւստիրէ սէնտէն էվվէլ վէ սէն-
տէ եաչաեանլարըն զըպթէսինի թահրիք էյլէտի , վէ
պէօյլէճէ էյ 19ընճը տարը թէրագգըյաթհասար , սէնտէ
տախի վիքթոր Հիւկօ կիպի շաիր , Կլատսթոն կիպի
ալիմ , Պիզմարգ կիպի տիրլօմաթ , Աբրահամ Ալինքն կի-
պի շէճի , Թուլմաս էտիսըն կիպի մուճիտ վէ Տուայթ
Լ . Մուտի կեպի եէքթա պիր միւսլէչլիր վէ սաիրէ գէ-
վաթը սիթուտէսիմաթ եաչամըչլար տըր : Մութլու տըր
սէնտէ եաչաեանլար . խուսուսա անլէր քի , ինսանիյէ-
թին սատտէթ վէ խաթիրահաթը եօլուհա էյ հէր ճիհէթ
ազլ ու տիրայէթլէրինի , գուտրէթ վէ գուվլէթլէրինի
պիտիրիլ պուլուրմուչլար տըր : Անլէր սէնինլէ պէրա-
պէր իլա ախըրըտ տիւնեա եաչաեահագլար տըր , անլէր
սէնին իլէ միւֆթէսիր իսլէրտէ տահա գիյատէ սէն
անլէր վասըթասըլա իֆթիխար էթմէլիսին , սէն մահգա
անլէրի աիւնեայա հիպա էյլէտին , տիւնեայա կէթիր-
տին , լաքին անլէրտէ սէնին նամ ու շանընը , շէօհրէթ
վէ իւսվանընը գալիմ վէ տախիմ էյլէտիլէր : Մատտի
ալէմ սէնինլէ ինտա վէ իրչատ օլտուտըղը միսիլիւ ,
մանէվի ալէմ տախի աջնի տէրէճէ ինեա վէ թէնվիր
օլուհտու : Պէչարէթ՝ սէնին վասըթանլա չար ճանիպի
ճիհանա իչարէթ վէ իլան էտիլտի . մէտէնիյէթին նուրու-

միւստեթի գալիլէ իջնուտէ տիւնեանըն հէր թարափընը
ինամէ էյէյիպ' նիչէ զոււմէթլէ մալամալ օլան գըլու-
պը ինսանիյէ , անըն միւնիը նուրըլա տօլտու. նիհայէթ
ալէմի մատտիյաթ վէ մանէվիյաթ քիւլի էսրարը հիք-
մէթի մահզա սէնին վասըթա վէ վէսիլէն իլէ պուլտու:
էպէտիյէթ իւմմանընա տօղրու թէյրան էյէմէզտէն էլ-
վէլ էլվէտա էյէյէլիւ. զիրա սէն պիհագգին

Պինազիր վէ պիհէմթա պիր զէմանսըն
Ալթուն Տեհիթ տէնիլմէյէ շաեանսըն
Միսլի նամէսպուգ պիր միւրդի ճիհանսըն
էյ վահ շիմտի հէր կէօզլէրտէն նիհանսըն:



ԻՖԹԻԽԱՐԸՆ ՆԷ՞ ՏԻՐ

Մուճիպի էհէմթիյէթ տէյիլ տիր խրիսթիյան իտիյինի
էթսէն իգրար,
Խրիսթիյանճա վէ միւսթագիմանէ եաշաեապիլտիյինէ
էթ իֆթիխար:

Նէ՛ ֆախտէ տիր զէնկին օլտըղըն քի հէր քէս էտէր
իլթիֆաթ վէ իթիպար,
Գանաաթ քեար վէ լահաթ պիր գալպին օլտըղընա սէն
էթմէլիսին իֆթիխար:

Ճագիլէթ տէյիլ տիր հէր քէս պիլսէ սէնի ալիմ վէ
քէշֆ էթսէն քիւլի էսրար,
Պիզզաթ գուսուրընը ֆէհմ էաիպ հալիմ պիր զաթ օլ-
տուզունա էթ սէն իֆթիխար:

Թագսիրաթ վէ կիւնահընը կէօրէպիլմէյէ օլսա սէնտէ
քեաֆի իզթիտար,

Ալթու իլահի իլէ անլէրի թէրք էտէպիլտիյինէ էյէ
իֆթիխար:

Ալէտաէվտմ քիլիսէյէ կիթմէք իլէ օլամագսըն տինտար
վէ պէրիսօրտար,

Ալլահ իլէ տաիմի միւլազաթտա պուլընտըղընա էյէ
սէն իֆթիխար:

Հէր վագըթ տուա էթտիյին իլէ տէյիլ քի օլուրսըն
միւմին վէ պախթիյար,

Ալլահըն իսթիմա էտէճէյի սուրէթտէ տուա էթմէքտէ
տիր իֆթիխար:

Էլպիսէնի թէմիզ վէ փարլագ սագլամագտա օլսան
զայէթ իլէ իշկիւզար,
Գալպինի էզ հէր ճիհէթ քէրահէթլէ լէքէտար էթմէ-
մէքտէ տիր իֆթիխար:

Տիւրլու զէվգ ու սէֆա իջնուտէ սէնին հէր ան կէզէ-
պիլտիյինտէն նէ՞ չըզար,
Պաշգասընըն կէօզ եաշընը սիլէպիլիւրմիսին իշթէ
պուստա աըր իֆթիխար:

Սէնի հէր շէյոտ թանըսալար զայէթ իլէ թէճրիպէքեար
մէշուր վէ նամտար:

Պուսու պիլ քի թէճրիպէնտէն իսթիֆատէ էտէպիլտի-
յինտէ տիր իֆթիխար:

Շէրիաթտան, թէնպիհաթտան մալիւմաթտար իտիյին
նէ սէվինճ տիր նէ տէ քեար,
Սէնի հէլաքա կէօթիւրէն քիւլիւք պիր կիւնահտան
սագընմագտա աըր իֆթիխար:

Նէ ալա ալըր սընհէթին պերքէմալ օլուպ տէյիլ իսէն
հիչ պիր իլլէթէ տիւչար,
Լաքին սընհէթի հիւսնի իտարէ վէ փաք հըֆզ էթմէք-
տէ տիր ասըլ իֆթիխար:

Չօգ լիսանլարա ալեան օլուպ էյլէսէն զիյատէսիյլէ
քէսպի իշթիհար,
Անլէրտէն չօգ իսթիֆատէ էտէպիլիբմիսին իշթէ պուն-
տա ալըր իֆթիխար:

Պու տիւնեատա ինտ էննաս սահիպի շան ու շէօհէթ
թանըլսանտա հէր նէ գատար,
Սէմատա իսմիյին հայաթ քիթապընտա գայտ օլընտը-
ղընա էյլէ իֆթիխար:

Ազատ վէ ասուտէ պիր հալտէ էօմրիւն էյլէսէ իմրար
պունտա նէ՞ հիքմէթ վար:
Կիւնան վէ շէյթանըն էսարէթինտէն պերի իտիյինէ էյլէ
իֆթիխար:

Էկէր վաիզ իսէն մէլէք կիպի իրատը քէլամըն օլսատա
աշիքեար,
Էվվէլա քէնտիյին միւսթէֆիտ վէ միւթէէսսիր օլտու-
ղընա էթ իֆթիխար:

Էկէր թապիպ իսէն իլլէթի թէշիսիսէ էթսէնտէ քիւլլի
մէհարէթ իզհար,
Անըն տէֆինէ տէվա ու չարէ պուլապիլտիյինտէ տիր
ասըլ իֆթիխար:

Միւհէնտիս իսէն էնվաի մէշուր փըլանլար էթսէնտէ
թանղիմ վէ ինթիչար,

Ֆիքրինտէ կէօքտէ պազը պիր պինա թէրսիմ էտէպիլ-
տիյինտէ տիր իֆթիխար:

Մուալլիմ իսէն նէվանէվ իլմինլէ վէլէվ օլսան պիր
զաթը շէօհէթշիար,
Շակիրտանըն ախազընը թէհզիպ ու թէրֆի գըլտըղը-
նա էյլէ իֆթիխար:



ՊԷՅՆ ԷՆՆԱՍ ԳՈՒԼԼԱՆԸԼԱՆ ՅԷՄՍԻԼԼԷՐ

Պէյն էննաս իսթիմալ օլունան ասի թէմսիլլէրտէն
պէտ իլէ, զէվաթը սիթուտէսիմաթըն մէշուր էմսալը
իւզէրինէ գըստա գըստա իզահաթ վէ իֆատէլէրտէ
պուլունմագ էմէլինտէյիլ:

Սըրասընա կէօրէ վէ սէօհպէթ արասընտա էհալինին
գուլանտըղը էօյլէ կիւզէլ տարպը մէսէլլէր վար տըր
քի, չօգ տէֆա սէօյլէյէնլէր անլէրին մէղլէյէթինէ վա-
րամատըգտան պաշգա մանաի հազիզիլլէրինի տախի
կերէյի կիպի ֆէհմ ու իտրաք էտէմէմէքտէ տիրլէր:
Իշպու ապա ու էճտատտան իհալէ օլունմուշ վէ թէճ-
րիպէքեար սահիպլէրի իլէ ֆէլաքէթղէտէ օլան քեամիլ
զաթլար թարաֆընտան սէօյլէնիլմիշ պուլունան էֆ-
քեարը միւֆիտէյի տաիմա կէօղիւմիւզ էօնիւնտէ պու-
լունտուրմագլա, միւլահազա վէ իսթիֆատէ էթմէքլի-
յիմիզ ֆախտէտէն իսալի օլմազ զանն էտերիզ:

Ինսանլար պէյնինտէ իսթիմալ օլունան թէմսիլլէրին
ատէտի հատտ ու հիսապա կէլմէզ, ալէլիսուսուս հէր
միլլէթ վէ գավմըն քէնտիսինէ մախսուս պինլէրճէ
տուրուպը էմսալլարը մէվճուս տըր քի, անլէրի պիր
արայա ճէմ իթմէք գապիլ օլսա եիւզլէրճէ սահիֆէլէր-

տէն միւրեքքէս ճիւղ ճիւղ քիթապար մէյտանա կէ-
լէճէք տիր:

Լաքին մաէթթէէսիւֆի ազիւմ տերիզ քի, դուլա-
նըլան պիր չօգ մուղայիրի էտէս մէսէլլէր տէ մէվճուա
սըր քի, պիլա շիւսիճէ անլէրտէ քէնտի թապիւթլա-
րընա միւսաիտ կէլէն քիմսէլէր թարաֆընտան թէրթիպ
էտիւմիչլէր տիր: Էյի ատէմ քէնտի խազինէի ֆիքրիչէ-
սինտէն մէմտուճ շէլլէր, էտնա ատէմ իսէ մէրտուա
շէլլէր չըգարըր: Նապէճա իպարէ վէ իֆատէլէր իլէ
սէրա ու պէյան էտիլէն մէսէլ էախօտ թէմսիլլէր էտէս
ու իֆֆէթէ վէ տին ու տիյանէթէ քիւլլիչէն մուղայիր
պուլունտըղլարընտան անլէրի՝ խրիսթիյան օլանա դուլ-
լանմագ դայրի միւնասիպ օլտուղու կիպի, իսթիմալը
նիչ պիր քիմսէլէ տախի ճաիզ տէլիլ տիր: Զիրա ան-
լէրին պըրագաղլարը ֆէնա թէսիրաթ՝ իլէրի կէթիր-
տիքլէրի մուճասէնաթտան դաթ պէ դաթ գիյատէ տիր:
Հէր պիր պիճուտէ սէօլլէրիմիզ իչիւն պիլէ պիզան
պիրէր պիրէր ճէվապ իսթէնիլէճէք օլտուղու չալտէ
արթըգ ֆէնա թէմսիլլէր վէ ֆէնա լիսանլար՝ նէրէտէ
դալըր: Միւսանէպէթ միյանընտա միւնասէպէթինէ
կէօրէ իսթիմալը ճաիզ օլան թէմսիլլէր իսէ գիյատէ-
սիլլէ միւֆիտ օլարագ՝ անլէր սէօնպէթին ճիւլասը վէ
ճէվճէրի մագամընտա սըրլար: Տիւնետա ալէլ ումուճ
չէնմէչրէս օլան քիմսէլէր էմալ վէ լէթաիֆ իլէ սէօյ-
լէմէքտէն միւթէլէզզիզ օլուրլար, պու գապիլտէն խօշ-
մէչրէս քիմսէլէր կէօրիւմիշ տիր քի, իքիտէ պիր
սէօլլէրիմիլն արասընտա էա պիր մէսէլ սէօլլէրլէր, էա-
խօտ պիր թէմսիլ տիր շէքէրլէր, վէ պէօլլէճէ միւսթէ-
միյունը մահուզ վէ մէմուճ գըլտըգտան պաշգա ան-
լէրին շէվգ ու շէթարէթինի արթըրըրլար, հէմ քէնտի-
լէրին վէ հէմտէ գարչըլարընտա քիլէրին աղըղլարընը
պալլանտըրըրլար: Իշթէ անլէրտէն պաղըլարը:

Սերի վեր տէ սըրըր վերմէ

Սըրըրընը վէրրիսէն պիր պաշտան դայրի պաշա,
Սէրինի վուրուրըն պիր թաշտան օլ պիր թաշա:

Սօն փիւշմանըրգ ազգէ հրմեզ

Սչ կէօղիւնիւ իշինէ լայրգըլա գըլ նազար,
Իշ իշտէն կէչտիյինտէ էթմէյէսին ան ու դար:

Էլ էլի իլէ երլան բուք

Պունու պիլէսին հէր ան

Էլ էլի ինտանա երլան:

Փարա խսթմէ պէնտէն, պուզ կիպի սօղուրըմ սէնտէն

Հաշան իշ փարաէա ուլաշըր

Պիլ քի մէսէլէ պաշգալաշըր:

Ագըլ էքսիբիլի կիօզ պուդուանտան Ֆէնա տըր

Զարարըր էօզ սըր կէօղէ կէլսէ իլլէթ էա փէրտէ:

Ագըլ նօգասնըղընա վաճըր մը չարէ պիր եէրտէ:

Ագըլսըգ պաշ էլիմտէն մէ չէքէր սէՖիլ տապան

Պիր տէֆա կէօրաիւն իսէ գիեան,

Իքինճիւստէ արթըրգ ուեան:

Էրտէն կիլէն կօլիւն օլմագ, օ տա վագըրնտա պուդուանագ:

Պաշգասընա էթմէ իւմիա

Զիւնքի չըգմագ պիր շէյ միւֆիտ:

Նախշի էիկիթ Խարնիմտէն անլի տիր

Պիր կէնճ՝ աթուճ մը տէլէր էօզապ փուլ,

Կիթ հէման անըն էարէնիսի պուլ:



Միննեքսիզ պաշ օյմազ
Տիւնեհատա նէ գատար ֆէրա,
Հէր պիրիսինէ պիր տէրա:

Տիւնեա պիր կիմի, ագըլ եկրեհնի, ֆիքր տիւմէնի, կիօ-
րիյիմ սեհի, գույլան բենտիհի:

Էլ ուշազը հիլլէքեար տըր քիմսէ պիլմէզ ֆէնտինի,
Օլուր օյմազ առէմլէրտէն հէր ան սագըն քէնտինի:

Պին էօյիւտտէն պիր սերեհնամ եհն տիր:
Պին էօյիւտ վէրտէն կէնճէ, էթմէզ ապա ֆախտէ,
Վուրմալը պաշընը պէնճէ, պու տըր եէկեանէ գախտէ:

Ալանա սիվրի սինէք սագ, այմանանա տավույ գուրնա ազ:
Ազիլէ՝ սէօյլէմէք ճախզ տէյիլ մաֆայիլ,
Չի ֆախտէ անմաղա՝ կէօքտէն տէ էնաէ վախզ:

Էնի կիլտի ճիհանէ, պաշ աղրըսը պիհանէ
Հաչան ինսան մուվազգաթ,
Էօլէճէյի մուհազգազ:

Ներտէն հարեքիք, կիօքտէն պերեքիք
Նէրտէն՝ էտիլիրտէ արզը հալ,
Կէօքտէն՝ վէրիլիր ճէվազ տէրհալ:

Էյտ վար տիյտէ Էօգ, տիյտէ վար էյտէ Էօգ
Պու հալ՝ եէքախկէրինտէն պէտթէր,
Պիր տէրա քի, պիրպիրինէ եէթէր:

Ալմա Ֆուգարանըն անիհի, կիօքտէն եհտիրիր շահիհի
Ֆուգարանըն անը՝ գալմազ ապա եէրտէ,
Սալար Ալլահ սօնրա՝ պին պիր տիւրլիւ տէրտէ:

Նէ վերիր իսէն էյիհ իյէ, օ կիսեհէք տիր սեհին իյէ
Իլթիզամ էթտիքճէ թարիզի խըտմէթի,
Աչըզ պուլաճագսըն էպվապը ճէննէթի:

Էօյիւմ գաշ իյէ քիվիրիք արասընտա տըր
Մատամ էօլիւմ օլտուգճա չօզ եագըն,
Շէրտէն, կիւնանտան դայէթլէ սագըն:

Խասրայար պաշընտա էօյիւյեր եաքար
Էօլիւմ՝ նէ խասթանա պագար նէ տէ սաղլամա,
Հէր տէմ գօրգուպ տա էօլիւրիմ տէյիւ աղլամա:

Նարան էօյիւկ, եէքէն էօյիւր
Նէթիլլէյինճէ թագտիր օլուհան սաաթ,
Նէ վագը օլսա՝ ինսան գալըր պէր հայաթ:

Փարան վա՞ր մը փարան, ճիւմիէ այիմ գուրու տըր,
Փարան Էօ՞գ մը փարան քիմարխանէ էօյու տըր:
Փարան վա՞ր մը՝ հէր քէս էտէրտըզգաթ հէր պիր սէօզիւնէ,
Փարան Էօ՞գ մը՝ հիչ պիր քիմսէ պագմազ սէնին եիւզիւնէ:

Ագանըզ աշըմ, դավիասըզ պաշըմ
Ազ եա չօզ տէյիւ քիմ քի նիզա եախար,
Պիլ քի պէօյիւք զըյամէթ անտէն գօփար:

Սըհնէք՝ այրունտան էվլա տըր:
Ալթուհ՝ սըհնէթտէն հէր վէճնլէ էսկին
Սըհնէթէ տըզգաթ էտէն տիր զէնկին:

Ախզ ու իրա մեհնէք բաշը տըր
Ախզ ու իթա կէօթէրիր ատէմի ատէմէ
Գարընտաքի էֆէնտի՞ մի Էօգսա խատէմէ:

Թաքը տիլ երլանը եռվատան ջրգարը
Հէր տէմ էյէ թաթը լիտան իսթիմալ,
Պու թէնպիհի էթմէ հիչ պիր ան իճմալ.
Զիւնքի ճիտտէն էյէրիմ պէն իսթիտալ,
Պունուն իլէ օլուր գալպլէր իսթիհասալ :

Էօվքի իլի գայգան, զիւեան իլի օրուրուր
Հըրա ու հիտտէթէ՝ օլմանեաւըն տիւչար,
Անըն ագըպէթի՝ գալմագ տըր նաչար :

Ճան ջրգմայրնա խույ ջրգմազ
Պազը ֆէնա խուչ՝ մէզարտա գըլար գարար,
Սէօյէ, օլ վազըթ օլ առէմ նէյէ եարար :

Աճիլի իշի շէյրան գարըշըր
Թէլաչ իլէ իչ կէօրմէք օլմազ,
Զիւնքի անտէն պիր խայըր սօղմազ :

Հագգ եիրտի գայմազ
Օլ իչ քի սօղըր տըր վէ հագգ, ագըպէթիհէ սապըլէ
Զիւնքի ձէնապը Հագգ մութլագ, էյլէր պիր կիւն
պագ
հագգը իհագգ :

Իշիլիկն տեմիր բըլար
Օ քի՝ քէօչէյէ չէքիլիպ հասլանըր,
Կիւնտէն կիւնէ փասլանտըգճա փասլանըր :

Եարբմ հեքիմ ճանտան հտեր, եարբմ օգուսուշ՝ տիմտեկ
Ճահիլէ օլմա թէսլիմ աճէլէ,
Սօնրա գուրպան կիտէրսիհ էճէլէ :

Թօգ աճըն հայիմտեկն պիլմեգ
Էկէր գէնկին օլմագսա միւքէտտէր վէ դամքին
Ցաղիրին հալինի պիլմէսի դայրի միւմքին :

Ագլ՝ եաշտա տեյիլ, պաշտա տըր
Եաշը վէ ազ սաշըր օլմագ տէյիլ տիր շէրէֆ,
Պուլընմալըսըն իլմ ու հիքմէթլէ միւքէլլէֆ :

Ինիլիկն պագմա, ունունա պագ
Պիր շէյլին հէր նէ գատար արթսա շանը,
Թէֆթիչ էթմէտիքճէ սէն ալմա անը :

Քեմիլիլի պիտեյ՝ քեմիլիք հեք ատեմ իշի,
Էյիլիլի պիտեյլ էյիլիք՝ եք ատեմ իշի :
Քէմիլիլի քէմիլիք հափան ֆէրա պիլ քի շէյթան,
Խալիս գալպ թաշընան շէրրէ վէրմէզ մէյտան :

Քեսքին սիրքի գապընա գարար
Իրտան՝ օլմամալը օլ գատար քէսքին,
Պիլ քի սօնրա օլուր միսքինտէն միսքին :
Այվագ գասսապ հեփսի պիր հիսապ
Ագըլ օլմանընճա ինտան ալըշըր մը,
Պին քէրրէ կէօթէրսէն սօղրու չալըշըր մը :

Էյիլիտեկն իսքիլան տիր արշա ջրգրնա
Պիր շէյլին գըյթէթի գըրգ մը տէյեր եա էլլի,
Պու անճագ խարաճ մէյտանընտա օլուր պէլլի :

Պասգըսըգ եօնդայը եկլ կիօքիսիսր
Հաչան քի ինտան քէնտի հալինէ օլուր թէրք,
Պունու կէրէյի կիպլի էյլէմէլիսին տէրք,
Թէնպէլ իլէ անըն միյանընտա եօգ տըր ֆէրգ :

Սեկ խօտ պեկն խօտ արա քի՞մ վիքեհք օր
Խօտպի՞ն մի տիր պիր քիչի
Եիւզ իւսթիւ գալըր իշի :

ՆԻԼ Ի ՄԻՒՊԱՐԷՔ

էյ Նիլի միւսպարէք, (*) հէր մէտն ու սէնա սանա պինադգին կէրէք, սէն, Մըսըրըն տէրեասը վէ անըն քեաֆֆէյի էյալէթլէրինին իրչատ վէ ինեասը սըն, սէն պու տիյարըն դանի նիյմէթի վէ Ֆէյո ու պէրէքէթիսին: Տէրլէրէճէ մուգատտէմ շաիրի մէշհուր Հոմերոս պլլէ սէնին իչիւն «Խիւտանըն հիքմէթլի իշի, Մըսըրըն ճէլլ պախչիշլի» տէմիշ տիր: Սիւքիւթ ու սաքին ազըշըն իլէ փարլազ վէ պայըըն պագըշըն իլէ նէլէր հիքեայէ է- տէրսին. նէ խաթըրէլէր անտըրըրսըն: Պագը պիր թա- ըիւս վէ մէշհուր պիր միւվէրրիսին: Սէնին եանընտա տուրուպտա սիմաի հիքմէթիմանա աթֆը նիկեան էյլէ- տիքճէ, խայալաթ վէ միւլանազաթ տէրեասընա միւս- թէղրազ օլմամազ՝ տիւչարը հայրէթ ու իսթիղրապ պուլունմամազ միւսքին մի տիր: Սէն, տէրլէրաէն պանս էտէն պիր նէրսին. նէհր տէյիլ, պիր տէրեար պիճէմթասըն, վազթ ու գէմանըլա սանա պաիը թէս- միյէ էթտիքլէրի միսիլիւ, շիմտիտէ «Պանր ֆի հանազ էլ ֆէլլանիշն» սին: Սէն, չօզ մանալլէրի տէճնիւպ տօ- լաշըր վէ գանաալարընլա հէր եէրին իմտատընա ուլա- շըրսըն: Գիթապը Մուգատտէս իլէ էն զիյատէ ալազա- տար պուլունան վէ տէֆաթլէ զիքը օլունան պիր նէհր սին: Տիւնեայա տէշէթ ու վանշէթ սաչան Ֆիրաճուլար, վէ անլէրին եանընտան գաչան Իարայիլլիլէր, սէնին գատիմ շանընը, շէօրէթ վէ նամընը պու անէտէք գաիմ վէ տաիմ էյլէմիշլէր տիր: Ֆիրաճուլէր սէնին հէր իքի թարաֆընտա սանա աթֆը նազար էթտիքճէ՝ սէնին սէյրանընա հէյրան գալարազ պիր չօզ գէման տէմ ու

(*) Իշպու պէնտի պիր ազամ իւզերի Նիլին քէնարընտա ճէգիրէ քէօիրիւսիւ եանընտա օմուրաղըլմ էնատէ գալէմէ պմըշըմ տըր:

տէվրան սիւրմիւշլէր տիր: Աայէթ տիլպէր միսլի անպէր օլ նադիք վէ նազէնի, նարին վէ նուրանի գըզար ազ- շամ սապան սէնին էթրաֆընտա սիւրիւ սիւրիւ միսլի հիւրի, պին պիր նազ ու իսթիղնա իլէ կէշթ ու կիւզար վէ թէֆէրրիւճ էյլէյէրէք սէնտէն հայաթ վէ իսթիրա- հաթ ախզ էյլէմիշլէր տիր: Սէնին քէրամէթին իլէ Մուլսէս պլլէ սէլամէթ պուլտու, զիրա օ պէրտիտէն (գամըշ) մամուլ պիր սանաըզ իլէ սէնին ինսաֆ վէ գամիրինէ ինալէ օլունամուշ իքէն՝ սէն անը հըֆո ու հիմայէ էյլէյէրէք՝ եինէ վալիտէսինին սինէի սէլիմինէ վէ աղուշը շէֆաթթճուշընա իյատէ էյլէտին: Էզմիճէի էվալիտէ Մըսրիլէր սանա իլանըն տէյիւ նիտա էտէրէք ճանլարընը ֆէտա էտէրլէր իտի. պու գատարլա տաիս իքթիֆա էյլէմէյիլ՝ պլլա իսթիֆա Սլլան տէյիւ արզը սէճտէ էտիպ, «Լայրգարն ճիւր սայրանաք վէ մեճոն» տէրլէր իտի: Ինսանլարըն սանա ետիմատըղը թափ- մատըղը գալմատը: Վազաա սէն, իլան տէյիլ իսէն տէ՝ Հիքմէթ Ուլլանըն. հիքմէթիւմա ֆիլիլլիյաթ իլէ միւ- քէլլէֆ վէ միւշէրրէֆսին: Նիչէ աճիգէլէր սէնտէ քիւլ- լի միւճիւզէլէր կէօրտիւլէր, սէն Սալիգի ճիհանըն եէտիտէ գայէթ մուհիմ պիր ալէթ օլտուն, թաշ եիւ- րէրլի Ֆիրաճուս վէ Մըսրիլէրէ ՀիքմէթՈւլլանը պլլ- տիրմէք իչիւն՝ ալ գանլարա պաթտընտա անլէրի սէր սէֆիլ ետիտըն: Սէն տիւնեանըն աճաիպաթը իւլվիյէ- սինտէն պիրի ատտ ու իթիպար օլունմաեա շաեանսըն. ֆիլվազը տիւնեանըն եէտի աճաիպաթընտան պիրի օլան վէ տէրլէրտէն պէրու գաիմ տուրան ֆիրաճոն թէփէ- լէրի (բուրգեր, կիրամ) սէնին էթրաֆ ու էքնաֆըն- տա՝ վազթ ու գէմանըլա նէլէր իճրա էտիլտիլինէ տաիր պու անէ տէկին շահիտի վահիտ գալարգալարը մի- սիլլիւ, իլա ախըր էտտիւնեա էյլէճէ սապլիթ գալա- ճազլարը միւսթէմէլ տիր: Փէյտէրիէյ սէնին զիպ ու

զէյնէթին ֆէյզ ու նիյմէթին քէսպի թէզերիս էյլէմէքտէ տիր :

Ահն, էյալէթի Սէնկիսթանըն փուճարը վէ քեաֆ֊
ֆէի Մըսըրըն պէրխորտարըսըն, պին պիր եէրէ ուզաթ֊
տըղըն զանատ վէ գօլլարըն իլէ պիշարէկեանը գօլլար֊
սըն . կէշիպ տօլաշտըղըն մահալլէրի ֆէյզեապ էյլէմէք֊
տէ վէ ինսանլարը մէսրուր վէ մէնուճն գըլմադ իշիւն
հէր սէնէ պիր գաշ այ ճօշար, թաշարսըն ամմա դա֊
րարսըզ օլուպ քէնտի հալինտէ կաշարսըն : Վափօրլար,
սէնին իւղէրինտէ պահը իւմմանտա կիպի տէվը ու
տէվրան վէ եօճուլար սէյր ու սէֆէր էյլէնէրէք միւ֊
ֆէրրան վէ մուամմէր օլուրլար վէ իսթիրահաթ պու֊
լուրլար : Շիմտիտէ՝ պիհատտ վէ պի փաեան քէսանըն
չու արասպալար, աթլար աղիմ սալթանաթլար իլէ կէ֊
լիպտէ սէնին էթրաֆընտա ազշամըն չու միւպահ հա֊
վասընտա կիւնէշին քէնտի ալթուճն պաշընը դարպի
ուֆուգտա թէմաշա օլուճըրճասընա աշտըղը, շաշա
ափաշ հէմ տարմա տաղըն սաշլարընը հէր թարաֆա
սաշտըղը վէ ահէսթէ ահէսթէ պին պիր նազ ու իս֊
թիղնա իլէ թօիլանըպ գաշտըղը հէնկեամտա՝ թէֆէր֊
բիւճ էյլէմէլէրինտէն մագսէտ նէ՞ տիր՝, տէյլը մի քի,
սէնին մէնզարէի տիլֆիրիպանէնտէն միւսթէրիճ վէ
միւսթէհիճ օլմազ տըր :

Աշեանլարա իգրամ իշիւն անլէրին թէշըրֆի էտէ֊
ճէյի զէմանա գատար ճօշկուճն հալինտէ կիտէրսին տէ
անլէրին գարշարնտա իֆթիխար էտէրսին : Անլէր քէնտի
վաթանլարընա սէնին զիքրի ճէմիլին իլէ ալտէթ էյլէ֊
յիպ՝ թուլ միւտտէթ սէնին աճախպաթընըն թահթը
թէէսիրինտէ գալըրլար : Էլ գըստա, սէնսիգ Մըսըր կա֊
պանի, մահաուլսըզ վէ իգսիգ չէօլէ տէօնէր վէ պէօյլէճէ
հայաթընըն նուրը սէօնէր իսի, չու տիյարը Սէնկիս֊
թանըն՝ հայաթ վէ մուհասսէնաթը՝ էզ հէր ճիհէթ ա֊

սարը թէրազգըրթը մահգա սէնին նիյյամ ու պէրէ֊
քեաթընտան տըր : Էզմիսէի աթիգատա՝ սէնին ճուշ ու
խրուշընը աճիգէլէր՝ միւճիւղէ տէյիւ պիլիպ՝ անա կէօ֊
րէ հարէքէթ էյլէնէրէք սէնտէն պէրէքէթ վէ ֆազլիլէթ
պէքլէրլէր իտի : Սէնին սալ պէ սալ պու մուճիթազամ
թուղեանըն միւճիւղէ տէյիլ տէ եա նէ՞ տիր, միւճիւղէ
տէյիլ իսէ պիլէ մուգատտէրաթը իլահիյէ իշի տիր քի,
պուճը հէր քիշի թէպիմ էտէր : Սէնին թուղեանըն
զէմանընտա՝ պիւթիւն էյալէթի Մըսըրիյէ կէօլ հալինի
քէսպ էյլէնիպ, չէհըլէր, գասապա վէ գարիյէլէր ճէզիրէ
մագամընտա պիր աճիպ սէյրան իլէ կէլիպ կէշէնլէրի
հէյրան գըլարլար :

Եօլուճտան չօզ իրագտա պուլուճան գարիյէլէր է֊
հալիսինէ վազթ ու զէմանըլլա պօլ պօլ սուլար թէվզի
էտիպ սէնին ճօշ վէ թուղեանընտան անլէրի խօշ վէ
չատման էյլէրսին . պէ թէքրար անլէրէ ֆէյզ ու նիյմէ֊
թինլէ ալտէթ էտէճէյինի վատ էտէրէք՝ էլվէտա էյլէ֊
յիպ չէքիլիբսին : Սէնին ճօշ ու խրուշընըն պիր գարարը
գաթի վէ իթիտալ թահթընտա պուլուճարըլը տախի
նէ՝ տէրէճէ շաեանը հիքմէթ տիր : զիրա սէնին հէր
սէնէ իւշիւն ՉՅ աշագ թուղեանըն՝ Մըսըրն մուճիպի
հայաթը վէ անտէն զիյատէ կա նօգսան պուլուճամար
մուճիպը մէմաթը տըր : Զիրա մագիտէ տէհշէթպալիշ
գըտըղը վէ սէֆալէթլէր կա սէնին շիտտէթի հիտտէ֊
թինտէն կա եօզ իսէ ֆէյզ ու նիյմէթիյին գըլլէթիտէն
նէշէթ էտէկէլմիշ տիրլէր (*) :

(*) Իրի սէնէ էվվէլ նիլ փէր սզ ճօշմուշ օրուպ՝ պու տէրէճէ
գըլլէթ 100 սէնէտէն պէրու կէօրիւմէմիշ իտի, պու աֆէթ էիւզիւնտէն
էնուլի վագթըլա օրտըրը կիպի տէրէճէի նիսայէտէ մուգթարիպ վէ
միւճէգարրի օրմուշ տըր :

ՄԻՒՍՐԻՖ ՎԷ ՆԷՔԷՍ

Թապիրաթնա չօդ զըտտ իբի նէֆէր :
 Պիրի պիրինտէն զայեթլէ պէտթէր ,
 էքմէք ֆուրուընտա նէքէս էօլմիւշ ,
 կէօյեա պուճու միւսրիֆ աղա կէօրմիւշ .
 « էքմէք եանընտա աճլըգտան էօլմէք ,
 նէքէսլիք իշիւն ֆէնա պիր էօրնէք .
 Տէտի միւսրիֆ , սիւրէրիմ պէն սէֆա ,
 Փարամը սարֆ էտէրիմ հէր տէֆա ,
 Սէն չէքէրսին տաիմ ճէվը ու ճէֆա ,
 Փարանը գօյուպ սանտըգ եա բաֆա .
 Բէնտինի էտիպ հէր շէյտէն մահրոււմ ,
 Գալըրսըն պէօյլէ միւքէտտէր , մաղմոււմ .
 Պիւմէմ քի նէտէն պէօյլէ էտէրսին » :
 Նասը կէլտինատ էօյլէ կիտէրսին » :
 Աղզընը աչըպ սէօյլէտի նէքէս ,
 « Սէնի պէնի տէ պիրիւրէր հէր քէս ,
 Տօլրու տըր պէնիմ թութտըղըմ էսաս ,
 Չիւն հիշ պիր զէման օլմամ պէն իֆլաս
 Սէն պու ուտուլը պիւմէգսին էլպէթ ,
 Ագչէ սարֆը պիր պէօյլիւք մարիֆէթ .
 Սէն օ եօլ իլէ գալըրսըն սէֆիլ ,
 Նէ՞ լաղըմ պուճա շահիտ եա քէֆիլ » :
 — « Սանա պիր սիւալ վէր պանա գուլազ ,
 Փարա նէտէն տիր պէօյլէ եուվարլազ ,
 Թութուպ հէր եէրէ եուվարլամալը ,
 Իսթէտիչինի վէրիպ պլմալը .
 Սլըպ վէրմէքտէն պէն էլլէրիմ հազգ :
 Անը պիր եէրէ հասպ էթմէք օլմազ , »
 — « Սէնին հիսապըն զայեթլէ եանլըշ ,
 Տօլրուլթմանա սէն զայրէթ էթ չալըշ .

Փարա եաիւրմըշ եուվարլազ վէ տիւզ ,
 Տէյէճէյիմի լայըգըլա սիւզ ,
 Գօյմալը անը իւսթ իւսթէ պիր պիր ,
 Իշթէ սալթ պու տըր միւճասիպ թէտապիր » :

* * *

Տինլէյէն պիրի կէլտի իլէրի ,
 Նիգալաշմանըն եօգ տըր հիշ եէրի ,
 Տէտի , պու եէնի ագըլը վաիզ ,
 Եերիմէ կէօրէ սարֆ երմէք ճաիգ :



ՀԷՄ ԼԷԶԻԶ ՀԷՄ ԱՃԸ

Վազթըլա պլիմին պիրի իամի Բասնիթուս ,
 Բէնտի շայիրտինէ տէտի կէլ էյ Եգուլըուս ,
 Փիշիր պիր թաամ քի , օլտուն զայեթլէ լէզիզ .
 Կիտիպ փիշիրտի պիր թաամ զայեթլէ թէմիզ ,
 Բասնիթուս կէօրտիւ , փիշէն տիլ թաամը իտի ,
 Սիւալ էթտի , նէ՞ տիր պուճտան մազսէտի ,
 — « Տէտի , վա՞ր մը տիւճեատա պիր շէյ տիլտէն լէզիզ ,
 Լութֆ էթ սէօյլէ պանա սէն եա էֆէնտիմ ազիզ : »
 Եգուլըուսըն պու իշինի զայեթլէ պէյէնտի ,
 Տէտի պիր տէ աճը թաամ փիշիր սէն չիմտի ,
 Հէման կիտիպ հազըրլատը պիր թաամ տանա ,
 Բասնիթուս հազըր օլտու եէմէյէ իշթահա .
 — « էֆէնտիմ տէտի եինէ փիշիրտիմ սիզէ տիլ ,
 Իշթէ պուճտան մազսէտիմի սէն շէօյլէճէ պիլ ,
 Վա՞ր մը տըր տիւճեատա տիլտէն բաբլը մեմ աճը ,
 Բի օլտուն հայաթ վէ մեմտե մեմաթ աղամը .
 Բասնիթուս պու ֆիքրի ֆէվգէլատէ մէտն էթտի .
 Եգուլըուս չազ օլուպ մէմուճիյէթլէ կիթտի :

ԻՔԻ ԱԶՄԱԳԼԱՐ

Անմաղըն պիրիսի չօգ էտէրտի խալֆ,
 Աէմա երգըլըրտա օլուրում պէն մալֆ,
 Վար շիմտիտէ գօրգան լիւզլիւմսիւզ շէյտէն,
 Լաքին հիչ գօրգամազլար շարապտան, մէյտէն :

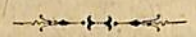
* * *

Տիւշիւնմէ լիւզլիւմսիւզ շէյտէն տօլայը .
 Ճէսուր օլ հէր տաիւմ պու տուր գօլայը :

Քուաֆուէն նամընտա էպլէն պիր ֆէրա,
 Շունու էյլէրտի քէնտինէ պէօյիւք տերա .
 Պէհէր կիւն չըգըպ կիւնէշի ալլարտը
 Վուրամայըպ չօճուգ կիպի ազլարտը :

* * *

Քիւմ գուտրէթինտէն խարիճ իշէ տալար,
 Գատիր օլամայըպ օթուրուր ազլար :



ՄԷԳԱԼԱԹԸ ՄԻՒՆԹԷԽԱՊԷ

Հէր ֆազլիլէթին իւք մէքթէպի աիլէ
 Պուրատա թալիւմ օլմաեա սէն սայ էյլէ :

— Մուհապպէթ նէճիպ բունու կէթիրիր քէմալա :
 Անըն լէ նաիլ օլուրտուն ճիտտի ճէմալա :

— Տաիմա սէն ճէհա էյլէ, քի մուգատտէս օլասըն .
 Սօնունատէք սասըր էյլէ, քի ճէննէթի պուլասըն :

— Սէֆալէթ պէօյիւք պիր մուալլիւմ,
 էյլէր սանա քիւլլի շէյ թալիւմ :
 Սանա մուհիւմ պու պիր իֆատէ .
 Սէֆալէթատէն էթ իսթիֆատէ :

— Օ շարապ քի ուզուն միւտտէթ սագլը,
 Իշթէ օ տուր էն զիեատէ թաթլը .
 Շու օլմամալը ապլա պիր սէօզ պօշ,
 Տօսթլուղուն էն էսքիսի տահա խօշ :

— Ճէհա՝ պիր խազինէ զի գըյմէթ,
 Պիլէ մուճիպ ի սէատէթ .
 Օ քի օթուրմուշ տըր բահաթ,
 Պուլամազ հիչ իսթիրահաթ :

Պախթըն թէքէրի տէօնէր պէր տէվամ,
 Հէր նէ վէճհլէտէ էյլէսէն իգտամ,
 Տուրտուրամազըն պիր եէրտէ էնճամ :

— Քիւմ աիր օլ տօսթ մուհիպպ, միւպարէք,
 էպէվէյնիմիզ օլսա կէրէք :

— Ինսան նէ հայվան տըր, նէ տախի մէլէք .
 Օլմազ պունտան զիեատէ պիր շէյ տէմէք :

— Սազ էլինի մէզհէպէ, սօլունու, իլմէ ուզաթ,
 Չօգ պախթիյար օլմուշ տըր, պու եօլ իլէ պիր չօգ դաթ .

— Ինսան բահաթը հաչան քէնտիաինտէ պուլմազ,
 Պի հուտէ արար պաշղա եէրտէ հիչ օլմազ :

— Պիր Հազգ տըր մուին՝ պիրտէ սէն՝ սանա,
 Պու իֆատէմի փէք էյլի անլա :

— Չօճուղըն պաշը հիչ պօշ տուրամազ ,
էթմէլի տախմ տիգգաթ, ինթիրազ ,
Պաշընա սօգամազ իսէն խօշ շէյլէր ,
Քէնտիրլիյինտէն կիրէր պօշ շէյլէր :

Տըգգաթ տէնիլէն տէմիր գալէմի ,
Ալլըր իսէն էլինէ ,
Անըն իլէ պիլ ճիւմլէ ալէմի ,
Հէքքէ էտէրսին ֆիքրինէ :

— Էտէր իսէն էյի տօսթ ինթիրազ ,
Պուլուրսուն անտէն ֆայտէ տէր ազապ :

— Ֆէնա քիմսէյէ օլմա ըէֆիգ ,
Անըն ազըպէթի փէք միւհլիք :

— Չօճուղըն իլք խաճէսի վալիտէ ,
Պաշգալար գալլըլար չօգ կէրիտէ :

— Ինտան պաշլայըպ կիրտէր ,
Ալլահ մուվաֆֆազ էտէր ,
Քիմ քի սահլալի գաֆէր ,
Գըյմէթլի միալի կէվնէր :

— Ճէնտին մէյվէսինտէն պիրի սըհնէթ ,
Տիկէրի ֆիքիրճէ քէսպիլ գուվլէթ ,
Օլ պիրի գալպճէ շատ ու մէսէրրէթ :

— Սէն, հայաթը մէտիտէյէ վէլէվ օլսան նալի ,
էյի եաշահըպ թէյզ էօլմէյէ հէր ան օլ գալի :

— Ազ իւմիտ էթ, ազ ալտանասըն ,
Ազ սէվի վէր ազ աղլահեսսըն :

— Ալթուն՝ նէքէսէ պիր պարը կիրան ,
էյլէր պիր կիւն անը թար ու վիրան :

— Իշլէյէն ֆէնալըղա վէրմէզ մէյտան ,
Պօշ տուրանա հիւճիւմ էյլէր պին շէյթան :

— Չօճուղու՝ տօղմազտան էթմէլի թալիմ ,
Եանի էպէվէյնի օլմալը ալիմ :



ՄԷՇԱՀԻՐԻՆ ՔԷԼԻՄԱԹԸ ՄԷՇՆՈՒՐԷՍԻ

Ալլահը սեմատա տիյիլ, իյլա սեմայը Ալլահտա պույուրուգ :

Պիզ՝ Ալլահ սէմատա տըր տէյերէք՝ Անա կիւքսէք
պիր մահալ թային էտէրիզ : Ֆիլհագիգա Ալլահ սէմատա
օլուպ՝ Օ ելուճէլէրտէ միւթէմէքքին տիր . լաքին՝ սէ-
մահա կիտէպիլմէք վէ օլ մուգատտէս մէսքէնէ կիրէ-
պիլմէք իչլին էվվէլա Ալլահը պուլմազ լազըմ կէլիր .
Ալլահը պուլմահան սէմայը պուլմազ , պիղիմ իլք վէ
եէկեանէ վազիֆէմիզ պուրատա իքէն Ալլահը պիլմէք
վէ պուլմազ տըր, Ալլահ մալիք օլմամտըղըմը թագ-
տիրտէ սէմահա չըգսագ վէ սէմայը պուլսագ պիլէ՝
օրատա Ալլահը պուլմայաճաղըզ . պիզ պուրատա Ալ-
լահը պուլմալըզ քի, Ալլահ տախի սէմատա պիղի
պուլսուն :

Թէրք էյի տերիպ Ֆըսգ ու կիւնահը ,
Քի պույասըն սեն կօթոտ Ալլահը :



Խայրա իսքիմալ իրմէրլի պիլմէտիքճէ՝ Ալլահըն պի-
րէքիքիլի վիկվ գէնկին օլսան սենին սերվէրին մուճիպի
պիրիքի տիյի տիր : (Ա.Լ.ՖՕՐՏ)

Հէր զէնկիրիք՝ մուճիպի իֆիթիլսար վէ պէրէքէթ
տէյիլ տիր , խուսուսա սէրվէթ՝ սուի իսթիմալ օլուն-
տըգտա ինսանըն պաշընա պէօյիւք պիր պէլա վէ չէթին

պիր տէրա օլուր . լաքին ալիմին պալատաքի իֆատէսի պուշտան մատա պէօյիւք պիր հագիգաթը մէյտանա վազ էյէր, ինսան պիզգաթ ձէնապը Ալլահն ինսանըյլատա զէնկին օլսա, պիզիմ թարաֆըմըզտան հիւանի իտարէ օլուշմատըգձա՝ պու ինսանըն պիզէ պիր ֆաիտէսի եօզ տուր . վէ անը ֆաիտէսիզ հաթթա մուզիրը վէ միւհիւք զըլան շէյ պիզիմ սուի իսթիմալաթըմըզ տըր: Պու կէօսթէրիր քի, ձէնապը Հազգըն միւսասատէսիյէ ինսան օլուշման նիշէ սէրվէթէր նէ կիպի ֆէնա թարիզէրատէ իարաֆ էաիլմէքտէ տիրէր, իշթէ պու սէպէպէ մէպնի տիր քի չօգ տէֆա ձէնապը Հազգ, Գատիրի մութլազ, սէրվէթ ու սամանա նաիլլիյէթ իշիւն լէյլ ու նիհար էթաիլիմիզ տուա վէ նիյազլարա հիշ պիր ձէվապ իթա էյլէմէզ . պու զըլըզըլ իսթիտալար իշիւն Ալլահն ձէվապը պատէվապը քիւլլիյէն սիւքիւթ էթմէքտէն իպարէթ տիր . վէ պու պիզիմ իշիւն էն խայրը տըր, պագէստէ նէ տէրէձէ ձահիլանէ վէ էպլէհանէ իսթիտա վէ իսթիրհամտա պուլուշմազտա օլտուղումուղու պիզէ իրայէ էյլէմէք վէ սաիրլէրինէտէ հիւանի իպրէթ տէյիւ կէօթէրմէք իշիւն Ալլահ տիրլէյիմիզի իշիաիպ նաիլի մէրամ էյլէր, չի չարէ քի չօղա վարմազտան մուամէլէի սէֆիհանէմիզ իլէ անըն՝ պիզիմ իշիւն մուտրիպ վէ մուզիրը պիր շէյ օլտուղընը թէէսիւֆի ազիմէ կէօրիւրիւզ :

Տօղրու բարիգտէ էյի հարէքէք,
Ալլան կիօնտէրսին կիօքտէն պէրէքէք :

Տէր անպար իրմէր իջիւն էն միւնասիպ մահալ, միւնսաճիյնին աղուշը, տույարըն խանէրի, եօքսիւգիթին վէ չօճուգարըն աղըզարը տըր :

(ԱՄԲՐՈՍ)

Էֆէնտիմիզին զիքը էյլէտիյի օլ անմազ զէնկին կիպի շիմտիտէ նիշէլէր եարըն էօլէձէքլէրինի խաթըրլարընա պիլէ կէթիրմէյիպ, էմիլալ, էշեա, զախիւրէ վէ փարալարընը գօյաձազ եէր իշիւն էնտիշէ վէ թէլաշ էթմէքտէ վէ անպարլարընը վէ գացալարընը թէվսի էյլէմէյէ չալըշմազտա տըրլար, պալատաքի իպարէ մալիք պուլուշտուղումուզ քեաֆֆէի շէյլէրին էն միւնասիպ վէ էմին մահալընը պիզէ խապէր վէրմէքտէ տիր: Անպարլար, գացալար, մաղազալար վէ գօնազալարըմըզ պիզիմ իլէ պէրապէր ախրէթէ կիտէմէզլէր, անձազ պիզիմ իլէ պիրլէքտէ կիտէձէք օլան շէյ սախալէթ վէ ֆազիլէթիմիզ տիր, վէ պու տա մալիք պուլուշտուղըմըզ քեաֆֆէի շէյլէրէ՝ միւնթաճիյնի, հիստտար էյլէմէմիզլէ թահսիլ էտիլլը, պուրատա նէ մըգտար վէրիր իսէք էօթէտէ անըն պին միլլի պիզէ էյատէ օլուշտուր . խազլինէյի հագիգլիշմիզին էն էմին մահալը սէմալաթ տըր:

Աջարսան պուրսա միւնսաճա աղուշ,
Օյունուրտուն սէն կիօքտէ տէրաղուշ:

ձէնէք իլէ ձէնէնէմին արասընտաքի կիրտապ՝ հօյի ձէսիմ պիր կիրտապ տըր քի, սեմանըն մէրնամէքի, վէ ձէնէնէմին իսրիզաք վէ նետամէքի՝ սալա անըն իւգիլինէ քիօփիլի քիշքիլ էտէմէգիթ :

(ԱՊՊՈԹ)

Սուրէթի հաքիյմանէտէ սէօյլէմիշ օլան պու իպարէտէն անլարըզ քի, ձէննէթտէն ձէնէնէմէ վէ ձէնէն

նէմտն ճէննէթէ կէչմէնին իմքեանը եօզ սըր . Ալլան ճէննէմտեքիւերին նէտամէթ ֆէրեատընա վէ ճէննէթ տեքիւերին ըրգգաթամիզ տուա եա թէվասիւթինէ նազարէն՝ հէր իքի թարաֆա կէչիւէպիւրսին տէյիւ օլ կիրտապը իզմիհլալ իւզէրինէ պիր քէօիրիւ գուրմազ : Մանքիւմ պիր գաթ իչիւն՝ ճէննէթ թէրանհիւմլէրի վէ ճէննէնէմ նէտամէթ վէ նիտալարը ֆախտէսիզ օլուպ՝ ախրէթատ տէրալին տէրմանը, վէ կիւնանա ավֆիւրգ ֆէրմանը եօզ սըր . սալթ պուրատա հէր շէյէ պիր մէշվա ու մէքեան, վէ հէր տէրտէ պիր տէվա ու տէրման վար սըր : էլ զըսսա, կիւնան՝ սէմա իլէ ճէննէնէմին արասընտա էօյէ ազլիմ վէ վէխիմ պիր կիրտապ մէյտանա կէթիւրիւր քի՝ հէր իքի թարաֆ իլէ իլթիլաթ նա գապիլի իմքեան սըր :

Տէյիսէն ասնիպի Ֆազլ ու թէմրին,
Ախրէրտէ պիր իստատ դայրի միւմքին :

Ալլան հէր երտէ, վէ հէր եր Ալլանտա սըր :

Գատիրի Մութլազըն պուլունմատըզը պիր եէր եօզ սըր : Օ՝ Հէր եէրտէ վէ հէր շէյտէ հազըր ու նազըր օլուպ, հէր շէյ տախի Ալլանտա եանի Անա մէսութ վէ մէրպութ սըր : Ալլան ճիհանըն խալիզի օլտուզընտան՝ պիթթապի Օ՝ հէր եէրտէ՝ հէր շէյտէ մէվճուա սըր, եախօտ վար օլան հէր շէյ՝ քէնտինտէ մէվճուա սըր, Անըն կէօզլէրինտէն մէսթուր օլան պիր եէր եա պիր շէյ եօզ սըր . պու հազիգաթ իմա էյլէր քի՝ քեախնաթտան էվվէլ պիր խալիզ վար : Պիր չօճուգ սուրէթի մասուամանէտէ՝ « Ալլան օլ գատար պէօյիւք տիր քի տիւնեայա սըզմազ վէ օլ գատար քիչիւք տիր քի պէնիմ գալպիմէ պիլէ սըզապիլիւր » աէմիշ տիր :

Ալլան հէր երտէ տէյիւ հէր ան պիլ,
Թէպիմ օլ անա կէօզ էաշլըն սիլ :

Ճիմսի պիշերի մետուտ գըլըպ՝ քեմայա իսալ էյիմէքիլիին սըրը՝ քալիմ ու քերպիլիէ մեհուր սըր : (ԲԱՆԳ)

Մէքթէպ՝ պու տիւնեանըն ճէննէթի տիր աէնիւմիշ . պուրատա վաճիպ օլտուզու կիպի թալիմ ու թէրպիյէ օլունան քիմսէ՝ մէսուտիլէթ վէ քէմալիլիլէթ փանիհատէյի տիւխուլ էյլէյիպ՝ իքի ճիհանտա տախի իհեա վէ իրշատ օլուր : Հէր չօճուզըն ֆիքրի՝ թալիմ ու թէրպիլիլէ միւսալիտ տիր . անճազ քի՝ անը վազթ ու զէմանըլա լաջըզը վէճճ իւզրէ թէրպիլիլէ էյլէմէլի տիր : Իլմ՝ սաատէթ վէ քէմալիլիլէին գալիուսը սըր քի, հէր քիմ օրատան իչէրի կիրմէյէ մուվաֆֆազ օլուր իտէ, իսթիրանաթ պուլուր . լաքին իլմ ու հիքմէթի հազիգիլէնին նէլէրտէն իպարէթ օլտուզընը վէ նէ սուրէթիլէ թանսիլ էտիլիւր իտիլինի թէֆրիգէ զայրի միւզթէտիր պուլունանըլար՝ ֆազիլէթ ու քէմալտան, սաատէթ ու իգպալտան պիպէհրէ տիրլէր :

Իպում ու Ֆիհուհն՝ պուսըրգճա միշտան,
Էպմաի ատեմ՝ օլուր շազ, խեհուան :

Ապէն իլիքիլի պիր ճան գատար նատիր իսլ էմսալ պիր շէյ եօզ սըր . գուվիլիլի քապիլիլիմիզին քարիզի՝ պիզի սըննէթէ սեվզ էյիսիլիլի միսիլիլի, գուվիլիլի ակապիլիլիմիզին քարիզի տախի պիզի Ֆազիլիթի գալուգալար :

(ՊՈՆՍՏՏՏԵՆ)

Կէրէք սըննէթ վէ կէրէք ախլազիլիլէ նօզթաի նազարըլա՝ ինսանըլար ալէլ ումում իլլէթիլի տօզմազար

քի՛ անլերին տերտինէ պիր չարէ պուրունամարն . ին-
սանլար՝ իլլէթի մատուրյէ վէ զիլլէթի մանէվիյէյի՛
տանա զիւստէ սօնրատան թէվերրուա էտերլեր , եանի
զավատի սըննիյէ վէ ախլագիյէ խարիճինտէ մուամէլէ
էթմէլերլիյէ մուճիպի մէզլէլլէթ վէ մուսիպէթ օլուր-
լար , պինսպերին , սըննէթէ մազհարիյէթ իչիւն , զավա-
նիյնի թապիւրիյէյէ՛ Փազլիլէթէ նախլիյէթ իչիւն տախի
զավանիյնի ախլագիւրիյէյէ բիայէթ վէ ինթիմամ էլզէմ տիր :

Տրգգարլա օլուր սայր սրհնէր հաւլլ ,
Ախլագ տա հեման պունա միւամարլ :

Սայր գուվլի գաքիրեմիզի գեհկիկիքմիյէ չալըշարագ՝
գուվլիյի միւարիքի վի վիճումանըմըզը պօշ պըրագբեօրուզ :

Չօզ քէրրէ ինտանլար , սալթ պիր շէյէ նախ օլմազ
նէվէսիւրէ էօթէտէ էն մուճիմմ շէյլերի սարֆը նազար
էտերլեր , նիչէ միլիօնլար սահիպի սէյյահլար զուվլէյի
զաքերէլերինի զէնկիւրէթմէք էմէլիւրէ ուղուն սէյր ու
սէյյահաթլարտա պուրունուպ պիզզաթ սաատէթ վէ իս-
թիրահաթը նէֆսիյէլերի իչիւն քիւլլիյէթլի փարալար
սարֆ էթտիքլերի հալտէ՛ տիկէր թարաֆտան զամիր-
լերինի պօշ պըրագբըլար , անլերտէ էտերի հիստիյաթ
հօզ տուր , զէվզ ու սէֆաի խաթը իլէ եաշարլար , վէ
պիր պիչարէնին հալինի Փէնմ վէ հիսս էտէմէյէճէք
տերէճէտէ անլերին Փիքըլերի քէօրլէնմիշ վէ զամիրլերի
էօլմիւշ տիր . անլեր էն էսնա սուրէթտէ եանի քէնտի-
լեր իչիւն եաշարպ քէնտիլեր իչիւն էօլիւրլեր . անլեր
պու ախնեատա զէնկին վէ նամտար , էօթէտէ էնկին վէ
մուրտար սաեղաճազլար տըր :

Ազլ ու միճումանը էյի սէն քէֆիշ ,
Պիլ քի պու զայիք մուգատտես պիր իշ :

Ֆեյլեսօֆյար՝ յուհուն գուվլիի հագիգիլեսինի քանտիտէ
սալա գատիր օլամամըշլար տըր . պու ճեհտ էյէկլմ իճրա
օլունմազ իւզրե տիր :
(ԳԱԱԼ)

Րուհը էարարէնկիզ՝ պիր էտերի գուարէթի իլանիյէ
օլմասա խտի , անըն վագիյէթ վէ մահիյյէթինի Փէյլէ-
սօֆլար չօզասն թահգիզ էյլէմիշլեր խտի , լաքին ազլէն
թէտզըզէ նէ գատարտա չալըշարլար՝ անլերին Փիքը-
լերի փերուշան վէ միւզմէհալ օլուպ՝ զըլ փայը պիլէ
իլերի կիթմէյէրէք միւշքիւթը ազիմէյէ տիւշար օլա-
րագ նաշար գալաճազլարը թապիի տիր . պու հիքմէթ-
էնկիզ մէսէլէ՛ մահգա թէվֆիզաթը Րապրպանիյէ իլէ
րուհանի մէլէքէ վէ իւսուիս քէսպ էթմէքլէ թանտիտ
ու թարիֆ էտիլէպիլեր :

Րուհըն գուվլիքի հեր շէյտէն էիւճէ
Քի՛մ քեմէիզ հտեր , հաճկի պիր խաճէ :

Ալլան հայտի յուղէքի՛ ումում իւլում ու Ֆիմունը պէշէ-
րիյէնին իպթիտասը տըր :

(ԱէՆ ՄԱՐԲ ԺԻՐԱՐՏէՆ)

Հէր իլմ , հէր ումուր , հէր շէյ Ալլան իլէ պաշլար ,
հէր շէյ անըն իլէ վէ Օ՝ հէր շէյ իլէ տիր . Ալլան , ալֆա
վէ օմէղա , իպթիտա վէ ինթիհա տըր , սէպէպի էվվէլ
վէ սէպէպի ախըր տըր : Տիւնեաեա կէլէն էն պէօլիւք
հիւքմտարըն , ճիհանկիլերին խաթի վէ ճիամի Փէրամուշ
էտիլեր , լաքին պու հայտի քիլամը ունութմազ՝ եախօտ
անը տիւնեատան րէֆ էթմէք հիչ պիր զէման իչիւն
միւմքին օլմամըշ վէ օլմահաճազ տըր . ճիհանտա քիմսէ
գալմատա պիլէ՛ պու խամ հինէ տիհանտա գալըր . Օ՝

միւնկապէս տիր: Ալլահսըզ օլան փութփէրէսթ ազվամ պիլէ՝ քէնտիլէրինէ պիր Ալլահը վահիտ պուլուհօրլար, թափտըզլարը, հափտըզլարը պաշգա իսէ տէ, պիր կէօրիւնմէզ գուվլէթէ՝ պիր իլահա ինանըյօրլար:

Պու քէլիմէ՝ հէր չօճուղըն ալնընա սէպավէթտէն սէրահէթէն թէմհիր էաիլմէլի վէ իլք էօյրէնէճէյի շէյ պու օլտուղը պիլտիրիլմէլի տիր: Ճիհանտա մէվճուտ օլան ճանտըզ վէ զիհայաթ հէր շէյին լիսանը Ալլահ տէյիւ նիտա էտէր. պու սէտաը հէլավէթ էտալը անճագ միւմին վէ միւթթազի օլան իշիտէպիլիր:

Հէր շէյին պաշը Ալլահ տըր Ալլահ
Ձիքք էյի Անը ազըամ վէ սապահ:

Ալլահ Ֆիքք տիր, վէ Ֆիքք իյէ անա վասըլ օրուհուր:
(ՊՕՍԻԷՕ)

Ալլահ՝ կէրչի հէր ինտանա ֆիքք վէրմիշ կանի Չաթընա իլհագ էյլէմիշ իսէ տէ, հէր ֆիքք թաշըհան օլ ֆիքքի վէրէնի մաէթթէէսիւֆ պուլամամագտա տըր, ֆիքք Ալլահա կիտէն պիր հօլ աըր, թէֆէքքիւր էթմէք ինտանա մուխասէն օլուպ՝ առէմ՝ ֆիքքի սայէսինատ Ալլահա թէզարբուպ էտէր, ֆիքքինի Ալլահ իշիւն հօրմայան անը պուլամագ. Ալլահ պուլուհմագ իշիւն պիզէ փէք հազըն տուրմագտա իսէ տէ, պիզ ֆիքքսիզճէ մուամէլէմիզ իլէ Անը թէրք էաիյօրըզ:

Մալիւմ բի Ալլահ տըր մէնպաը Ֆիքք
Պուհու հէր տէմ հէմ իգրար էք հէմ գիքք:

Եկեր շէյրան սեվկայիսէ իտի, օ հոնա օլմաեանագ իտի:
(ԱՉԻՉԷ ԹԷՐԷՉԱ)

Շէյթանտա մուհապէթ վէ մուհասէնաթ տէնիլէն շէյին հիչ պիր էսէրի հօզ աըր, անըն թապիաթը՝ ատավէթ, պիրուտէթ, հիլէ վէ հասէտ, խըյանէթ, խուտու մէթ, հազարէթ վէ զայրինում էանա արֆէթլէրտէն իպարէթ տիր. սէվմէքսէ ֆէնալըզ հօզ աըր, մուհապէթ Ալլահըն սէր խասսիյէթի օլտուղը կիպի՝ ատավէթ տէ շէյթանըն պաշ մախսուսիյէթի տիր. մուհապէթ թաշըհան Ալլահա՝ ատավէթ պէսլէյէն իսէ՝ շէյթանա միւշապիհ տիր:

Եօզ տըր շէյրանտա էյի խասսիյէր,
Էթմէ անընիէ իսիֆէր, ինսիյէր:

Ալլա վէ հոնա օլմագըզ պիզտէն՝ վէ պապը գայանըն ճիւմիէսի Ալլահտան ասըլը տըր:
(ԺՈՒՊԷՐ)

Մէմաուհ էա մէնֆուր պիր հայաթ թէշքիլի խուտուսը՝ պուրատա պիզտէն ասըլը օլտուղը միսիլիւ, ամալը քէրիհէմիզէ կէօրէ միւճագաթ վէ էֆալը հասէնէմիզէ պինտէն միւքեաֆաթ թահիլի իշի տախի՝ էօթէտէ Ալլահա մախսուս տըր:

Հէր նէ սուրէրիէ կիչէրսէ հայար,
Անա կէօրի տիր հէր ու միւքեաճար:

Իլանի պիր շէյ ինսա էթմէր իսէր իսէնիզ ճիսիյաը
իլանիյէիէ մալիք օլմանըզ լազըմ տըր:
(ՕՂԷՆՇԼԷԿԷՐ)

Տիւնեստա մէյտանը ինթիշարա կէթիրիլէն Իլահի

չէյլեր, մուհազգագ սուրէթտէ Ալլահանի տուղու թա-
 շըեան քիմսէլէր մարիֆէթիլէ իճրա էտիլէկէլմիշլէր
 տիր. տիւնեանըն էլի իլէ անճագ տիւնսէվի պիր շէյ,
 Ալլահըն եէտիլէ իսէ Իլահի պիր շէյ իճատ էտիլէպի-
 վիր, Իլահի իճատ ու իսթիրալար՝ հիսսիյաթը իւլվիլէ
 վէ հիքմէթի Իլահիլէ էսէրլէրի տիրլէր. հիսսիյաթը
 Իլահիլէլէ մալիք օլան քիմսէնին Ֆէնա պիր շէյ իճատ
 էտէմէյէճէյի մալիւմ օլտուղը կիպի, սըրֆ իւլում վէ հիս-
 սիյաթը տիւնսէվիլէ իլէ միւթթասըֆ պուլունան քիմ-
 սէնինտէ Իլահի պիր շէյ իսալգ էտէմէյէճէյի մարուզ տըր:

Աեագ պասարն մը բանը նեճարս
 Ենիլիքին վար ջօգ շէյ իճատու:

Խօշ կէօրիւնմէքտէն գիլատէ Ֆախտէյի օլմագ լագըմ տըր:
 (ՊՈՒԱԼՕ)

Փազլիլէթ՝ քէնտինի հէր քէսէ խօշ կէօսթէրմէք-
 լիքտէ տէյլի՝ ֆախտէլի պիր դաթ տէյիւ թանըթտըր-
 մագաս տըր. խօշ կէօրիւնմէք՝ սալթ քէնտին իշիւն
 օլտուղընտան էանա պիր հիսսիյաթ տըր, միւֆիտ օլ-
 մագ՝ սախրլէր իշիւն օլաճաղընտան միւսթանէն պիր
 շէյ տիր, սէնին խօշ օլտուղըն՝ պաշգասընը խօշնուտ
 էթտիլինտէն վէ սէնին էյի քիմսէ իտիլին՝ պաշգալա-
 բընա էյիլէք էթտիլինտէն մալիւմ օլմալը տըր: Խօշ
 կէօրիւնմէք տուղուսը վէ ճէնտի ինսանը խօսպիլիլէ,
 դուրուրիլէթէ վէ նէֆախտէթիլէ տէլալէթ էյլէր,
 պունլար քի՝ իքրան էտիլէճէք շէյլէր տիր: Փախտէլի
 օլմագ հիսսի վէ իգտամը իսէ, առէմի սէխալէթէ վէ
 ֆէտաքիարլըղա սէվգ էյլէր: Սէնին զիյատէսիլէ զէն-
 կին շան ու շէօնրէթ սահիպի վէ ալիւմ օլտուղըն
 շուրտա դալսըն ալէմէ նէ ֆախտէն, նէ խըտմէթին
 վէ նէ ինսանիլէթին վար պունլարա պազալըմ:

Խօշ կէօրիւնմէյի ջալըշմա ապա,
 Պագ քի հտեխն նեճսիլի իպան:

Սիգէ սուրէթի շէտիտէտէ իտարէի քիլամ էրէր իսեմ՝
 պունըն իջիւն քեաճիպ պիմէլինիգ, ջիւնքի հագիգար՝
 ագաստ վէ գուվիլէրլի տիր: (ՖԵՆԵԼՈՆ)

Հագիլգաթ օլան պիր շէյ իշիւն՝ ինսանըն շէտիտ
 լիսան իսթիմալը պազէն ճախղ տիր. հասպ էլ իճապ
 պէօյլէսի պիր հիտտէթ վէ շիտտէթ միւֆիտ օլապիլիլը.
 հագգանիլէթին մաթլուպ էյլէտիլի զէմանտա էտիլէն
 սիւքիւթ՝ հագիլգաթ հագարէթ սալըղաս սէգա տըր.
 էն տըզգաթ էտիլէճէք ճիհէթ շուրասը սըր քի, սու-
 րէթի շէտիտէտէ իտարէի լիսան օլունտըղը զէման՝
 իսալիսէթլէ տալըանըպ հատտը թէճալուզ էթմէմէլի
 վէ սուի լիսան իսթիմալընտան քիւլլէյէն ինթիրազ
 էտիլմէլի տիր:

Հագիգարտան սէն իլիջ պիր ան սափմա,
 Հէր նէրտէ օլա միսրալըգ էափմա:

Հիջ պիր սեճանար՝ մուճիպի մէնճաար օլամագ, նա-
 սըլ քի տէ իլիջ պիր հագիգար՝ մուճիպի մագարրաք տե-
 յիլ տիր: (ՏԸ ՄԵՍՏՐԸ)

Սէֆանթ թարիլիտէ մէնֆաթթ, վէ հագիլգաթ
 թարիլինտէ մագարրաթ արամա: Նէ հագիլգաթտան
 մագարրաթ տօղար, նէ տէ սէֆանթտան ֆախտէ, ին-
 սանլար պունու պիլմէլէրիլէ մաէն ելինէ սէֆանէթ
 եօլլարընտա ելուրիւկիւպ թարիլի իսթիլգամէթտէն ու-
 սուլ էյլէրլէր. տանասը վար, հագիլգաթ տէնիլէնտէն

պիր ֆախտէ վէ սէֆահաթ տէնիլէնտէն տէ պիր զարար կէօրմէտիք տէյէն պիր թագըմ էպլէնլէր տէ վար տըր. չօգ քէրրէ ինսանլարը միւշքիլաթ վէ մէյուսիյէթէ տիւչար էյլէյէն շէյ՝ հագիգաթըն եիւղիւնէ ճէհալէթ մասգաորնը թագաորգլարը տըր քի, անլէր հագիգաթը արէր հէյէթտէ կէօրիւրլէր:

Սեֆահարտան ջըգմազ հիջ պիր սեֆա,
Հագիգարտան սափմա հիջ պիր տեֆա:

Երբքրէրին ալիճէնապ վի ֆագիլ օյմասընը իսքեր իսէնիզ, գատընլարա ալիճէնապլըգ վի ֆագիլէր էօյրէտիճիզ:

(ՐՈՒՍՈՅ ԷՄԻԼ)

Չօճուգլար հէր թալիսի վալիտէլէրինտէն թէվէրրիւս էյլէտիքլէրի կիպի, էրքէքլէրտէ հէր ֆագիլէթ վէ իւլվիյէթի գատընլարտան իքթիտապ էյլէրլէր. գատըն հէր նէ թալիմ ու թէրպիյէ, ատտապ ու արլազ իֆֆէթ վէ իամէթ սահիպէսի օլուր իտէ էրքէք տէ անա միւշապիճ օլուր, հէր ֆագիլէթ վէ ազամէթին, մէնֆաաթ վէ մուհաստէնաթըն հուսուլիէղիր օլմասընըն եէկեանէ սըրը՝ գատընըն էտէպ ու էրքեանընտան, հիքմէթ ու ըրֆանընտան ասըլը օլտուղը միսիլլիւ, հէր միւսիպէթ վէ մուխրիպաթըն պիրիճիք սէպէպի տախի եինէ գատընըն ճիտտի հիւսնի ճէմալտան, ֆագլ ու քէմալտան պիպէհրէ պուլունմասընտան տըր:

Գատըն օլտուգճա ալիմ վի տիևուար,
Տիւնէա մուքլագա օլուր պերիսօրտար:

Պեշիլին էքրաֆընտա կէօրիւրկիէին հիսսիյար՝ միսէպպիտա տիր:

Էյ վալիտէլէր, շուսու կերէյի կիպի պիլմէնիզ լազըմ տըր քի, սիլլին մասուժլարընըզ տահա պէշիքտէ իքէն հէր շէյի էօյրէնմէյէ պաշլարլար, հէսուզ անլէր լիսանա չըգմատըգլարը իշիւն պիր շէյ պիլմէնիզ վէ սէգմէնլէր իտիքլէրինի գանն էթմէնիզ պէօյիւք պիր իաթա տըր. մասուժ իլք էվվէ կէօրէրէք վէ իշիտէրէք չօգ շէյլէր էօյրէնիք քի, անլէր ասլա պօգուլմամազ վէ ունուտըլմամազ շարթըլա անըն լէվհաի ֆիքրինէ վէ սէրուսի գալպինէ հէքք օլուընըլար. սիզ պու շէյլէրտէն պի իսապէր պուլունուր իտէնիզ տէ, անլէր պէօյիւտիւքլէրինտէ պէշիքլէրի էթրաֆընտա հէր նէ անվալ ու էթվար կէօրմիւշլէր իտէ, աջի շէյլէր իլէ թապիաթլաշըզ օլտըգլարընը թէաճհիւսլէ կէօրէճէքսինիզ, եախօս պաշգալարը կէօրէճէքլէր տիր. պու սէպէպտէն ճիյերիարէլէրինիզ հէսուզ պէշիքտէ իքէն գայէթ իւլ գայէ տըգգաթ էյլէյինիզ քի, սիլտէն մէմտուճ վէ մէրղուպ հիսսիյաթ, թապիաթ վէ իպրէթլէր իքթիտապ էյլէսիլէր, պիրթիտապ պէշիլին հանընտա էյի հիսսիյաթ վէ իսասիյէթ հուսուլը իշիւն թալիմ ու թէրպիյէ վէ ատտապ ու արլազ իլէ միւքէլէֆ վէ միւթթատըֆ վալիտէլէր մէյուսանա կէթիլլիմէլի տիրլէր:

Չօճուգ կիգիքքին Էվտէ, Էշիքտէ,
Էյրիւնմիլ օլուր չօգ շէյ պիշիքտէ:

Պիր գաւորներն ախպարը հագգրնտա այրգ պուրուհնասը իջինն՝ սահիպէյի հիքմէք վէ ազիլէ օլմասը վաճիպ տիր, վէ մէկքիւարի նետաճէք ու նեճապէք իպրագը իջինն տախի՝ տիւշիւնճիքիքինն մաստոնտեն պերի օլմասը կէրէք տիր:

(Ֆ. ՏՐԿՐԸՆԱՅԼ)

Ախլագը մէզմուռէ սահիպէսի օլանլար էքսերիա ճահիլէ գատորնլար տըր. աֆիֆէ վէ ազիլէ օլան պիր գատորն տախմա ուշանըգ տուրուպ կերէք հիյնի թէճրիպէտէ վէ կերէք հէր զէման իջինն համուս վէ հայպիլէթինի հէ կօլտա միւտաֆասա էտէճէյինի պիլերէք սիլերէթի մէլէքիւրիսինի հըֆզ էյէր, լաքին ֆիրասէթսիլ գատորն՝ թէճարիլ վէ հուզուզաթը հէֆասանիյէսինէ մահալ վերիլ մազլուպ օլմասըլա քէնտինի տիւնեայա վէ շէյթանա թէսլիմ էյէր. անըն պիլճիւմլէ թասալվուրաթը՝ մատտիյաթ իւզերինէ տէճիւպ, մահէվլիյի՝ մատտի իլէ միւպատէլէ էյէր. զալպինի մատտի շէյէրէ բապթ էյէյիլ անլերի իսթիհալ էյէմէք հէվվէպինէ տիւշէրէք իֆֆէթ ու իամէթինի զայլ իլէ իրատէթինի պիւսպիւթիւն էլինտէն չըգարըր, արթըգ մէզպուրէ քէնտիսինին սահիպի օլմայըպ անը շէյթան քէնտի պէնտիլլէ բապթ ու գապթ էյէմիշ տիր:

Նիսա հրտիրճէ տաի հարէքէր,
Սարար տիւնեայը տերտ ու Ֆէլաքէր:

Տերուհի սեճալէրտէ էն պէօլիւք գասալիք՝ մեսուտ կէջի-
րիլէն կիւնիքիլին վարիտի խաքր օլմասը տըր:
(ԻԹԱԼԻԱԼԸ ՖԷՅԼԷՍՕՖ)

Ինասն՝ սէլամէթ վէ սասատէթ իշինտէ կաշայըպտա պիրտէ սէֆալէթէ տիւշէր իտէ, պու իշթէ էն ազիմ պիր ֆէլաքէթ վէ պէտապախթըլ տըր, զիրա ինպանըն կէ-

չիրտիլէ էյի կիւնլէրի տէրուհի սէֆալէթինտէ խաթ-
րնա տիւշտիւքճէ գասալէթ վէ մէյուսիլլէթի գաթ-
պէգաթ թէգեիտ էյէր. օլ կէչիրտիլ սասատէթլի էյյամ
քէնտինէ թէսէլլի ի խաթր օլմաստըգտան պաշգա տահա
զիյատէ գալպինի թահրիք վէթազերիգ պիլլէ՝ անը ալիմ
հէյէճան վէ իսէլէճանա տիւշար էյէր. կէօրիւպ կէճնէ-
նիպտէ տիւշմէք էն ֆէնա վէ չէթին շէյ տիր: Մալ վէ
սէրվէթինի, շան վէ շէօնրէթինի, մէվգի վէ ըլւթպէ-
սինի վէլ հասըլ պիլճիւմլէ ֆուրսաթ վէ վէսիլլէրինի
զաիլ էյէյէն գաթ իքի գաթ սէֆիլ վէ պէտապախթ
տըր. պէօլլէլէր, պի հագգիւր տահա զիյատէ շէֆգաթ
վէ մուսալէնէթէ հէմ միւսթաճ վէ հէմ լայըգ տըրլար:

Հայը քեճահտան տիւշմիսին պիր Ֆէրտ,
Չիւն պու հեր վիճնիք ջէքիլմէկ պիր տերտ.

ՏՕՂՐՈՒ ՊԱՇԼԱ

- Հէր քիմ իսէն, էք հէվվիւլան,
- Տօղրու պաշլա.
- Հագգ թարիլգտէ օլ սէն ըէվան,
- Տօղրու պաշլա.
- Հիչ պիր զէման էթմէ կիւման.
- Օլ միւթէալ ճէնապ Մէննան
- Սանա վէրիլ էօմր ֆիրալան,
- Տօղրու պաշլա:
- Իւք ատըմը ալըր ալմազ,
- Տօղրու պաշլա.
- Սագըն էթմէ քին վէ զարազ,
- Տօղրու պաշլա.

Ֆազլ ու էտէպ էյլէ իպրազ,
 Պէլքի սօնրա միւմքին օլմազ .
 Խէլաս իչիւն ֆուրսաթ գալմազ,
 Տօղրու պաշլա :

Պու դայէթ պիր միւնիմմ խուսուս ,
 Տօղրու պաշլա .

Մէպոն օլսուն սանա մախսուս .
 Տօղրու պաշլա .

Տաիմ սէյլէր Շէֆիդ Յիսուս ,
 Հիչ պիր վազըթ օլմա մէյուս ,
 Գալպին օլսուն սրուզլէ մէլպուս ,
 Տօղրու պաշլա :

Եագլաշամարն սանա կիւնաս ,
 Տօղրու պաշլա ,

Հէր հալինի էյլէ իսլաս ,
 Տօղրու պաշլա .

Տուաքեար օլ ազամ սապաս ,
 Սասագաթլա օլ միւսէլլաս ,
 Քի Բապպ օլսուն սանա փէնաս ,
 Տօղրու պաշլա :

Գուշաթմասըն սէնի իլլէթ ,
 Տօղրու պաշլա .

Չէքմէյէսին տէրա ու միհնէթ ,
 Տօղրու պաշլա .

Սանա քեաֆի սալթ քէֆարէթ ,
 Սէմա իչիւն չէք սէն հասրէթ ,
 Օրտան կէլիր ալլ ու նուսրէթ ,
 Տօղրու պաշլա :

Էօմրիւն հէր կիւն էտէր միրուր ,
 Տօղրու պաշլա .

Կէօքտէն կէլսին անճագ սիրուր .
 Տօղրու պաշլա .

Խալիգ սանա եագըն տուրուր ,
 Գալպինին գափուսըն վուրուր .
 Աչ գալպինի վէ օլ մէսուր
 Տօղրու պաշլա :

Վէր քէնտինէ հէր ան թէմքին ,
 Տօղրու պաշլա ,

Էճէլ կէլիր պիրտէն միւմքին ,
 Տօղրու պաշլա ,

Կէր էտէրտէն իչին՝ թային ,
 Եագլաշամազ Իսլիս , խային ,
 Ճէնասպը Հագգ օլուր մուլին ,
 Տօղրու պաշլա :



ՄԻՒԼԱԶԱԶԱԹԸ ՄԻՒՖԻՏԷ(*)

— Սաստէթին նէ օլսուղընը մէշագգաթ թէֆսիր էյլէր :

— Էյի էօմր իլէ ազ եաշամազ , խայրսըզ էօմր իլէ չօգ եաշամազտան էվլա տըր :

— Ասըլ մուճիպի էսէֆ շէյ , ֆագիր վէ մէթրուք օլարըրն տէյիլ , սաստէթի սէմավիյէյէ միւվասէլէթ իչիւն հագիր պիր մախլուգ օլարըրն տըր :

(*) Թէճրիպէմէ Թէմասէն՝ վագթ պէ վագթ եագըլմըջ օլան միւ-
 Թէլասաթ :

— Սասաճալայրն գալգտըղընտա պէշիքտէյիմ կիպի տիւշիւն, ագչամլայրն եաթտըղընտա մէզարտայրմ կիպի հազըրըզ իլէ եաթ:

— Ինսանըն աղլամասընը մուճիպ օլան պաչըճա պէշ Ֆէլաքէթ վար, 1. Կիւնաս, 2. Մէրհամէթսիլլիք, 3. Էօլլում, 4. Այըրըզ, 5. Եօգսուղլուզ:

— Կիւնաս՝ պիր կիրտապը միւշլիք տիր քի, անաթութուլըգտան սօնրա խէլաս օլմագ պիւսպիւթիւն մուհալ աէյիլ իսէ տէ Ղայէթ միւշքիլ տիր:

— Պիր Ալլահա կիւվէն, պիրտէ քէնտինէ, պաչգա կիւվէնէճէք եէր պիլմէմ:

— Պախթ՝ հէր վագթ սանա թէսատիւֆ էթմէզ, լաքին ճահտ՝ տախմա սէնին իլէ պիրլիքտէ տիր:

— Ղայրէթտէ միւտալէմէթ օլմասըգճա ֆուրսաթա պէքլէմէք հաֆիլէ տիր:

— Եաշաեան ատէմ քի, էօլլումիւնիւ եագըն կէօրմէք խթէմէզ, էօմրիւնիւն գըսա խալիյինի հիտապ էթմէմէք համադաթընտա պուլունուր:

— Սէֆիլ տիր օլ ատէմ քի, նէրէտէն տիւշտիւշիւնիւ պիլլիւր, լաքին հասըր գալգաճաղընը պիլմէզ:

— Ինսանը իղֆալ էթմէք իչիւն շէյթանըն էլինտէքի էն պէօյիւք սէրրիշթէտէն պիրիտէ տիւնեատաքի փարա սըր:

— Վագթ՝ ինսանա պախշ օլունան էն աղիմ աթիյէի իլանիյէ տիր:

— Սըհէթի ինսանիյէ՝ էն աղիմ սաստէթի տիւնա եէվիյէ տիր:

— Կիւնասքեարըն սատագաթ իչլէմէսինտէն զիյաստէ սատըղըն կիւնաս իչլէմէսի զօր սըր:

— Էն պէօյիւք սէֆահէթլէրէ եօլ աշան շէյ՝ պիւգայտսըղըղըն քիւշիւք գափուսը սըր:

— Կիւնասը կէօրմէմէք ֆէնա իսէ տէ, կէօրիւպ պիլտիքտէն սօնրա վազ կէլմէմէք էն ֆէնա սըր:

— Օլ ատէմ քի, փարասընը հըֆիզ էթմէքլիքտէ միւտէպպիր օլուպտա, սըհէթիինի մուհաֆաղաեա զայրլի միւգթէտիր իսէ, էլինտէքի ալթուընը մանլըրա տէյիլէն տիւվանէյէ միւշապիւն տիր:

— Ինսան վագթտա, վագթ տախի Ալլահտա եաշար:

— Սալէն ֆէնա պիլլինմիշ օլան շէյլէրի իճրա եաթէճրիպէ էթմէք էմէլինտէ պուլունմագ կիպի տահա պէօյիւք համադաթ օլաւագ:

— Պիր քիմսէնին՝ պաչգասը վասըթասըլլա ալտանարագ ֆէնաեա տիւշմէսի ֆէնա, պիլմէշէրէք քէնտի քէնտինէ տիւշմէսի տահա ֆէնա, ֆէնայը պիլէրէք իճրա էթմէսի էն ֆէնա սըր: Պիլ ճիւմէ ֆէզահաթ՝ պու իւշ թարիզ վէ տէրէճէ իլէ գուվլէտէն ֆիլլէ կէլիյօր, էվվէլքիսինտէ մէսուլիյէթ պաչգասընը՝ սօնրաքիլէրտէ իսէ ինսանըն քէնտիսինին տիր:

— Կիւնաստան նէշէթ էտէն նէթիճէյի միւէլլիմէ իքի տիր. պիրիսի՝ թէվպէ էտիլսէ պիլլէ պուրաստա

մուհազգազ սուրէթտէ մուվազգաթ ճէզա վար, էսէֆլի շէյ. տիկէրի՝ թէվպէ էտիլմէտիյի թագտիրտէ էօթէտէ միւհպպէտ ճէհէննէմ վար, էն տէհէթլի շէյ :

— Էյիլէրին վէ ֆէնալարըն էօմրիւ պիզէ հիւանի իպրէթ օլուպ՝ մահզա ագիլ օլան քիմսէ անլէրտէն միւսթէֆիտ օլուր :

— Էյի իպրէթի օլան քէօթիւ ատէմ վար . վէ քէօթիւ իպրէթի օլան էյի ատէմ :

— Տիւնհա պու . քիմիսի մէսէրրէթտէ օլուպ վազթըն միւրուրընտան նաշի՝ քիմիսիտէ դասալէթտէ պուլուուուպ զէմանըն կէշմէզ վէ տիւքէնմէզ օլտրղընտան տօլայը իշթիքեա էյլէր, քէզա թէնպէլէ վազըթ չօզ, իշկիւզարա վազթ հօզ :

— Էլլնէ կէշէն իլք ֆուրսաթտան հէման իսթիֆատէյէ էզճան ու տիլ զայրէթքէշ պուլուուան պիր ատէմ կէօրտիւնմիւ անըն մէպէքի ազըլանէսինէ իսթիսալ էյլէ . լաքին չէքտիյի սէֆալէթ ու զարուրէթլէրէ բազմէն միւսատըֆ օլան ֆուրսաթտան հալա միւսթէֆիտ օլմազտա պիզայտ պուլուուան ատէմին սէմթինէ պիլէ օզրամա :

— Տազլիլէթ, ինսանիյէթ վէ մարիֆէթ սէնին ազլ ու տիրայէթինի պաշգալարընա իրայէ վէ իֆատէ էտէպիլիպ անլէրի ֆաիտէմէնա գըլմազտա տըր :

— Ֆէնատան՝ իլք կէօրիւշտէ սազընամահան ատէմտէն պիր խայր պէքէմէ :

— Էքսէր տէֆալար ատէմի մուվաֆֆագիյէթ վէ սէֆալէթ՝ հայաթի իշլէրին էհէմիյէթսիզ մէշղուլլիյէթլէրէ ֆէտա էտիլմէսինտէն նէշաթ էթմէքտէ տիր :

— Թէճրիպէ էտիլիպտէ անլաշըմըշ օլան պիր ատէմի թէքրարէն թէճրիպէ էթմէք էսէրի համազաթ տըր . հախօտ սէֆիհի թէճրիպէ էտէն տանա զիյատէ սէֆիհ տիր :

— Ինսան՝ հավաիճի ճիսմանիյէսիյլէ մաէն , իհթիյաճաթը բուհանիյէսինին էլզէմիյէթինի տախի հիսս էտէմէտիյի հալտէ հայվանաթա միւսապի օլուր :

— Պու կիւնքի արզգաթ հարըն հա պիր խայրը մուճիպ օլուր վէ հախօտ միւշքիլաթ վէ մէշազգաթա թէսիլաթ պախշ էյլէր :

— Պօշ կէզէն ատէմին նէ իշ կէօրէպիլիւր իտիյինի քիմ պիլէճէք . ինսան քէնտիւնի իշիյլէ պաշգապընա թանըթմալը քի պաշգասը տա անա իշ կէօթէրսին :

— Իլաճլար միյանընտա էն զիյատէ միւսթամէլ օլանը սու օլտուղը կիպլի՝ սաիր էն սաֆի վէ նաֆի օլան իլաճըն պիրի տէ դավանիյնի սըհիյէյէ բիայէթ աիր, ինսան սըհէթինէ մուգայէտ օլմատըղը թագաիրտէ իշպու փարասըզ իլաճլար քէնտիւնի զիյատէսիյլէ փահալըյա մալ օլույօր :

— Ինսան տուրպիւնին տօղրու թարաֆընտան պաշգասընա, մուղայիր թարաֆընտան իսէ քէնտիւնի նազար էյլէր, շէօլէ քի, պաշգասընըն դապահաթընը պէօյիւք վէ հազըն՝ քէնտիւնին քիսի իսէ ուֆազ վէ իրազ կէօրսիւն :

— Սիսէրլէրին էյի՝ լաքին քէնտիլէրին գուսուրը թարաֆլարընը կէօրէպիլմէք ազիլ վէ քեսմիլ ատէմլէրէ մախսուս տըր :

— Անստէն սիւալ էտիլսէ պիլէ, պաշգասը հագգընտա ֆէնա սէօյլէմէյէ թաճիլ էթմէ. նէրէտէ դալտը քի սիւալ էտիլմէտէն սէօյլէեէսին :

— Անսին հագգընտա նէ սէսին տիլին վէ նէ տախի ախէրլէրինքի՝ անճագ պիղղաթ սէսին հիւանի ամէլին շէհատէթ էթսին իշթէ հագիգի շէհատէթ վէ թալսիյէ պու տըր :

— Ազլ վէ դայրէթ իլէ օլան քիւսթախլըգտան մուվաֆֆազլիյէթ վէ պերէքէթ հասըլ օլապիլիբ, ամմա եալընըզ քիւսթախլըզ քեարը ազլ տէյիլ տիր :

— Շէյթանըն իւշ մարիֆէթի վար, ճանը գարալամագ, գալպի եարալամագ, ճէհէնէմէ եուվարլամագ :

— Ինսանլար օգուհըլըպ հիսսէ ալընճագ էն մէշուր բոմանլար տըր :

— Թէտպիր ճահտա ֆախգ տիր, վէ լաքին ճահտ պիլա թէտպիր չօգ իշ կէօրէպիլտիյի հալտէ թէտպիր պիլա ճահտ սայ քի հիշ պիր իշէ եարամագ : Ամմա ճահտ իլէ պիրլիքատէ թէտպիր միւճիգէլէր իշլէր :

— Էն ազիլ ատէմին էն ճահիլ պիլլինէն քիմսէտէն էօյրէնէճէք մուհիմմ տերսի օլապիլիբ :

— Չօգ շէյ էօյրէնմէյէ սայ էյլէ, լաքին հէր պիլտիլինի էօյրէթմէյէ թաճիլ էթմէ :

— Տիւշարը մուգախգա վէ միւշքիլաթ օլտըղընտա փէք միւքէտտէր օլմա, զիրա անլէր տիր քի սէնի թէրազգըյա սէվզ էտերլէր :

— Փարա տահա զիյատէ տօսթու տիւշմէն էտէր, նիթէքիմ տիւշմէնի տօսթ :

— Ախզ ու իթա տօսթլուղը թէճրիպէ էթմէք իշիւն մէհէքք թաշը տըր :

— Իշ պիր քէրրէ տաեանտը՞ մը փարայա, արթըզ պիլ քի շէյթան կիրտի արայա :

— Տիւնեանըն սօնը կէլէճէք պիր կիւն միւճէրրէտ, անմաղըն անմագլըղընըն սօնը հօգ իլէլ էպէտ :

— Էն էյի ատէմին պիլէ խաթասը օլուր :

— Ինսան ֆէնալըզը եափար գափար, կէօր քի Ալլան սօնրա նէլէր եափար :

— Ինսանը տիւշիւրէն հէր հանկի պիր կիւնան քէնտիլինէ պէօյիւք կէօրիւնիւր, լաքին թապիլաթլաշան հէր կիւնան հատըր զաթինտէ քիւշիւք տէյիլ տիր :

— Ճէնասը Հագգ թապիլաթը պիղէ պէօյիւք պիր մուալլիմ հալլինտէ կէճոտէրմիշ իսէ տէ, մէճճանէն թալիմ էյլէտիլինտէն անտէն միւսթէֆիտ օլմագ իսթէմէյօրըզ :

— Փարա՝ ինթիյաճաթը ճիսմանիյէմիգի իգնա էյլէտիլի միսիլիւ, տուա վէ ֆաղիլէթ տախի բուհումըղըն մուգալվիլի գըտասը տըր :

— Ալլան իշիւն՝ Ալլան հօգ տըր տէյիպտէ կիւնանը աղիմէ զարգ օլմատան իսէ, քէնտիմ իշիւն պիւն եօղըմ տէյիպ տէ սէվապա նաիլ օլմագ էվլա տըր :

— Սէրվէթի՝ իսթիգամէթ վէ ֆաղիլէթտէն իպարէթ օլան ատէմ հագիգաթէն զէնկին տէնիլմէյէ շայէսթէ տիր :

— Պասիրէթլէ օլան ճէտարէթ, զիգըյմէթ պիր խասսիյէթ տիր :

— Հայվան՝ ազլսըզ պիր ինսան տըր, ինսան՝ ազլլը պիր հայվան տըր :

— Շահանք էհէմմիյէթ շէյ տիւնեայա կիրտիյին կիւն տէյիլ չըգարըլըն կիւն տիր :

— Սէնին պէօյիւքլիւյիւն տիւնեանըն սանա խրամէթ էթտիյինտէ տէյիլ , սէնին տիւնեայա խրամէթ էթմէքլիյինտէ տիր :

— Պու կիւն պիզ թօիրալըն իւզէրինտէյիզ , եարըն թօիրագ պիզլիմ իւզէրիմիզտէ տիր :

— « Սաղլամ ֆիքը՝ սաղլամ վիճուտա մէվճուտ » տէնիլէն հագիգաթա իթիրազ էթմէմ , վէ լաքին նիչէ սաղլամ վիճուտըլարտա խասթէ ֆիքը՝ վէ նիչէ խասթէ վիճուտըլարտա տախի սաղլամ ֆիքը պուլունտըլընը թէսլիմ ու իթիրաֆ էտէրիմ :

— Ինկիլեզէր « Սըհէթ ալթուն տըր » տէմիշէր , լաքին պէն տէրիմ քի սըհէթ զէմինի ալթուն իսէ սէմալիտէ ճէվէր տիր :

— ԲՐԻՍՏՈՍԻԱՐ ՏՕՂՈՒՐԱՊԻԼՄԷՔ ՄԱՀՁԱ ԳԱՏՆԼԱՐԱ ՄԱԽՍՈՒՍ ՏՃՐ :

— Էվվէլա գալպ՝ պատէհու ֆիքը թալիմ էտիւմէլի տիր . էվվէլքինին միւտէրիսի վալիտէ տիր :

— Գարը՝ սալթ ատէմ ալտաթտը , էրքէք՝ Ալլահը զամազլատը : (Կինը սոսկ մարդ խարեց , այրը Աստուած մասնեց) :

— Թէճրիպէքարըզ՝ էն տէրին ֆէյէսօֆըզ վէ տիպլումաթըզ տըր :

— Պաշգալար հէր նէ տէրտէ տէսին « Գարընըն սաշը ուզուն ազլը գըսա տըր » սէօղիւ հագիգաթտան պախտ տէյիլ տիր :

— Հէր քէս , տէյմէյէն նիչէ շէյէր իշիւն չօզ քէրրէ պիհուտէյէ մէրագ վէ թէլաշ էթմէքտէ օլտըլընը լաքըլըլա պիլսէ խոխ , պիւթիւն ինսանլար քեամիլ վէ թէճրիպէքար օլմուշ օլամագլար խոխ :

ՇԻՔԵԱՅԷԹԻՍ ԵՕԳ ՏՃՐ

Եա՝ Ալլահ , սէնտէն քիմ օլմազ բազլի , Պօլ պօլ վէրիւրսին նիմէթ ու ֆէյզլի , Իհսանըն օլսա հէր քէսէ թէվզլի , Չըգմասա պանա պիր հիտտէ ճիւզի , Շիքեայէթիմ հօզ տըր :

Էտէրտէ ինսան խալիգէ իսեան , Օլո՛ւրմու բահաթ հիչ գալպ վէ վիճտան , Կէլլըրմի անտէն զարար ու զիեան , էթմէմ պէն պուճա սալա պիի կիւման , Շիքեայէթիմ հօզ տըր :

Ֆանի տիւնեատա տէրտ չէքտիմ տալիմ , Պաշըմ օլմասը հիչ պիր ան սալիմ , Համա էթմէքտէն տէ սուր օլմազ տիլիմ , Օ , պիլիւր զաթէն տէրունի գալպիմ , Շիքեայէթիմ հօզ տըր :

Կիճէ վէ կիւնտիւզ օգուրըմ քիթապ , Կէօրիւպ կիւնահըմ էտէրիմ հիճապ , Եա պիրտէ տէրնալ իսթէնտէ հիտապ , Աշըպ տիհանըմ վէրէմէմ ճէվապ , Շիքեայէթիմ հօզ տըր :

Բէֆ օլսա պէնտէն շէնիք , շէթարէթ , Ջայ օլսա պիրտէն տիրլիք , հէլալէթ , Գալսամ լախաճ , չէքտէմ զարուրէթ , Անճագ իֆատէմ պուճտան իպարէթ , Շիքեայէթիմ հօզ տըր :

Վար պէնտէ իման , տիրի իթիգաթ , Յիսուս էթմէզմի կէօքտէ իլթիֆաթ ,

Քէսիլսէ պուրտա պէնտէն իխթիլաթ,
Վէ էթսէ հէր քէս զաթը միւլադաթ
Շիքեայէթիմ հօգ տըր :

Հազըթի էյուպ միսիլլիւ պէն տէ,
Չէքսէմ էնվաի դամմ ու ըհնճիտէ,
Վէ տիւչսէմ տէրին եէս ու քէտէրէ,
Համտ էտէրիմ օլ շէֆիդ փէտէրէ,
Շիքեայէթիմ հօգ տըր :

Չօղալսա աղըր, տիւչսէմ ֆիրաչա,
Շէվգաթ էթմէզմի տէօքտիւլիւմ հաչա,
Սարսապէրէլէր հէփ պաչտան պաչա,
Վուրսամ պաչըմը չօգ տաչտան տաչա,
Շիքեայէթիմ հօգ տըր :

Պէնտէ խաթա վար, սէնտէտէ ինսաֆ,
Ես' Բապպ տիտրէրիմ, էտէրիմ փէք խաւֆ,
Թագսիրաթըմտան թուլթ պէնի մուաֆ,
Տէֆ օլմասա տա պու իլլէթ, զաաֆ,
Շիքեայէթիմ հօգ տըր :

Տէսէ խէլասքեար, իսթէրսին բահաթ,
Թէրք էթմէլիսին էմվալ ու հայաթ,
Պու պէնիմ իչիւն տէյիլ տիր զայաթ,
Օլուրըմ տէրնալ էմրինէ իսքեաթ,
Շիքեայէթիմ հօգ տըր :

Տէսէ սէմահա եէթիչմէք միւչքիլ,
էթմէզսէն մէմտուհ պիր էօմիւր թէչքիլ,
Կէօք շազըզընսա ա՛հ օլսամ նաիլ,
Հէր միւչքիլաթա օլուրըմ գաիլ,
Շիքեայէթիմ հօգ տըր :

«Կիւնահ իչլէմէ» լաթիֆ պիր թէքտիր
Էտիպ ինսանը Օ, գըլար թէնլիր,
Շօլ միւճրիմ գարը կիպի միւնքէսիր
Իւլ գալպ հուզուրտա տուրսամ տա հիչ պիր
Շիքեայէթիմ հօգ տըր :

Պէնի պիր միւստէթ թէրք էթսէ իլուտա,
Տօսթլար տա ֆարզըն էթմէսէ էտա,
Սօն նէֆէսիմսէ էտէրքէն վէտա,
Ճան ու կէօնիւլտէն էտէրիմ նիտա,
Շիքեայէթիմ հօգ տըր :



ՄԷՇԱՀԻՐԻՆ ՔԷԼԻՍԱԹԸ ՄԷՇՆՈՒՐԷՍԻ

Ինսանըն Ֆազիլէրի՝ խայր ու սէվապ հազգընտա
կէօսթերտիլի խանիշտէն տէյիլ, օլ խանիլիցն իճրասընճա
իքքիխազ էրտիլի մէպէրտէն անյաշըլըր : (ԲԱՍԲԱԼ)

Ինսանյարը թանրմագ վէ տէնէմէք պապընտա նէ
կիւզէլ սէօզ տիր պու, ինսանյարըն սահիպի ֆազլիլէթ
օլուպ օլմասըրզլարընը՝ անլէրին հէր կիւնքի տէվէրան
էտէն էյլամ ու էօմրլէրինտէն, ումուր վէ մէշղուլիւ-
յէթլէրինտէն, թավր ու հարէքէթլէրինտէն, խիթապ
վէ ճէվապըրնտան էօլչիւպ պիլէճէյիլ : Պիր ստէմին
խայր ու սէվապ խուսուսընտա կէօսթէրտիլի քիւսթախ-
ճա իշինէ, ճէնտ ու զայրէթինէ վէ իպրազը մէհապէ-
թինէ պագարազ անըն սահիպի հիքմէթ ու ֆազլիլէթ
խիլիլի ֆարգ էթմէք սալա քէարը ազըլ տէյիլ տիր .
ինսանյար սըրասընսա կէօրէ մուճիպի թէհայլիւր սալ
ու իգտամլարտա պուլունարազ քէնտիլէրինի պիր շէյ
կէօսթէրմէյէ չալըշըպ չապալարլար իսէտէ իչպու խապ

րիճի վէ սուսնի էնլիյէթ վէ իգթիտարա ալտանըմա-
մալը տըր. եէվմիյէ ատէթա կէչիրիլէն էօմր ու մէսլէք
տիր քի ինսանըն նէ օլտուղընը զանիրէ իխրաճ էյլէր :
Ինսանըն տէվաիրի բէամիյէտէքի հէյէթ ու նիւմաիչինէ
տէյիլ, զայրի բէամի զէմանլարտաքի հարէքէթ ու բէ-
վիչինէ նազար վէ տրգգաթ էթմէլի տիր :

Պիր Ֆերտ՝ ագի՞ մի տիր եօգսա անմագ,
Անրն հեր կիւնքի իշիքիհնէ պագ :

Էն գիլատէ ֆենա օյան ատեմիէր իսքիտատը քապիի
իլէ տօղուպ տա ֆենա տուրէքտէ քալիմ օյուհանլար տըր :
(ԷՖԼԱԹՕՆ)

Ինսանլար՝ միւթէնէվիլի գապիլիյէթլէր իլէ տօ-
ղարլար, անլէրին պէնլէրինին հիւճրէլէրի պիր չօգ
խօթիտատ վէ գուարէթլէր իլէ տօլու օլուպ, թապէն
իլմ ու հիքմէթէ էչէտտի գապիլիյէթի օլան քիմսէ
ֆէնա սուրէթտէ թէրպիյէ էսիլտիչինտէ տիւնեայա
ազիմ պիր պէլա օլուր : Տիւնեայա ֆըսգ ու ֆիճուր
տինսիզ վէ ախազսըզ ալիմլէր վասըթասըլա կէլիր,
պու միսիլիւլէրին ֆիքըլէրի զէնր վէ գալպլէրի աղը
վէ աֆաճան իլէ տօլու օլուպ՝ անլէրէ թէգարրուպ
էյլէյէն մութլազա զէնրէնիր, պու գապիլիլէ քիմսէլէր
օլ ֆէթիլն վէ քէսքին, լաքին մուրտար վէ միսքին
աղլ ու զէքեալարըլա տիւնեատա էնվաի ֆէսատաթ
վէ ֆէզահաթըն, չերարէթ վէ չէնաաթըն թէվսիի տաի-
րէի սիրայէթիինէ պախա օլուրլար :

Վէլիվ ազընա օյնասա հուտուտ,
Տիւնար տէլիսէն մէրտուտըն մէրտուտ :

Ատեմիէր քեվլիտ հուհն տեհրիէր վար, վէ տեհրիէր
քեվլիտ հուհն ատեմիէր : (ՊԱՏ. Ա. ՊԵՏԻԿԵԱՆ)

Պու մանատար քէլամ՝ սահիպի թարաֆընտան շօլ
պէօյիք տիյանէթփէրվէր վէ փօլիթիգաչինասա Մր .
Կլատաթոնըն վուգուի վէֆաթը էնսասընտա սէօյէնամիլ
տիր : Տէնրլէր կէլիլլէր վէ կէչէրլէր վէ թապիի տիր
քի անլէրին տէվէրանը զէմանընտա միլիօնլարճա ա-
տէմլէր տախի տօղարլար վէ էօլիւրլէր, լաքին օլ գա-
թը ալի գատիլլէր քի տիւնեատա աճիպ միւլիթէրի-
աթտա պուլունմուշլար վէ ինսանիյէթէ հիւսնի խըտ-
մէթլէր իֆա էթմիլլէր տիր, իշթէ անլէր՝ իչինտէ եա-
չատրգլարը ասըր քէնսիլլէր թէվլիտ էթմիլլ օլուրլար,
չիւնքի ասըր անլէր իլէ միւֆիթէլի տիր, անլէր իլէ
էհեա վէ իրչատ օլունմըլ տըր : Տէնրլէրին թէվլիտ էթ-
տիքլէրի ատէմլէր ունուտըլըր, լաքին ատէմլէրին թէվ-
լիտ էյլէտիքլէրի տէնրլէր քէնսիլլէրիլէ պիրլէքտէ իլա
ախըրըտա տիւնեա պագի գալըրլար, պինսապէրին տէնր-
լէրին ատէմլէրի օլտուղը կիպի, ատէմլէրին տախի
տէնրլէրի վար տըր. պու տէնր Կլատաթոնըն, Նաբուէօ-
նըն, Վիգթուր Հիւկօնըն, Պիգմարգըն, Պիչըրըն, Մու-
տինին, Սըրընըն, էտիսընըն վէ սաիր զէվաթը սիթու-
տէսիմաթըն տէնրի տիր տէնիլտիլինտէ տէյիլ քի անլէ-
րին 19ընճը տէնրտէ տօղուպ հաչատըրգլարընը անլաեա-
ճաղըզ, իլա պու տէնրէ ալքուհ իւնվանը վէրլիլիպ տէ
անըն զըյմէթ վէ ֆազիլէթիինին թէգէիտինէ սէպէպ՝
պու գաթը ուլուվիլի ճէնապլարըն զարիպ խըտէմաթ
վէ ումուրը օլտուղուհու պիլէճէյիզ, հեր պիր տէնր-
տէ միլիօնլարճա ինսանլար հաչար իսէ տէ, տէնր՝ ան-
ճագ պիր գաչ մէշնուր գաթլարտա հաչար :

Սանա նասիհար՝ էք պուհու, էգպէր,
«Սէն տեհրի էարաք» պուհուտա տըր հիւնէր :

Ինսան տիւնեայա աղայա աղայա կելիր, ինկէի
ինկէի կիտեր: (ՊԱՏ. Կ. Հ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ)

Պու սէօզ՝ տիւնեանըն տէրայի վէ միհնէթլի պիր
մահալ օլտուղընը նէ կիւզէլ թարիֆ էյէր. ինսան կէ-
լիր իքէն աղլար, կիտէր իքէն ինլէր, իպթիտատը նա-
լան ու կիրեան, ինթիհասը ֆէրեատ ու ֆիղան: Ինսան՝
պէշիքտէ ճըզըլթըյա պաշլար, մէզարտա սըզըլթըյը
պօշլար: Պու տիւնեատա կիւլմէք պաշղա պիր շէյ
տէյլը աղլամանըն պիր նէվի պիր թագլիտի տիր. հէր
շէյտէ հաս ու մաթէմ վար, վէ պիղ պազէն աղլահա-
ճազ հէրտէ հախօտ աղլամայա մահսուպէն կիւլէրիղ.
տախմա, աղլամազ՝ կիւլմէյի թաագլիպ էյէր, տահա
պիղ կիւլմէյի պիթիրմէզտէն հա կիւլմէք իւզրէ իքէն
աղլամազ հէթիշիր, իմտի կիւլմէնին հարըսը եինէ աղ-
լամազ տըր, ինսան թէքմիլ կիւլմէք իսթէմէսիլէ ալ-
տանըր. չիւնքի պին պիր տիրիւ տէրտ ու միհնէթլէր
անըն թէպէսսիւմիւնիւ իկլալ էյէրլէր. տահասը վար,
ինսան մահղուն վէ միւքէտտէր պուլունտըզը զէման
աղլատըզը միսիլլիւ էն միւքէրրահ զէմանընտա տախի
էշքրիզի թէէսսիւր օլուր, պու տա պաշղա պիր նէվ
պէտպախթըզ տըր, վազաա օ սիրուր վէ սէվինճինտէն
աղլար, լաքին պու քէնտիսինի բահաթ էթմէզ, պու
բատտէտէ անըն բուհը թահրիք վէ թաղէիր օլուր, քէն-
տիսինտէ վէլնասըլ տախիլէն վէ խարիճէն պիր մէյու-
սիլէթ պիր հէյէճան վէ խէլէճան պուլուր: Ինսան հէէն
ու քէտէրտէ հարը ճանտա ֆէրահըրգաա եինէ հէյէ-
ճանտա տըր:

Մատամ քի պու տըր տիւնեանըն հալը,
Սէն կիօրտէ արա նուրը՝ իգպալը:

ԻՐԱՏԷԹԻՆ ՕԼՍՈՒՆ

Իրատէթին հազգ, ճէնասըլ Մութլազ
Սանա կէլմէյէ էթտիմ իշթիյազ,
Հէր նէ քի հափսան պանա միւսթէհազգ,
Վէ ալսան էվլատ, էմվալ ու էմվաք,
Իրատէթին օլտուն:

Պիլտէլէր պէնի միւճրիմ վէ մէրսուտ,
Կէշիրսէմ էօմր ի մէնֆուր հա մէսուտ,
Պին չիւքրանիլէթ, հա Բապպիւլ ճիւնուտ,
Ինայէթ, բահմէթ սէնտէ պիհուտուտ.
Իրատէթին օլտուն:

Հիտէմ իտէ տէրտ, միհնէթ ու էլէմ,
Ղանի տիր սէնտէ ինսան ու քէրէմ.
Պիլա մէրհամէթ օլունտա սիթէմ,
Վէ չէքսէմ, հէր տէմ, չօզ հաս ու մաթէմ.
Իրատէթին օլտուն:

Բահմէթին զախտ Բապպիւլ Միւթէալ,
Սէն պախշ էտէրսին տէվլէթ ու իգպալ,
Թագտիմ օլունտա գալպէն արզը հալ,
Քիւմ պուլուր սէնտէ ինգըրազ, զէվալ,
Իրատէթին օլտուն:

Սէլպ օլսա գրամէթ, չէքսէմ գարուրէթ,
Բազի իմ, հէր նէ էթսէ, իսապէթ,
Գուշաթսա պէնի միւհլիք պիր իլլէթ,
Ղայպ էթսէմ գուլվէթ, զայ օլսա սըհէթ.
Իրատէթին օլտուն:

Հէր պիր թագաւորին զայնթիւ ազիզ,
Քէլամըն պանա հէր շէյտէն լէզիզ
Գալսամ քեամիլէն պէտնամ վէ ածիզ,
Օլունամ տախի իթիհամ, թածիզ,
Իրատէթին օլուն:

Խէլասքեար շէֆիզ, սէն սին հագզ րէֆիզ,
Կէօթէր եէք թարիզ, օլայրմ սալիք,
Հէմ նուարէթինէ հէր տախմ մալիք,
Ամնա կեան պէ կեան օլունամ թազէիզ,
Իրատէթին օլուն:

Պէն զայնթ զէլիլ, նատան վէ ճահիլ,
Սէն հէր սըֆէթատ ճէլիլ սին, քեամիլ,
Էյլէ պու զալպի թաթհիր ու թէպալիլ,
Օլունուր նիտա եէք զէպան, եէք ալիլ,
Իրատէթին օլուն:



ՏԵՕՐՏԷ ՄԻՒՆԳԱՍԷՄ ՔԷԼԻՄԱԹԸ ՄԻՒՖԻՏԷ

Պուրատա պիր թագըմ էֆքեարը միւֆիտէտէն պանս
օլունաճազ արը քի, պունլար հայաթը ինսանիյէ իչիւն
զայնթ մուհիմմ վէ մուզթազի թահրիրաթլար օլուպ
հէր քէսին անլէրտէն ֆէվզէլատէ իսթիֆատէ էտէճէյի
հէմ տախի մանզուզ վէ միւթէլէզզիզ պուլունաճազը
պի իշիպաս արը: Իմտի պունլարըն քէմալը խահիչլէ
մէչզ ու միւթալատ էալիմէսինի՝ գարիյունը քիրամը-
մըզըն էսգարը արզգաթընա ածիզանէ հէվալէ էտէրիմ:
Աթիտէքի՝ ինսանա մուխաստէս ախալգիլէթ ճէտ-
վէլի ալի, եանի ինսանըն կէճնակէճն թէէսիրաթ թան-
թընտա նէ կիպի պաթընի վէ խարիճի աճվալ ու հէյ-
յէթ իպլազ էյլէտիյինի կէօթէրիլ:

ՃԷՏՎԷԼԻ ԱԽԼԱԳ

1. Ֆիքրէն — Ազլ
Էֆքեարը միւթազիմէ — էֆքեարը ֆասիտէ
2. Շէքլէն — Եիւզ
Հէյէթի միւպէսսէմէ — Պէտ չէհրէ
3. Գալէն — Տիլ
Լէթաիֆի լիսան — Պէտ զէպան
4. Ֆիլիէն — Գալպ
Հիւմնի մուամէլէ — Սուի հարէքէթ

— Սաատէթի հայաթա պախ օլան տէօրթ միւթէ-
պէր շէյ վար:

1. Սըհէթ, 2. Բուհը սէլամէթ, 3. Իգպալ ու տէվ-
լէթ, 4. Իւլֆէթ ու իւնսիյէթ:

— Ինսանլարըն թէվէլլիւտինտէն մազսէտ

1. Հագիզաթը թէֆրիզ էթմէք ալի:
2. Ճէմիլ վէ մէրզուպ օլանը սէվմէք ալի:
3. Նէճիպ օլանը թալէպ էթմէք ալի:
4. Ահսէն օլանը իճրա էթմէք ալի:

— Տիւնեստա հէր կէճնա իսպար ու ֆէլաքէթլէրի
տավէթ էտէն վէ հէր կիւնահըն սալ ու էասը ատտ
օլունան շէյլէր շունլար արը:

1. Շէվլէթ, 2. Գուճար, 3. Իշրէթ, 4. Թամա:

— Շու տէօրթ շէյին իթիֆազընտա միւթինսիզ
սայլան շէյլէրին վիճուտ վէ մանալարը րէֆ օլուր:

1. Սըհէթ, 2. Իրատէթ, 3. Հէվէս, 4. Ղայրէթ:

— Ճիւնեստա ինսանըն թալիմ ու թէրպիյէսի իչիւն
տէօրթ նէվի մէարէսէ վէ տէօրթ նէվի մուալլիմ վար արը:

1. Մահալը սիւքն ու իգամէթկեան սըր քի միւտէրրիսի փէտէր վէ վալիտէ տիր :
2. Մէքթէպ՝ քի միւտէրրիսի մուալլիմ տիր :
3. Տիւնեա քի միւտէրրիսի ինսանըն քէնտիսի եաս Վուգուաթ սըր :
4. Մանէվի ալէմ քի, միւտէրրիսի Ալլան սըր :

— Ինսանլարըն շէքլլէրինտէ միւշահէտէ օլունան տէօրթ նէվի ալամէթլէր :

1. Պէնպէ րէնկ — Հիճապա ալամէթ.
2. Գըրմըզլըզ — Նէտամէթէ »
3. Գըզլըզ — Արսըզլըզա »
4. Սարլըզ — Հիտտէթ վէ գօրգույա ալամէթ :

— Մուգատտէս թարիխտէ, տիւնեայա խըզմէթ էտէն էն պէօլիւք վէ էն միւպարէք զաթլարտան պաշլըճալարը տէօրթ տիր :

1. Հայր Աբրահամ, 2. Մովսէս, 3. Դաւիթ, 4. Յիսուս :

Պիրինճիսի, սանիպի սատագաթ :

Իքինճիսի, տէլիլի ազիմ :

Իւչիւնճիւսիւ, շարի Ուլլան :

Տէօրաիւնճիւսիւ, պիկիւնան վէ քեամիլ պիր զաթ :

Քէզալիք, պիրինճիսի, միւմինի էվլէլ :

Իքինճիսի, սանիպի շէրիաթ :

Իւչիւնճիւսիւ, մէլիք Ուլլան վէ փէյզամպէր Ուլլան :

Տէօրաիւնճիւսիւ, Խէլասքեար վէ Իպն Ուլլան :

Պունտան ասրլարճա էվլէլ, Սիմնիաիս նամ պիր զաթ, էօլիւմլիւ ինսան իչիւն էն ալա տէօրթ շէյ վար սըր տէմիշ :

1. Սընէթ ու աֆիյէթ, 2. Հիւսն ու ճէմալ, 3. Սըտգ ու իսթիգամէթլէ գազանըմըշ օլան մալ վէ սէրլէթ, 4. Կէնճիլքտէ տօսթլար իլէ զէվզ ու սէֆա սիւրմէք :

Հագիզի մուհապպէթտէն տէօրթ շէյ թէվէլլիւտ էտէր :

1. Ալլանը թէմճիտ էթմէք, 2. Րէֆիզինի եախօտ գօնշունը սէվմէք, 3. Միւսթաճիյնէ իմտատ էթմէք, 4. Սէֆիւնէ նասիհաթ վէրմէք :

Սէվմէքլիյին տէօրթ տէրէճէսի վար :

1. Կէօրմէք, 2. Միւլագաթ էթմէք, 3. Լէմն էթմէք, 4. Վարիս օլմագ :

Տիւնեատա շու տէօրթ շէյսիլ ատէմ օլամագ :

1. Տիւշմէնսիլ, 2. Կիւնասըղ, 3. Պօրճսըլ, 4. Ալլանսըլ :

Պու պիր հագիզաթ սըր քի ալա իթիրագ գապուլ էթմէլ. չիւնքի հէր առէմին պիր նէվ տիւշմէնի, պիր նէվ կիւնասը, պիր նէվ պօրճու վէ պիր նէվ սէճտէ էլլէտիլի Ալլանը վար սըր :

Իւմիտէն տէօրթ շէյ հասըլ օլուր :

1. Թէնճէ շաղլըզ, 2. Րուհճա տիրիլիք, 3. Ճէնճէ խաֆիֆլիք, 4. Էօմրի թուլ : Ինսան իւմիտ էթմէքտէ օլտուղը շէյն նաիլ օլտուն օլմասըն էնճամ թէնճէ պիր շաղլըզ վէ սիրուր հիսս էտէր. Րուհճա եանի տէրունէն պիր հայաթը ճէտիտէ քէսպ էտէր, վէ հէր պիր մէշղուպիր հայաթը ճէտիտէ խաֆիֆլիք տուեար. պու ճիւմլէ իլէ պէրալիյէթինտէ խաֆիֆլիք տուեար. պու ճիւմլէ իլէ պէրապէր պիթթապի էօմրիւ տաիս ուզար, ինսան հէր իւմիտ էթտիլի շէյին նաֆիլէ օլտուղընը մուգատտէմա կէրէյի կիպի պիւսէ եանի շու իւմիտ տէնիլէն շէյ օլմասս եաշամագ գապլիլ մի տիր :

էօլիւմսէն պէտքէր տէօրթ շէյ վար սըր :

1. Իխթիյարլըգտա Ֆադիրլըք , 2. Հիսսիյաթտա նօգսանլըգ , 3. Կիւնահտա էսքիմէքլըք . 4. Սասթալըգ իլէ մահպուս գալմագլըգ :

Տէօրթ նէվ ատէմլէր կէօնակէօն հալլէր իլէ մէս-
րուր վէ մութլու սըրլար :

1. Էլղէմ օլան մէվատորն էսպապը մուճիպէլէրինէ
ահեան օլանլար , 2. Աշղ ու արղու իլէ Ալլահա արղը
ուպուտիյէթ էտէնլէր , 3. Տիւնեանըն էքտարը քէվէի-
յէսինտէն քէնտիլէրինի մուհաֆաղա էտէպիլէնլէր , 4. Ախէրլէրին խաթասըլա խաթատան պէրի օլանլար :

Տիւնեատա էն սէֆիլ տէօրթ ճինս ատէմ վար սըր :

1. Տախմա կիւնահտա գալան ատէմ , 2. Էյլլի պի-
լիւր իքէն իճրա էթմէյէն ատէմ , 3. Պիր շէյ պիլմէտիյի
հալտէ , էօրէնմէք տախի իսթէմէյէն ատէմ , 4. Չօգ
շէյ պիլիպտէ էօրէթմէք տախի իսթէմէյէն ատէմ :

Հաքիմ իչիւն իճրասը Էլղէմ օլան տէօրթ մուգ-
թաղի շէյ վար :

1. Շէվղաթ իլէ տինլէմէք , 2. Ագըլանէ ճէվապ
վէրմէք , 3. Պիթարաֆանէ տավրանմագ , 4. Աշիքեարէ
հիւքմ էթմէք :

Աըրգաթ օլունմահան տէօրթ շէյլէր :

1. Իլմ , 2. Իրատէթ , 3. Հիւնէր , 4. Ագլ :

Տէօրթ ճինս ատէմլէր ֆաիդ քիմսէլէր թանըլտըլար :

1. Սողամն (խմաստուն) քի , պիրինճի ալիմ տէնիլ-
տի , 1. Արիստտտէլ քի , պիրինճի ֆէյլէսօֆ թէամիյէ
օլունտու , 3. Համերոս քի , պիրինճի շաիր անըլտը , 4.
Պօղոս (առաքեալ) քի , պիրինճի ըէսուլ շաղըլտը :

Պիրինճիսի , հիւքմէթի ֆէվգէլատէ իլէ թալիմ էտէր :
Իքիւնճիսի , ֆէլսէֆէի ալիյէ իլէ » »
Իւչիւնճիսի , ըսթըլանը ֆասիհ իլէ » »
Տէօրտիւնճիսի , իմանը քեամիլ իլէ » »



ՄԷՇԱՀԻՐԻՆ ՔԷԼԻՄԱԹԸ ՄԷՇՆՈՒՐԷՍԻ

Պալլիկն բահրիքեարը շէտիտէսինտէ , ինսանըն բու-
հընըն գըյմէք վէ այալըղընը հիսս էրտիթէն փաք վէ խա-
լիս պիր շէյ վար սըր : (ԱՆՍԻԼԻՈՆ)

Պիզ գուվլէի հասսէյէ [զգացականութիւն] մալիք
պիր մախլուգըզ . թէէսսիւրաթըմըղըն տէրէճէսինէ կէօրէ
գալպիմիդ խէլէճանա կէլլիւր . ալէլ ումում պիհուտէ եէրէ
եախօտ նաֆիլէ պիր շէյ իչիւն գալպ հէյէճանա կէլմէզ ,
ինսանըն գալպլի՝ պիր հազգսըղըզ եա ինսաֆսըղըզ
եա տա պիր մէրնամէթսիլլիք գարչըսընտա ըանաթ
տուրամայըպ զիեատէսիլլէ թահրիք օլունըր վէ պու-
հալ իշթէ ինսանըն բուհուընը գըյմէթ վէ մէզիյէթինէ
ալամէթ սըր . պաթընտէ խալիս պիր տուչղու վէ ճէլլի
պիր մաղսէտ օլմատըգճա գալպ՝ զայրի թապիի սու-
րէթտէ չարիմահեա վէ ինսանը անը վահիտտէ խարիդ
իւլ ատէ պիր հէյէթէ կիրիֆթարա մէճպուր էթմէզ .
լաքին էօլիւ գամիլը վէ հիսսիյաթ թաշըեանլարըն գալ-
պի՝ հիչ պիր շէյ գարչըսընտա՝ տէպրէնմէզ վէ խէլէ-
ճանա կէլմէզ , անլէր միսլի հայվանաթ՝ հիսսիյաթտան
պէրի տիրլէր :

Տինլէ գալպիկնի , գամիլիկնի սէն ,
Քի հտէսին հէր Գեհալըղը մէնն :



Ֆազիլէք՝ քի ինսանյարցն գուփլէի գաքիքէրի խգե-
րիցն բախնաի բախյասցլյա իճրաի բէեսիր էյիք, աւայ
հօլմեզ :

[ՖԵՆԵԼՈՆ]

Ֆազիլէթ էօյլէ պիր կիւլէ միւշապիհ տիր քի , օ
նէ սարարրայ սօլար վէ նէ տախի թաթլը վէ քէսկին
բախնասընը նէշր էթմէքտէն տուր օլուր . անըն հուզուրը
էթրաֆընտաքիլէրին միւֆէրրան օլմալարընա պախս տիր,
անըն խօշ բախնասը՝ աւլա զայ օլմամագ իւզըրէ ինսանըն
պէնիսին զիքը էթմէքլիք հիւճրէսինտէ միւշպպէտէն
զալըր . քիմ պէօյլէսի պիր կիւլէ մալիք տիր :

Նէ աճախայ պիր կիւյ տիր Ֆազիլէք
Մայիք օլմանա ճանտան դայրէք էք :

Նէճիպ օլմագըգտա նէ շան ու շերէՖ պուրսնորդընը
աի ճէնապ գայպիք պիլի պիլիքիք :

[ՖԵՆԵԼՈՆ]

Նէճապէթտէ նէ ֆազիլէթ պուրսնորդընը մանգա
ուլուվի ճէնապ բուհլար թէմեիզ էտէրլէր , էյի օլմա-
եան՝ էյի օլմագ նէ տիր թէֆրիզ վէ թէշիսիս էտէմէզ ,
ֆէյզ ու ֆազիլէթ՝ պէօյլիք վէ զէսկին վէ ազիլ օլ-
մագըրգտա տէյիլ , նէճիպ վէ նատիֆ պիր զալպէ մա-
լիք պուրսնագըրգտա տըր . շան ու շերէֆի՝ սէխա-
վէթ վէ սէմանէթտէ արամանն՝ հիշ պիր վէճիլէ միւ-
շերէֆ վէ նատար ատտ ու շիւմար օլուսամագ :

Ինսանըն գայպի տէյիլսէ նէճիպ ,
Վա՛ր մը տըր պուստա էյի պիր մուճիպ :

Իւմիտ՝ սաստեքտեն պիր խափգրագ տըր :

Իւմիտ՝ քննտիսի սաստէթ տէյիլ , իււա անտէն
էօտիւնճ ալընմըշ պիր ալի խասսիյէթ տիր, իւմիտ՝ սաս-
տէթէ միւվասէլէթ իշիւն պիր թարիզի ֆաիզ վէ պիր
տէյիլի ճէլիլ տիր : Իւմիտ՝ սաստէթ իլէ պիր ախզ ու
իթա օլուպ՝ պու մուամէլէ էօմրիւն նիհայէթիւն տէկին
պէօյլէճէ տէվամ էտէր իսէտէ՝ նատիրէն թիճարէթ վէ
ֆաիտէ հասըլ օլուր . պու պիւնեանըն ինսանընա իւմիտ
էտիպ պէքլէմէք քեարը ազլ տէյիլ տիր . իւմիտիմիզ
սէմալաթտաքի կէօրիւնմէյէն միւշպպէտէ շէյլէր իւզէ-
րինէ օլմալը տըր :

Իւմիտ սաստեքտեն ալընմըշ հօտիւնն ,
Տէյիլ պաշգա շէյ մուվագգաք կիւլիւնն :

Փարա էյի պիր խըտմէքքեար , լաքին Ֆենա պիր
էֆենտի տիր :

Վագասա փարա տիւնեատա չօգ հիքմէթլէր իճրա
էթմէյէ գատիր օլուպ՝ անըն իլէ քիւլի շէյլէրէ նախ-
լիյէթ միււմքին իսէ տէ , անա լայըլընտան զիյատէ
իթիպար էտիլմէմէլի տիր : Փարա ինսանըն մատոււնըն-
տա խըզմէթքեար մագամընտա տուրմալը տըր . անա
տա կօլտա բիայէթ վէ մուամէլէ էտիլիլ իսէ , մուճիպի
պու կօլտա բիայէթ վէ մուամէլէ էտիլիլ իսէ , մուճիպի
մէնֆաաթ օլապիլիլ . լաքին , անը էֆէնտի մագամընա
թէրֆի գըլուպ տա՝ պիզ անա գուլուպ վէ փէրէսթիշ
էյլէր իսէք , մագարրաթ վէ բէզալէթի ազիլմէյի մու-
ճիպ օլուր : Իգթիլաի հալէ կէօրէ փարայը սարֆ էթմէք
ճաիզ օլուպ՝ հիշ պիր զէման իշիւն հիշ պիր վէճիլէ
իրատէթիմիզ փարայա էսիր օլմամալը տըր : Փարա ,

ինթիյաճաթը ինսանիյէյէ սալթ պիր վասըթա վէ մէ-
տար հալինտէ պուլունտուղընտան՝ անա սըրֆ պիր
էմանէթ տէյիւ նազար էտիլմէլի տիր : Փարանըն հիւս-
նի իսթիմալը մուճիպի պէրէքէթ օլտուղու հալտէ ,
սուի իսթիմալը տախի մուճիպի պէլա վէ ուգուպէթ
տիր : Փարա՝ զանն օլունտուղու կիպի սաատէթէ տէ-
յիլ՝ իլա տանա զիյատէ պէտպախթլըգ վէ սէֆալէթէ
պախի՝ օլմուշ տըր . տիւնեատա սայքի պիլճիւմէլէ ճինա-
յէթլէր փարա , մալ վէ սէրվէթ զասպ ու իսթիւնալը
եիւզիւնտէն նէչէթ էթմիշ վէ էթմէքտէ տիր :

Գ.սլպինի վերիպ փարաէա քափմա ,
Համագաք տըր պո . , սագըն սէն եափմա :

Եյիլիյէ պէտուի էյիլիք՝ ինսանի , էյիլիյէ պէտուի քեօ-
թիւլիք՝ շէյրանի վէ քեթիւլիյէ պէտուի էյիլիք՝ Իլանի
պիր իշ տիր :

Պու իւշ տէրէճէ պիզէ՝ ինսանըն , շէյթանըն վէ
ձէնապը Ալլահըն մուամէլէսինի թարիֆ էյլէր : Եյիլիյէ
պէտուի էյիլիք էթմէք՝ թապլի պիր շէյ իտիլինտէն՝
պունտա պիր ֆագիլէթ վէ մէզիլիէթ հօգ տըր . պէօյլէ
հարէքէթ էթմէք հէմ մուգթէգալը ինսանիյէթ հէմ տա-
խի հէր քէսին ֆերիզէի զիմէթի տիր : Եյիլիյէ մու-
գասլի ֆէնալըգ էտապընտա պուլունմագլըգ իսէ՝ սըրֆ
շէյթանի իշ օլուպ՝ շէյթանըն թապլիաթը պու հօլտա
միւպատէլէ էթմէքլիյի թավսիյէ վէ թէչվիգ էտեր ,
պու պաշգա պիր շէյ տէյիլ անճագ էն պէօյիւք պիր
նանքէօրլիւք վէ իըյանէթլիք տիր : Լաքին քէօթիւ-
լիյէ մուգասլի էյիլիք էթմէքլիք՝ մահգա Իլանի պիր
հիսսիյաթ վէ ֆիլիլիյաթ տըր : Ալլան մուհապպէթի ա-
ճիպէսի վէ մէրնամէթի քէսիրէսիյէ տախի իւլ էվգաթ

թագսիրաթ վէ թէճավուգաթըմըգը ալֆ էյլէր , վէ
հաթթա քէնտինէ քիւֆր վէ շէթմ էտէպէրէ պիլէ մէր-
համէթինի տիրիզ էյլէմէզ , վէ լաքին ստալէթինի տա-
խի զախպ էթմէզ , անճագ քի , ինսան ձէնապը Հագգըն
էլինտէն հիշ պիր զէման հիշ պիր եէրուէ ազատ օլա-
մայաճաղընտան՝ սապուրանէ հարէքէթ էտեր , հախօտ
ինսան միսիլիւ թէլաշ վէ թաճիլ էտէճէք պիր հալի
վէ սէպէպի հօգ տըր . ինայէթինի պօլ պօլ վէրաիյի
կիպի , ստալէթինի տախի գուվվէտէն ֆիլիլէ կէթիւրէ-
ճէյի զէմանը պիլիւր եա տա թային էթմիշ տիր : Պիզ
Շէֆիգի Մութլագըն մուամէլէսինէ իմթիսալ էթմէլի-
յիլ . « Սէմավաթտա օլան փէտէրինիզ քէամիլ օլտուղը
կիպի սիզ տախի քէամիլ օլունըգ » :

Շէյրանի իշտէն էյլէ սէն հագեր ,
ձէնտ էր օլապըն Ալլահա պէնգեր :

Եպիտէն Էաշաեանագ կիպի իշլէ , պու կիւն Էօյճէք
կիպի Էաշա :

Պու նէ ճէվահիրփարէ պիր սէօզ վէ միւֆիտ պիր
նասիհաթ տըր . պու կիւն իշլէրինի օ սուրէթլէ թան-
զիմ էյլէ քի , մէշղուլիլիէթին էպէտէն Էաշամագլըգընա
պախի օլտուն , եանի քէաֆֆէի ումուրընտա միւսթա-
զիմանէ վէ ինթիյաթ քէարանէ տավրանմալընըն քի , պու
հալ սանա հայաթը էպէտիյէ վատ էյլէսին : Հէր քէս
պու կիւն էօլէճէք կիպի ինթիյաթլա իմրարը էօմր
էյլէսէ՝ պիւա շիւպիէ էյիլ հաշալըպ էյիլ էօլէճէք
տիր . մատամ քի հէր տագիզա իշիւն էօլմէմիզին
ինթիմալը վար , նիշիւն պու կիւն էօլէճէք կիպի հա-
շամալըլըմ , սանա պիր սիւալ , սէն հարըն էօլէճէլիմի
գավիէն պիլսէն պու կիւն նոսրը էօմր կէչիրփաին ,

պիր տիւշիւն . պիլա փերվա քէնտինի տիւնեայա թէս-
լիմ էթմէք իսթէրմիւսին , նէֆսինէ վէ ախէրինէ ֆէնա-
լըք էթմէք ֆիքրինտէն կէշէր մի , Ալլահը , մահ-
շէրի , բուզը ճէզայը ունուտապիլիւրմիսին : Պու կիւն
հայաթընըն ալթուն թէլինին դաթ օլունաճաղընը մու-
հագգազ սուրէթտէ պիլտիյին թագտիրտէ՝ էլպէթտէ
սէնտէ տէրհալ աճախպ պիր թէպէտտիւլաթ մէյտանա
կէլիպ՝ հէր քէս իլէ խօշ տավրանարագ խալիզիլէ տէ
նէ՝ հօլտա արզը ուպուտիյէթ վէ սէճտէ էտէճէյինէ պիլ-
մէզսին . էկէր ֆէհիմ վէ ազիլ իսէն հէր կիւն իչիւն
հէման պու ինթիյաթ , պու թէտարիքեաթ վէ պու հիս-
սիյաթ իլէ հաշա :

էթմէ քիւֆր ու կիւնահ , սագըն հաշա
Պու կիւն էօլէճէք կիպի սէն հաշա



Օ Յ Ա Լ Ա Ն Մ Ա

Պուլ հալինէ չարէ մէտար ,
Օյալանմա .
Խէլաս իչիւն էթ պիր դարար
Օյալանմա .
Մէվթինէ գըլ տախմ նագար ,
Չիւն օլտան տա պէօյիւք Չէզար ,
Հագըր արը պիր աչըզ մէզար .
Օյալանմա :
Լէյլ ու նիհար էյլէ թէզմիր ,
Օյալանմա :
Թէհիյէ գըլ փաք պիր դամիր ,
Օյալանմա .
Սէր պուլմասըն սէնտէ շէրիլ ,
Չիրա պիրտէն էճէլ կէլիլ ,

Հայաթընա իսթամ վէրիլ .
Օյալանմա .

Տէմէ վազըթ վար արը պիրազ ,
Օյալանմա .
Չափուզ սարար սէնի էմրազ ,
Օյալանմա .
Շիմտի էթմէզ իսէն նիյազ ,
Սօնրա պէլքի ֆուրասթ գալմազ ,
Հէր կիւնահտան էթ ինթիլազ
Օյալանմա :

Կիւնահ սէնի էտէր զէլիլ ,
Օյալանմա .
Օլմայասըն մահդուն մէլիլ ,
Օյալանմա .
Օգու հէր կիւն թէվրաթ ինճիլ ,
Պունլար սէնի էթմէզ իսէճիլ ,
Իսլահընա էյլէ թաճիլ .
Օյալանմա :

Հագգ թարիզէ էթ իսթիսալ ,
Օյալանմա .
Մուին օլտա թալէհ , իզպալ ,
Օյալանմա .
Հէմ չօղալտա սերվէթ էմվալ ,
Իի փէք չափուզ պուլուր զէվալ ,
Պու արզունտան վազ կէշ տէրհալ ,
Օյալանմա .

Մահքիւմ իսէն կէլիլ դազապ ,
Օյալանմա ,

Զեքերսին սէն չօգ իզթըրապ ,
Օյալանմա .

Վա՛ր մը սէնտէ խայր ու սէվապ ,
Կէօքտէ Ալլահ խթէր ճէվապ ,
Էթ Ֆիյլինի պիր պիր հիսապ .
Օյալանմա :

Կէշմիչլէրտէն ալ սէն իպրէթ ,
Օյալանմա .

Պիլ քի վար տըր մութլազ ախրէթ ,
Օյալանմա :

Աչըլաճազ պիր գըյամէթ ,
Փախտէ էթմէզ սօն նէտամէթ ,
Հէր խաթալը շիմտի տէֆ էթ .
Օյանլանմա .

Այըզ պուլուն հէր պիր գէման
Օյալանմա :

Իպրազ էլէ իւմիտ , իման
Օյալանմա

Հիչ կիւնանա վէրմէ մէյտան
Զապթ էթմէսին սէնի շէյթան
Եալվարըրըմ սագըն աման
Օյալանմա



Միւրթվեճեա մուալլիմ

Ալիբաան Է.Ճ. Քիւրճեանըն գիբրիճեմիլի իչիւն

Մ Է Ր Ս Ի Յ Է

Ս ճէլէ էտիպ գափլաաը Էլէթ ,
Հէնուզ կէնճ իքէն շէքալին չօգ միհնէթ ,
Պու նէվ հայաթտան էյլէյիպ նէֆրէթ
Էճէլտէ գարար գըլտըն ազըպէթ :

Լ ազըմ մը պուճնճա րէնճիտէ , զանմէթ ,
Պու գատար էլէմ նէտէն իճապէթ ,
Պու եօլտա էթտին պին պիր շիքեայէթ ,
Լաքին օլմատը շարէ , քէֆարէթ :

Մ պրազ էթտին չօգ զայրէթ , համիյէթ ,
վար իտի սէնտէ ազլ ու տիրայէթ ,
Փագաթ չի շարէ շէքալին զարուրէթ ,
Հիսսէն օլտու տէրտ , ճէֆա , մէրարէթ :

Թ էսպ էթմէք իչիւն իրֆան ու հիքմէթ ,
Իհրազ էթմէյէ շէօհրէթ , մարիֆէթ ,
Էսիրկէմէտին պիր կէօնէ խըտմէթ ,
Թա՛ քի զայ էթտին գուվլէթ ու սըհնէթ :

Ա էնտէքի զայրէթ , ճիտտի կէրմիյէթ ,
Լայըզ տըր օլսա շահանը իպրէթ ,
Իլմ ու թալիմէ վէրտին թագվիյէթ ,
Պիլտին քի պուճտա տըր հէր մէզիյէթ :

Ս Էլէ , ահպապ , իըսըմ , մէմլէքէթ ,
Թէրք էտիպ չըգմտգ ա՛զ մը ֆէլաքէթ ,
Պիր տէ պուլայըմ պիր տէվա , նուսրէթ ,
Տէրքէն պըրագտըն ճիւմլէսին հասրէթ :

Ը Էվանէվ զանմէթ , արզասընտան մէվթ ,
Տիւնեանըն հալի պուճտան իպարէթ ,
հէմշէրի տօսթուճ էյլէյիպ նիյէթ ,
Օգուտու ճանտան՝ ճանընա րանմէթ :



Գարս խապերի արուզ վալիտէն ,
Թա մէղարընա կէլտի սէրիէն
Վաֆիր կէօզ եաչը տէօքիււզ եէնիտէն ,
Այրըլամատը սէնտէն էպէտէն :

Մէզար պաչընտա տուրըպ տա հէման ,
Տէրեատ ու ֆիղան էթտիլի զէման
Իպրազ օլուճան ՄՈՒՀԱՊՊԷԹ, ԻՄԱՆ,
Տեպրէքմէտի մի սեճի մեզարտան :

Միւթէվէֆաի միււմաիլէյի հէնուզ 25 եաչըարընտա
կէնճ լաքին միւզթէտիր պիր մուալլիմ օլոււպ , խաճէ-
լիքտէ մուաննիտանէ սայ ու զայրէթի սէպէպիլլէ տիւ-
չար օլուուզը իլլէթտէն թէտալի օլընմազ իւզրէ Իս-
թամպօլա կէլմիշ՝ Գարթալտա տախի միւտտէթի գա-
լիլէ մուալլիմլիք էթմիշ իսէտէ՝ նիհայէթ Փրկիչտէ մէր-
հում օլմուչ տըր : Իշթէ վալիտէսի անըն վէֆաթընը
իշիթմէսի ազապիխտէ՝ շու գատար իրազ պիր մէմլէ-
քէթտէն կէլիպ ճանփարէսիին մէզարընա եիւզլէրինի
սիւրմիւշ տիւր :



Մ Է Գ Ա Լ Ա Թ Ը Մ Ի Ի Ն Թ Է Ի Ա Պ Է

Զահիրի հալէ պագըպ էթմէ ֆաւլ պիր ֆէրտի ,
Հէր քէսին վար տըր քէնտինէ կէօրէ պիր տէրտի :
(ԶԻՅԱ ՓԱՇԱ)

- Տիւրքտէն փէք նէ՞ վար ,
Էրիտիր անը նար .
Մէն սույա օլ մաիլ .
Աթէշ օլուր գաիլ :
- Ճահիլէ նասիհաթ էթմէքտէ գատտըն ,
Տօնուզըն պուրնուճա ճէվահիր աստըն :
- Կէր իսթէրսէն աթմազ պէօյիւք ատըմ ,

- Սէն սանա էյլէ տիգզաթ վէ եարարմ .
Սէն քէնտինէ էյլէտիքճէ խմատ ,
Ճէնապը Հազգ օլուր սիփէր , գանապ :
- Ալլահըն հէր պիր սրֆէթի ճէլիլ վէ մէրզուպ ,
Լաքին ատալէթի մէրհամէթիստէն մաղլուպ :
- Էվլա տըր քէօր օլմազ սալթ կէօզ իլէ ,
Նիթէքիմ պիւթիւն ֆիքը ու էօզ իլէ :
- Պիր թէատրոյա միւշապի՛ն տիւնեա ,
Ինսան թաչըըպ խաեալ ու խիւլեա ,
Մէրազլէ հէման իչէրի գօրլար ,
Օսանճլէ տէրհալ թըշարը ֆըրլար :
- Թէնպէլլիք եիւրիւտիւքճէ անէսթէ ,
Փագիրլիք օլ քիմսէյէ շայէսթէ :
- Փագիրլիք իշկիւզարըն գափուճընտան պագար ,
Լաքին իչէրի կիրմէյէ դայէթլէ գօրգար :
- Քիթապլարը մէշք էթմէքտէ էօզ գըյմէթ ,
Ատէմլէրի օգուճազ տըր մարիֆէթ :
- Իշին սէնի էթմէսին թագիւպ ,
Սէն քէնտին օլ իշինէ սահիւպ :
- Սէն սազլա ուֆազ փարալարը ,
Գայդու էթմէ հիշ լիրալարը :
- Պիր ատէմ թաչըր նա՛սըլ պիր ախլազ
Փարասընը սարֆ էթտիլինէ պազ :
- Պու կիւնքի եափապլիլէճէյի իշի
Եարընա պըրազան ազըլսըզ քիշի՛
— Օլ շէյի քի սէն էտէրսին իճրա , իյատէ ,
Պաշգասընա պույուրմազ պիւսպիւթիւն գիյատէ :
- Սըհէթի իշիւն էյլէմէյէն սասըր ,
Պիլսին քէնտիսինէ աչըզ տըր գապըր :
- Զիգըյմէթ տէյիլ տիր մէանէտ ու ճահ ,
Էյի մէշրէպ հէր շէյէ միւրաճճահ :
- Մէշրէպիլի սէն էյլէրսին լէքէտար ,

Էլիմուտ տիր օլմագ պիպախթ, պախթիւար :
 — Հագգրնտա ֆէնա սէօյլէսէ ճիհան ,
 Սէն էյի եաշա աշմա հիշ տիհան :
 — Չալըչմահա ուզաթմահան գօլունու ,
 Սարֆ էթմէնին տախի պիլմէզ Եօլունը :
 — Քէնտի քէնտինի էթմէյէն իսլան ,
 Հիշ պիր վէճն իլէ օլամագ իֆլան :
 — Իսթէր իսէն եավէր օլսուն սանա պախթ ,
 Էզ ճան ու տիլ էյլէմէլի սայ ու ճանա
 Իճրասը ճախզ օլան հէր շէյի ,
 Ետիմալը տըր հէմ թէմիզ հէմ էյի :
 — Ճանիլին զանն էթմէսի քէնտինի ալիմ
 ձէն ի միւրէքքէպ տիր պու պիլկի վէ թալիմ :
 — Յագիլէթ տիւչմէնտէ տէ օլսա ,
 Երնէ պախի մէտն ու սէնա տըր :
 Մէզէլլէթ տօսթտա տա պուլունսա ,
 Ան , մուճիպի թան ու իսթիհզա տըր :

Գ Ա Լ Պ Ի Մ

Պաշ ուճուճտա թապիպ տուրսա ,
 Տէրտիմէ պիր ֆիքիր Եօրսա ,
 Իլլէթիմի կէօրիւպ պուլսա ,
 Օ տա պիղզաթ Լօզման օլսա :
 Տէվա պուլմագ պէնիմ գալպիմ :

Էթրաֆրմտա տօսթլար պէնի ,
 Էթսէլէր պին պիր թէսէլլի ,
 Կիթմէզ տէրտիմ , չիւն թէմէլլի
 Հաշան պէօյլէ տիր թէճէլլի ,
 Մէսրուր օլմագ ապա գալպիմ :

Սարսը պէնի հաստարզ քէտէր ,
 Հէր տէմ գալպիմ փէք միւքէտտէր ,
 Էզէլիմտէն թա՛ մուգատտէր ,
 Մատէմ պէօյլէ տիր մուգարրէր :
 Տէրսնաք օլուր տախիմ գալպիմ :

Բէֆ էտէմէմ թէլաշ մէրագ ,
 Չիւն էճէլիմ տէյիլ Երագ ,
 Պիլլիրիմ զի պու տէրս մութլագ ,
 Էտէճէք տիր պիր կիւն հէլաք :
 Քիմսէ պիլմէզ պէնիմ գալպիմ ,

Ղայպ էյլէսէմ թէնճէ ըիֆան ,
 Ապա էթմէմ էնիյն ու ա՛ն ,
 Ամմա պիր տէ սարսա կիւնան ,
 Եիւզ տէճոտէրսէ օլ տէմ Ալլան :
 Շիքէսթ օլուր պէնիմ գալպիմ :

Գալտըրլլսա նամ ու շէրէֆ ,
 Պու տէյիլ տիր ապը էսէֆ :
 Ա՛ն օլուրսամ թէքմիլ թէլէֆ ,
 Տէրունիմի սարար ալէլ ,
 Սուզան օլուր պէնիմ գալպիմ :

Հալիմ պէնի էթսէ մէյուս ,
 Կէօրէնլէր տէ օլսա տիլսուզ ,
 Կէօքտէն անճագ շէֆիզ Յիսուս ,
 Միւթէվէճճի՛ն օլսա մախսուս ,
 Հայաթ պուլուր պէնիմ գալպիմ :

Եար տէյիլսէ պանա ֆէլէք ,
 Կէօքտէն էսսէ պիղզաթ մէլէք ,
 Կէօսթէրի՛ր մի տօղրու մէսլէք ,
 Լէքէտարսա մատէմ Եիւրէք ,
 Քիմսէ պիլմէզ պէնիմ գալպիմ :

Տէֆ օլմասա տէրտ ու իլլէթ,
Զօղալսա հէփ քէտէր, միհնէթ
Պուրատա տըր առլ հիքմէթ .
Պուլո՛ւրմուլում պէն սէլամէթ,
Տուրաք իսէ պիքիմ գալպիմ :

ԻՍԹԻՄՏԱՏ

ՅԻՍՈՒՍ ՔՐԻՍՏՈՍ

Յ	խուս սէն սին կիւնէշ վէ ա	Յ
	Սէնսիզ քէսէ պինդէրձէ վայ .	
Ղ	նայէթլէ հըֆզ էթ պիզ	Ղ
	կէօթէր եօլու տօղրու իզի .	
Ս	անա լայըզ համտ վէ սիփա	Ս
	Սանա ախտ նէճաթ իսէլաս .	
Պ	եանըզ տուր տէտին եա հ	Պ
	Փէք մուզթազի թէնպին տիր պու .	
Ս	էնի ճանտան սէվտիմ Յիսու	Ս
	էթմէ պէնի ասլա մէյուս .	
Թ	էրէմ, ինսան, սէնտէ էյլի	Թ
	Սէնսէն կէլիր սէվինձ շէնլիք .	
Ղ	ուհընլա սէն գըլ միւնէվվէ	Ղ
	Օլայըմ շատ վէ մուամմէր .	
Ղ	մանըմը սագլա տիր	Ղ
	Տէճումէյէյիմ ասլա կէրի .	
Ս	էնտէն կէլսէ թաթլը պիր սէ	Ս
	Պէնսէն կիտէր տէրտ, դամմ վէ եէս .	
Տ	էրունիմաէն էտէրիմ րէտ	Տ
	Հէր պիր կէճնէ արգու, շէնվէթ .	
Ս	ւութմամ պէն իսաշընը պ	Ս
	Հայաթըմտա Օ հէք գայդու .	
Ս	էն տէ պէնի շէֆիզ Յիսու	Ս
	Լութֆ էթ, զիքր էթ հէր ան մախսուս :	

ՄԷՇԱՀԻՐԻՆ ՔԷԼԻՄԱԹԸ ՄԷՇՆՈՒՐԷՍԻ

Տօղտուղումտա սէն աղլամագտա իքին՝ եպէվէյնին սէվինմէքտէ իտի . հօյլէ եաշա քի՝ հօյտիւյիւնտէ հպէվիյնին աղլամագտա իքին՝ օհն միւեպպէտէն սէվինեսին :

Իշթէ սանա պիր ալթուն նասիհաթ տահա . պիր չօճուզ տիւնեայա կէլտիյի հէնկեամտա շիւպհէսիզ տիր քի հէման աղլամաեա պաշար, հալ պու քի էօթէտէ անըն էպէվէյն վէ անըպպասը տիւնեայա պիր ճան կէլտիյի իշիւն մէսրուր վէ շատման օլուրլար վէ հագզլարը տա վար, լաթին պէրիտէ մասոււմ պէր տէվամ աղլար տուրուր, վէ պու թապիի եանի գարարաըզ պիր աղլայըշ տըր . շահանը էհէմմիյէթ խուսուս շուրասը տըր քի, օլ չօճուզ պէօյիւյիւպ իրթիհայը տարը պագա էյլէտիյի զէման պու տէֆա իշ պաշգալաշըպ էպէվէյն ու թէալիւզաթը անըն իշիւն աղլայըպ սըզլամաեա պաշարլար, էօլէն քիմսէ սատըգանէ էօմը կէշիրմիշ իսէ, հէր նէ գատար էպէվէյնի պէրի թարաֆտա ֆիղան էթմէքտէ իսէլէրատ, օ՛ էօթէ եագատա սահիլի սէլամէթտէ միւեպպէտէն կիւլմէք վէ սէվինմէք իւզրէ օլաճագ տըր . պու տիւնեայա աղլայարագ կէլտիյիմիզ ֆարզ էթմէզ, ախրէթէ տախի աղլայարագ կիտէր իսէք՝ առլ մուճիպի էսէֆ ճիհէթ իշթէ պուրասը տըր . օլ վագթ պէրիտէ հէմ էպէվէյնիմիզ վէ էօթէտէ հէմ տախի պիզ հագզլը սուրէթտէ ֆէրեստ ու ֆիղան էթմէքտէ պուլընըրըզ . էօյլէ եաշայալըմ քի տիւնեայա աղլայարագ կիրտիյիմիզ հալտէ օրատան սէվինէրէք չըգալըմ :

Նէ գատար քի սէն պուրտա աղլայարն .
Կիօքտէ իշիլնի սաղա պաղլարսըն :

Ագշամ օյտուղընտա սապահը կեօրեմէյեհէքսին կիպի , վի սապահ օյտուղընտա ագշամը կեօրեմէյեհէքսին կիպի տիւշիան :

Է՛յ տօսթում տէր խաթր էյլէ , պիր կիճէ կելէճէք տիր քի՛ արթըզ սապահլայըն սէնին իշիւն կիւնէշ տօղմայաճազ , ես պիր կիւնտիւզ օլաճազ քի՛ սէնին իշիւն ագշամ կիւնէշ պաթմայաճազ տըր , պիր կիճէ կելէճէք քի անըն կիւնտիւզիւ սանա պիր մէզար աշաճազ , ես պիր կիւնտիւզ օլաճազ քի անըն կէճէսինտէ սէն մէզարտա խօթիրահաթ էտէճէքսին : Կիճէ եաթաղըմըզա կիրտիյիմիզ գէման մէզարա կիրիյօրուզ կիպի տիւշիւնմէլիւզ , զիրա նիշէլէր եաթաղա կիրմիշէր ամմա պիր տանա գալգմայըզ եաթազ անլէր իշիւն մէզար մագամընտա օլմուշ տէմէք տիր . Նէր կիճէ իշիւն պլնլէրճէ քիմսէլէր կէօղլէրինի եաթազլարընտա գափատըզլարըն հալտէ , պիր տանա անճազ ախրէթտէ աշապլիմէքտէ տիրլէր : Պիզ տէ սըրամըզա կէօրէ պիր կիւն պու Նիսապը իքմալ էտէճէլիզ : Էճէլի պիղէ եազլաշաըրմազ իսթէմէյօր իտէքտէ , եաշատըգճա պիզ քէնտիմիզ իսպէրսիզճէ էճէլէ տօղրու աճէլէ իտիյօր վէ մէզարա եազըն կիտէյօրըզ . Էօլիւմ սապահ իլէ ագշամըն արատընտա տըր , տիւշիւն վէ անա կէօրէ հարաքէթ էյլէ : Միւթէվէֆֆա Մր . Կլատսթօնըն ճէնազէ ալայընըն իճրասը Նէնկեամընտա զայէթ շաեանը տըզգաթ պիր վագաա վուզու պուլտու : Ուէսթմինսթըր ուլու քիլիսէսինին շանլարընըն վուրուլմասը իշի Նէլըն իամինտէ իխթիյար պիր տէմին իտարէսինէ իհալէ օլունտու . ճէնազէ՝ ալայ իլէ մէզքիւր ուլու քիլիսէտէն հարէքէթ էյլէտիյի սըրատա՝ Նէլսընըն իշարէթի իւզէրինէ գամփանալար չալընմանա պաշաաը , պու իխթիյար Նէլսըն քէնտիմի տաթի սէյիրտիպ պիր գամփանանըն իփինէ սարըլարազ չալմազա պաշաատըղը էմնատէ՝ աշգ ու թէէսիւրաթընտան նաշի

Նէյէճանա կելլէրէք եէրէ տիւշիւզ տէր հալ թէսլիմի բուճ էյլէտի . զէվալը իխթիյար քեմտի Կոլիւմիւնիւտախի քեմտի Կիլիյէ իլան Կրմքտէ իտիլինի պիլմէյօր իտի : Պիզ պաշգալարընըն տէրտինէ տիւշտիւլիւզ գէման քէնտիմիզի ունուտուրուզ . սաիրլէրին էօլիւմիւնիւ կէօրէրէք պիղիմքինի պախա տիր գանն էթմէքլէ՝ սըրֆ քէնտիմիզի ալտաթմըշ օլուրըզ , պիղէ էն եազըն շէյ էօլիւմ տիր : Նէ շէյիտուլիթ հալի վէ նէ տէ կէնճիք չաղը էօլիւմ իշիւն մուայէն պիր վագթ թային էտէմէզ . պու պապտէ խաթրմա կելէն պիր վագաաը տախի քի՛ ընլիւ աջն միւշահատէ էյլէմիշիմ զիքը էթմէքսիզ կէշէմէմ , պիր սապահլայըն պիր խանէտէն իքի ճէնազէնին պիր չըզարըլուզ կէօթիւրիւլտիւլիւնիւ կէօրտիւլիւմտէ վէֆաթ էտէնլէրտէն պիրիսինին կէնճ վէ տիկէրինին իխթիյար օլտուղընը իսպէր վէրտիլէր քի , իքիտի տէ պիր կիճէտէ էօլմիւշլէր . իխթիյար , էօլէն կէնճ գատընըն գայըն փէտէրի օլուզ կէլինինին պաշընտա ալլար իքէն ֆիւճճէթէն տիւշիւզ քէնտիսիտէ մէրգու մէյէ Կօլտաշ օլմուշ . էճէլ ափանսըզ իսպաթը վիճուտ էյլէրիպ իխթիյար , կէնճ սալա էսիրկէմէզ . անըն քէսքին թըրփանը մուտալաթէն Նէր շէյի քէսէր աթար :

Տախմա տուր սեն ույանըզ , ալըզ ,
Ինսան օյանա քամմ պէօյի լայըզ :

Տերունի փաթի՛նտ կուրա նալի օյան քիմտէ գարանըզտա օրուրա պիլի գիեալա մագնար օյապիլիք : Լաքին տերունիքի մուրտար Ֆիքր իլէ տօյու օյան քիմտէր Կօյի գիեասընտա պիլի գարանըզտա կեգէրիք : (ՄԻԼԹԸՆ)

Ըշըզտա կէզէն ատէմլէր վար քի զիֆիր գարանըզտա տըրլար . պիլաքս զիֆիր գուլմէթտէ օթուրան

քիմսէլէր տախի վար քի անլէրէ նուր լէման էլլէր , պիրի մանէվի վէ տիկէրի մատտի գարանլըգ տըր , քէ-
զա պիրի մատտի վէ տիկէրի մանէվի նուր տըր : Կիւ-
նաս՝ ինսանը իքի ճիհանտա տախի գոյու գարանլըգտա
պըրագտըղը միսիլլու , սալան տախի ինսանը տիւնեա վէ
ախրէթտէ նուրլարա միւթէղըագ գըլար . էպէտի գուլ-
մէթ վէ էպէտի նուր պուրատան պաշլար , նէ՛ մութ-
լու անլէրէ քի նուրտա սաքին օլուրլար , վէ նուրլարը
չար ճանիպ ի ճիհանա միւտախիմ իշրագ էլլէր :

Սեմտէ վար իսէ սեմավի պիր ցուր ,
Գօրգմա հիջ պիր ան օյ շատ ու մարուր :

Հայաքընը սեվեր իսէն վագքընը իսրաճ էքմէ , ջիւնքի
վագք շօյ մատտէ տիր քի հայաք անտէն միւքէղէքքիլ տիր :
Էկէր վագք՝ հէր շէյին գըլմէրտարը իսէ Ֆէլքի վագք
տախի տիւնեանըն հէն ազիմ միւսրիճիլի տիր :

(ՖՐԱՆՔԼԻՆ)

« Վագթ նագա տըր » տէսիլմիշ օլուպ ճիհանտէ էն
զիգըյմէթ չէյ վագթ տըր . ջիւնքի նէր շէյին հայաթ
վէ մէվճուտիյէթի վագթա միւթէվագըրֆ վէ միւնթաճ
տըր . վագթ տօղրուտան հայաթ տէմէք օլուպ՝ հայաթ
նէ գատար զի գըյմէթ իսէ վագթ անտէն տանա զիւեա-
տէ կիրանպէհա տըր . զիրա հայաթ պիլէ միրուր էլլէ-
յիպ զայ օլուր , լաքին վագթ միւէպպէտ տիր . վագ-
թըն գըյմէթինի թագտիր իտէմէյէն հայաթըն մէղիյէթ
վէ Փաղիլէթինի թէֆէհիւմ էտէմէզ . վէ վագթընը Ֆէվթ
էտէն հայաթընը մէվթ էտէր , վագթ միրուրըյա հայաթ
տիր քէնիր : Ահմագ ատէմլէր , վագթտան իսթիֆատէ
էտէմէտիքլէրինտէն , վագթլար նէ անէսթէ անէսթէ
կէշիյօր , պիր կիւն , պիր սէնէ հիւքմիւնտէ տիր տէյի-

իշթիքեա էտէրլէր : Ագիլ ատէմլէր իսէ՝ պիր տագի-
զալարընը պիլէ Ֆէվթ էթմէք իսթէմէյիպ՝ վագթը հիւ-
նի իտարէյէ զայէթ մուգայէտ պուլուճնտըգլարընտան
գէմանլար նէ թէզ կէլիպ կէշիյօր տէյիւ միւթէէստիւֆ
օլուրլար : Վագթ ձէնապը Պարինին հէկեանէ էն ճէլլէ
մէվհիպէսի տիր : Պիր տագիզա իշինտէ հիւզ պին լիրա
գագանմանըն ինթիմալը վար . լաքին Ֆէվթ էտիլէն
պիր տագիզայը հիւզ պին լիրա իլէ իյատէ էթմէնին իմ-
քեանը հօգ տըր : Էօլմէք իւզըէ պուլուճնան պիր Գրա-
լիչա՝ էօլիւմ հաթաղընտա իքէն պիր գաշ սաաթ տանա
հաշամասը օղրուճա պիւթիւն վարիյէթինի վէրմէյէ հա-
զըր պուլուճնտուղընը հանընտաքի թապիպլէրէ նիտա
էլլէտի իսէ տէ չի չարէ քի , անըն հիտապըզ վէ քիւլ-
լիյէթիլ մալ վէ փարալարը մէրգուճէնին մաթլուպընը
սալթ պիր գաշ սաաթ իշիւն իճրայա գատիր օլամա-
տըլար :

Հըքիգ էքմէք իջիւն վագք ու հայաքը .
Զայ էքմէկի հիջ պիր Ֆուրսաքը :

ԻԷԼԱՍՔԵԱՐԸՆ ՍԱՆԱ ԽԻԹԱՊԸ

Կէօր հալիմի ջէշմանըն աշ
Օմուզլատըմ գանլը իսաշ ,
Պէնի սէվէրմիսին ,
Աճ իսէն վէ լա իլաճ ,
Պէնաէ սօլար ինթիյաճ ,
Պանա կէլլիւրմիսին :

Էթմէք իշիւն մէսրուր , հագզ
Հէմ գըլմաղա սէնի շազ .
Կէօրտէն էնալիմ հէրէ .

Տօլաշարագ վերտիմ վազ ,
Տէֆ օլաու խայլը էմրագ ,
Պուլաուլար չօզ չարէ :

Քեաֆֆէի պիշարէկեան ,
Մէյուս , տերանաք վէ նալան ,
Եագլաշըն սիզ պանա ,
Պէնտէ հաղըր տըր հէր ան ,
Թագաթ , տէվա ու տերման ,
Բահաթպահշ քմ ճանա :

Հագդասն էտիլտի թագալի ,
Օլաուժ տիւնեայա զահիր ,
Հագիզի նուր ըմ պէն ,
Իսթիմալ էթ չօզ թէտպիր ,
Հագըրլա տօղրու գամիր ,
Խէլաս օլասըն սէն :

Սատըր օլունճա իլհամ .
Սանա էնտիրտիմ քէլամ ,
Քի օլասըն եէնի .
Մահգա էտէրիմ իպրամ ,
Օգու անը պէր աէվամ .
Սէվէր իսէն պէնի :

Պէն իմ սանա պաշ սէրտար ,
Սէնի Փէտէրէ ինգար
Էթմէք իչիւն կէլտիմ .
Գալմա միւ քէտտէր նաշար ,
Կէլ էյլէ պիր սօն զարար ,
Վէ օլ պանա թէպիմ :

Մահվ էյլէտիմ մաթէմ , հաս ,
Տօղրու եաշա պուլ ինէլաս ,
Էթմէ հիչ պիր կիւման .
Վար սանա կէօքտէ միրաս ,
Էյլէ ճանտան համո , սիփաս ,
Հէր կիւն վէ հէր զէման :

Պունու պիլէսին մութլագ ,
Փաք չըգմադաս գալալ , ախլագ ,
Չէքէրսին ա'ն , էնին .
Պիր ան էթտին մի իտրաք ,
Սօն կիւնտէ օլսան հէլաք .
Նիճէ՞ օլուր հալին :

Սէնին իչիւն գաշ տէֆա ,
Չէքտիմ էնվալի ճէֆա ,
Իգրար էտէրմիսին .

Գալմը իքէն պի վէֆա ,
Պախշ էթտիմ սօնարզ սէֆա
Պունը պիլի՞րմիսին :



ԳՐՍՍԷՏԷՆ ՀԻՍՍԷ

ԳՐՍՄԸ ՍԱՆԻ

Արարեալ Էժէնի Մ. Տէր-Արարեալեան

Ազգիկ

Գասխտեան պերու ամառի օրան ուխտովիք վե
մահրեմիքեր ի խաշիսանեմիզին քիզեարը սաի-
միսինե պիր նիշանե օրնագ իզրե, էսեր ի անի-
զանեմին իշպու գրանը ասնիսի՝ պիր պերկի-
զարը նայիզե հաշիսե՝ նանը նամիշերիկե քազ-
սիւ գրընը :

1901 Օգոստ. 7.

Իսթանպուլ

Մուխիսինիզ

ԿԼԵՄԷՍ Մ. ՏԱՏԵՐԵԱՆ

Մունիպալիտ

Շէնրիմիզին (Գասրեմունի) մէքրեպ ի միլլիսինին այնի սընըճընտա տերս արգատաշըղը Էրտիլիմիզ սիննի ի սեպավէրիմիզտէ Էերտիլիէրիմիզի վէք այա բանըր խտիք : Մէքրեպ արգատաշըղընտա քէեսիս վէ քէշքիլ օյունան տօսըլըըն յէքամէրինի ջօգլար պա քէճրիպէ պիլիլըր : Ձագաք գանն Էտերսին գատեր տախի պու տօսըլըըմըգա մանի օյմագտան հագգ Էտեր կիպի սիզի պիլ բաբամա , պէնի տէ բանսիլ մագատը իյէ սախր պիլ ճիմէքէ արսը : Պու իճքիրագ իագէրինէ բանմ օն սէնէ միլրուր Էքմիշ խտի : Պիր կիսն 1894 Էվասըրընտա հիջ խաքր ու խայալըմտան կէջմէտիլի պիլ գէմանտէ խտի քի Խըրանայօյտա իտարէխանէի աճիզիտէ նակէհան գունուրինիզ Ֆիքրիմտէ նէ բարը խաքըրէր ույանտըրտըր : Էվլէր , սէնէր Էսիլ , յաքին ինսանըն մունագպէրի հագլիլ օյտուգճա տաճմա բագէ վէ սըճագ գալըր :

Իշպու տօսըլըըմըգա պիլ նիշանէ օյմագ իագրէ պու քէրլէ քէէլիճ Էրտիլիմիզ « Գրաստէն - Հիսսէ » նամ Էտերի պէրկիւզիտէնիզին գըսմ ը սանիսինի նամ ը աճիզիլէ ինտա պույուրտըրընգտան տօլայը քէշէքքիւր Էտերիմ : Անըն շիմտիլէ գատար նէշր օյունան ճիագիքինի վէք մանգուզիլէրլէ օգուտըմ : Քէշէպպիսինիզտէ քէմամէն մուվաճճագ օյտուղընգտան տօլայը Սիզիլ քէպրիլ Էտերք պու պապտէ պիլ գաջ սեօզ սեօլէմէրիլիմ : միսսատէ Էքմէնիզի ըինս Էտերիմ :

Սիզ մունրագամ պիլ մէքրեպ մէգունը օյմատընըգ իսքէսէնիզ պիլէ սընէրինիզին մագէրէրի միսսատէ Էքմէյէճէր խտի : Շու հայտէ պէօլլէսի *մանսուր* վէ *մանգուրմ* կիագէլ պիլ Էտեր մէյտանա կէրիքպիլմէնիզ մանգա սիզին սէպար ը մուննիտանէնիզ վէ դայրէր ի շախալիէնիզ սէմէրէսի տիլ քի , պու խուսուս սախր կէնճէրէ հիսսն ի իպրէր օյսա սէգա տըր :

Շիր բանգրիմի խոստանարևաբարի մուսաֆիմագիյէրինգի շաիրի շէհիր Ադէքսանոր Էֆէնտի Փանոսեանա պօրճը օյտըղընը մանչիֆթիխար սեօյէտիյիմիգի պիր գաջ տեֆա իշիբմիշ խեմտե , պանա գալըքսա պու իֆթիխարընըգտա փեք հագգը տեշի տիր : Էֆէնտի ի մուսաֆիյէրին խալը սեմէյեր եվլէյ պիր գաջ այ գայմագ խգրե քեպտի ի հեվա զըմնընտա շէհրիմիգի քէշրիֆթիքինտե պիր գաջ Էրմէնիճէ շիրթիմիգի բասնին էրտիյինի պիյիր խեմտե , սիգէ մուսքագամեն գավախո ի շիրիյէ քայիմ էտեճէք վագքը տախի օյամագ խոի , օյա օյա միւսաֆիյէրին շախը սիգտե պիր աբգու ի շաիրիյէք ույանտըրմըլ օյտուն : Էքմայ վէ քեքագգըսը Էինէ սիգին դայրեք վէ աբգունըրեն նեքիճէսի տիր : Էսէքիմիգին պեօյէճէ շիրթիյէ մախլուք պույունմասը անըն միւքայաասընը պիր տեքեճէ տանա քաքըլյանտըրըյօր :

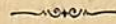
Քիքապընըրեն քեհգիպի ախլագա խատիմ պիր սիյագտա գայիմէ ալընմըլ օյմասը տա պենճէ ալընա շահան ը քագտիր տիր : Տինսիգիքին արամըգտա քեքագգը էքմէքտե օյտըղը պու զեմանտե պեյրի պագը *նահիզ* — *աշիւշէրիւնիզ* քենտի գիւխիմիքինճէ շու գօճամըլ մեգնէպ քաքպիգաքընտան վէ ախլագ նագաբիաքընտան (theory) խօշլանմագլար խեմտե , մուսաքեմէի սեյիմէ ասնապը քիքապընըրեն պու մեարտե վէ մեպէքինի քասվիպ էտեճէքիքի շիւպնէսիգ տիր : Քեաշքի նեվրէսիտէ կենճէքիմիգ պիր քագըմ մուգիքը ի ախլագ բումնիարլա օղրաշաճագլարընա պու կիպի միւֆիտ էսէրլէր միւքեյաա էքսէյեր : Ինշաալլան պու մէլլ վէ աբգունըն քեամմիւս էտեճէյի վագք փեք ուգագ տեշի տիր :

Գալըրըմ խուշուս վէ մեվիէսէքիք

ԳԸՍՍԷՏԷՆ ՀԻՍՍԷ



ԳԸՍՄԸ ՍԱՆԻ



ՀԱԳԻԳԻ ՏՕՍԹԼՈՒԳ

Քիշիյէ պիր սասըգ տօսթ, Միւճէվնէրտէն էյի տիր.
Տօսթըլ օլան քիմնէնին, խաղնէսի թէնի տիր :
Էկէր տօսթում եօզ խէ , հէի օլանըմ վանի տիր .
Պիր տօսթ էտիւմէք իշիւն՝ նէր նէ վէքսէմ եէրի տիր.
Տօսթըլ պիր ֆիտան սըր քի,
Գուքագ զէմանտս պիլէ եէշիլլ գալըր :

0 նէ՞ տիր քի ,

Մէտն ու սէնա էտէր ալէմ ,
Նագշ էտէմէլ հիշ պիր գալէմ .
Տէֆ, բէֆ էտէր տէրա ու էլէմ ,
Հէր քէս իշիւն մութլագ էլգէմ
— « Հագիգի տօսթլուգ »

0 նէ՞ տիր քի ,

Հէր պուլանա մուճիպի շալ ,
Հէմտէ պէօյիւք նիմէթ, իյլալ
Հէր քէս անտէն էտէր չօք հագլ ,
Լաքին պուլտնուր դայէթ ալ
— « Հագիգի տօսթլուգ »

0 նէ՞ տիր քի ,

Վէրիւմիշ տիր պաս ի հէվա ,
Սամա հէր իլէթէ տէվա .
Պախշ էթմիշ տիր մահգա մէվլա .
Միւճէվնէրթտան տա էվլա
— « Հագիգի տօսթլուգ »

Մ Է Գ Ա Լ Ա Թ Ը Մ Ի Ի Ր Շ Ի Տ Է

- Հիւրմէթիւ սէօյլէնիլէն սէօզ օլսատա ազ
- Մութլազ անտէն հէր քէս էտէր զայէթիւ հազզ :
- Թագվիյէթ վէրիլտիքճէ հէր զէման իմանա ,
- Եէթիչիլիւր սալիմէն սէմալի լիմանա :
- Է՛նլի թամա էմվալընը՝ էսիլիկէսէ, էթսէ չօզ խաֆլ :
- Պիր կիւն մութլազ հէմ մալընը՝ հէմ քէնտիսի էտէճէ ք մանվ :
- Հէր էչեայա պիր գըյմէթ ֆարզ ,
- Լաքին բուհաղըյմէթ օլմազ .
- Կէօրէյիմ պէն է՛յ ֆէրտ սէնի ,
- Գայրը բուհու , սօնրա թէնի :
- Բիւպէրա իլէ բէֆազաթ էթ ,
- Հիւքէմա իլէ միւլազաթ էթ :
- Նասիհաթտան կէրի օլան ,
- Մուավէնէթաէն պէրի օլուր :
- Բիչնիլին սաստէթի իլմ ու իրֆանընա մէնուլթ ,
- Վէ սէֆալէթի իսէ ճէ՛ն ու նօզսանընա մէրպուլթ :
- Ֆազլիլէթին քէսպի գուլվէթ վէ մէթանէթինէ
- Ֆէլաքէթլէրին հէր պիլիսի պիրէր վէսիլէ :
- Էյի պիր այնէ իսթէրսէն պուլմազ ,
- Էսքի տօսթուհու կիթ պուլ սէն մութլազ :
- Հէր քիմ քի շէյթանըն տօսթու ,
- Հապսխանէտէ աիր փօսթու :
- Էվլատընտան էթմէ էքսիթ թէտիպ ու տանազը .
- Կէր՝ իսթէրսէն ազատ օլտուն շէրտէն ահազը :
- Կէօրիկէ կիւնէչտէն օլմուր մը թէֆրիլի ,
- Գայլուտա սէրվէթ իլէ միւթթէֆիլի :
- Թէնպէլիք աիր ֆէնալըզըն մատէրի .
- Գապուլ էթմէմ սէպէպ գօրսան գատէրի :
- Գայլուսըզ օլան սայլըսըզ օլուր :

- Ստալէթին ֆազլիլէթի տիր շէֆգաթ
- Սագըն շէֆգաթտան այրըմա հիչ պիր վազթ :
- Ինթիգամսըզ մը պիր ֆէրտ ,
- Պաշընտա տըր պին պիր տէրտ :
- Խայրըն գըյմէթինի պիլիբալին սալթ օլ զէման
- Նէ վազթ օ էլտէն օլուրսա քիւլլիյէն նիհան :
- Սասը իլէ ամիլ օլան
- Փէյ տէր փէյ քեամիլ օլուր :
- Իչինի կէօրիւրսէն պիր ան էվլէլ նիճէ ,
- Պիլ քի ուեուրսուն բանաթ . բանաթ հէր կիճէ :
- Հէմ էյի , հէմ չախուզ իչ ,
- Պէս պէլի տիր չարիւրզ իչ :
- Իչրէթ իլէ չօզ սէվէն Օհուհու ,
- Խասթախանէտէ էօչէր պօհուհու :
- Թամմ վազթընտա ալ ազլընը պաշա .
- Բի աիւշմէյէսին սօնրա թէլաշա :
- Տըզգաթ էթ քի սալթ պիր պալ տամլասը
- Թաթլըլանտըրըր պիր գատէհ սուհու .
- Պէօյլէ տէ սալթ պիր կիւնահ համլասը ,
- Աճըլանտըրըր էն թաթլը խուհու :
- Դայրէթ վէ իգտամ տըր քիչիյի էր էտէն ,
- Հէմիլէ թէնպէլիք աիր տէրպէտէր էտէն :
- Թէնպէլին նօզսան տըր հէր տաիմ իչի
- Չաթէն քէնտիսիտէ նամէրա պիր քիչի :
- Պուհու գուլազա էլմաս կիւշ տէյու թագըն
- Տաիմ հիւզիւնէ տօղրու կիւլէնտէն սագըն :
- Էլ միւրասէլէ , նըսֆի իւլ միւվասէլէ :
- Հէր միւրչիտէ կէօնիւլ վէրմէ հօլուն սարփա օղրատըր
- Միւրչիտի քեամիլ օլանըն զայէթ հօլու ասան տըր :
- Հէր քիմէ քի էթմիլ իտէն էյիլիք ,
- Անտէն կէլիր նիլէ տէֆա հէր քէմիլք :
- Հիչ տօյմազ , նէ՛ զէնկինիլիյէ վարիս օլան
- Նէ տէ միւթէնէվլի իլմէ հարիս օլան :

- Այազ իլէ տիւշմէք հէր վէճհլէ էվլա ,
Տիլ իլէ տիւշմէքտէն հըֆզ էթսին Մէվլա :
- Էվլէլա պուլմալը մուհիպպ հարան ,
Վէ սօնրա օլմալը հօլա բէվան :
- Պէնս մի հազարսըն , գազմա իլէ թօփրազ դազարսըն .
Շիր մի հազարսըն , քիւլիւնք իլէ սէրթ թաշ հօնարսըն :
— ձէմիլէ գատըն հա մաղրուր տըր հա ահմազ ,
Միւսթէնալարա բիպէթ օլուհարազ :
— Պիր սէօզ պիլիրսէն սէօյլէ ,
Սէնսէն իպրէթ ալսընլար .
Պիլմէդսէն սիւքիւթ էյլէ ,
Սէնի ինսան սանսընլար :
- Մուհապպէթ իլէ աղա , էլէ ալմա շագայը .
Էլէ վէրբրսին սօնրա , գարըշմամ պէն հազայը
— Պիր թարաֆտան վէրիլմէտիքձէ թալաշ
Աթէշ ի աշգ սէօյիւնիւր հալաշ հալաշ :
— Նամէշրու սուրէթտէ էվլէնիրսէն նիձէ ,
Պիլմիշ օլ քի աղլարսըն հէր կիւն , հէր կիձէ :
— Ինսանըն էսալէթի , քէնտիինն ֆագիլէթի :
— Թէէհիւլին իւք սէնէսի մուհապպէթ
Իքինձիսի տէրտ ու ու սէֆալէթ ,
Մապազըսը զամմ ու մէրարէթ :
— Ագիլ քիմսէ հէր ան թանըր ճահլիլի ,
Չիւնքի քէնտի ճահլի իտի պիր դէման
ձահլի իսէ հիշ թանըմազ ագիլի
Չիւն օլմամըշ գաթէն ագիլ հիշ պիր ան :
— Խաձէ թէշպիհ պիր ըշըղա փէք միւնիւր .
Հէր նէ գատար էթսէ շակիրտի թէնլիլի ,
Ագըպէթ քէնտի քէնտինի տիւքէտիր .
Գալ թալէպէ կէր վար իսէ հէվէսին
Նաֆիլէյէ նէ հօրասըն նէֆէսին :
— Սէնէլէր նէրտիւպան պասամազլարընա միւշապիհ տիր ,
Անլերտէն հօզարը չքգտըզձա պէշէր ,
Պիրէր պիրէր անլէր աշաղը տիւշէր :

ՄԷՇԱՀԻՐԻՆ ԱԳՎԱԼԸ ՄԷՇՀՈՒՐԷՍԻ

Խալց իբնտէ միւքեպեր պիր ցեանէ հօզ տէվլէթ կիպի ,
Օրմաես տէվլէթ ճիմանտէ պիր ցեֆես սըհնէթ կիպի .
(ԳՍՏՈՒՆԻ ՍՈՒԼԹԱՆ ՍՈՒԼԷՅՄԱՆ)

Սըհնէթ ու աֆիլէթ ի պէտէնիյէ հէր շէյտէն էվվէլ
վէ հէր շէյէ միւրաձձան տըր . հէր տէվլէթ ու միւլէթ՝
սըհնէթ իլէ միւքթէսիր տիր . վէ ճիւմլէ ալէմ սըհնէթ
իլէ միւսթէրիհ վէ մուամմէր օլուր : Սիզ բահաթ բա-
հաթ նէֆէս ալըպ վէրտիքձէ նէ ազիմ նիմէթէ մալիք
պուլունտուղընըրը թէֆէքքիւր էյլէտիյինիզ վա՞ր մը
տըր : Պիր նէֆէս ալմազ իշիւն ֆէվգէլատէ էզիլէթտէ
վէ ձան շապասընտա պուլունան խասթէկիեսան թէսա-
տիւֆ էթմիշ միւսինիզ : Ասուտէ ասուտէ ալըպ վէրտի-
յինիզ հէր պիր նէֆէս իշիւն ճէնասը Ալլահան պիւլէրձէ
թէշէքքիւրէր սուսուսըր :

Պիլմիլի պուսու հէր ինսան, հէր քես
Չօզ գըյմէրլի տիր սապր պիր քիք ցեֆես :

Պագա ի բուհա ինանըյմատըրը հալտէ , հիջ շիպնէ
հօզ քի տիւն՝ պիր աեսազ խագիբնտէ տուրան պիր պիւնա
քեմերի , հախօտ պիր ուշրուստա ցիհայէթփէզիր օլան
պիր քեօփիւ կիպի տիր : (ՄՍՔՍ ՄԻԻԼԼԷԻ)

Տին՝ հայաթը տիւնէէվլէմիզ իշիւն օլտուղընտան ,
զիյատէ՝ հայաթը տիւրէվլէմիզ իշիւն տըր . բուհ պա-
զը աէյլի իսէ , մէզհէպին էնէմիյէթ վէ գըյմէթի բէֆ
օլուր . ֆագաթ պու հագիգաթ տըր քի՝ լսէէմութլուգ
էֆքեարը՝ տինի պիզէ քեսմիլ պիր քէմէր մագամընտա
լարազ էյլէմէսիլէ՝ տիւնէայը ախրէթ իլէ բապթ էյլէր .
հախօտ մէզհէպի պիզէ թէմամ պիր քէօփիւ հալլանտէ
թագաթիմ էթմէսիլէ , պիզ անըն իւզէրինտէն պու տիւն-

եառան սալիմէն ակրէթէ կէշերիզ : Մէզնէպ՝ բունըն
 թալիմի օլուպ , պու թալիմ իլէ պագա ի բունս վասըլ
 օլամազ իսէք մէզնէպին պիզէ թէտրիս վէ թէֆնիմ էյ-
 լէյէճէյի էն մունիմմ ճիճէթի նօգսան գալըր : Եունկ
 ֆէյլէսօֆ փէք միւնասիպէթ իլէ « Էօլմէզլիք հալան
 օլմագ ֆարզ էտիլսէ պիլէ , զայէթ սէվտիյիմ շէյ տիր »
 տէմիշ տիր : Ազիզ Օգոտտինոս տախի « Կէճնէմէքսէ
 պուլունտըլըմըզ էօլիւմճիւլ էօմր՝ էօլմէզ օլան հայա-
 թըն իւմիտի տիր » տէյու պույուրըր : Ալլան վար իսէ ,
 պագայը բուն տախի վար սըր . զիրա Ալլան էօլմէզ
 պիր բուն օլուպ , պիզ սաէխի անըն բունունա հիսսէմէն-
 տիզ , չիւնքի Օ պիզլի քէնտի միւշապէնէթինճէ խալզ
 պույուրըպ հայաթ ը Իլանիյէի Զաթիյէսինէ իլնազ գըլտը :

Տիւնէ , բունտա հօգ իսէ մեզիլլիք
 Տէյէր մի ապա պուննա եզիլլիք :



Մեզար ույգուսընըն կպիտի ույգու , վի մեվրին պիր
 քէպտիլի սուրէքտէն պաշգա պիր շէյ օլմատըղընա հեր
 քես փէք ալա վագրճ տըր : (ՇԱԹՕՊՐԻՆԱՆ)

Մէզար հէր քէսին զիյարէթ էտէճէյի պիր մանալ
 օլուպ , տախի մէքեանըմըզ օրասը տըր . պիզ օրտեա
 ուղուն պիր ույգու չէքմէք իւզրէ կիրէրիզ . միւմին
 իչիւն էօլիւմ հօգ սալթ տերին պիր ույգու վար սըր .
 սոն պօրուսա պու ույգուտան ուեանընճա էպէտէն
 եաշաեաճագ տըր . չօգ տէնրէր մուգատտէմ՝ միւթէ-
 գատտիմ միւմին վէ ազիլլէրին մէզար թաշարը իւզէ-
 րինէ « Օ՝ պուրատա ուեույօր » գէմինինտէ կազըլան
 գայո ու իշարտան պաշգա պիր շէյ պուլմայօրըզ : Սա-
 տըզ իչիւն , էօլիւմիւն՝ հայաթը էպէտիյէյէ ինթիզալ
 իչիւն պիր վասըթա օլմասընտան մատա պիր մանասը

հօգ սըր . ֆիթապը Շէրիֆին գալլինճէ , էօլիւմ իլէ
 պու զէմինի սուրէթի թէրք էյլէյիպ՝ սէմալլի տէյիշիւ-
 մէզ օլան պիր հէյէթէ միւպէտտէլ օլաճազըզ :

Վար իսէ սէնտէ իման վէ տույուս ,
 Զանն էք մեզարը պիր ուգուն ույգու :



Այեմտէ մանգա նեճաի իչիւն եաշաեան քիմսէ , եա-
 շամաղա տէյիլ տօղմաեա պիլի լայրգ տէյիլ տիր :

(ՄԷԹԱՍԹԱԼՆՅՕՆ)

Հայաթտան մէրամ նէ՞ օլտըլընը ֆէհմ էթմէյէն ա-
 տէմտէն տանա սէֆիլ պիր քիմսէ խայալ էտիլէպիլըր
 մի . ինտան՝ քէնտիսի իչիւն եաշամագտան քէնտի քէյ-
 ֆինի արամագտան նէ՞ ֆագիլէթ , նէ՞ քէրամէթ հիսս
 էտէր . նէֆաի իչիւն եաշաեան քիմսէ , քէնտիսինի հայ-
 վան մէրթէպէսինէ էտիրմիշ օլմագ մը , չիւնքի հայ-
 վանաթտա թէֆէքքիւր խասասը օլմատըղընտան եէք-
 սիլէրլէրինին հայաթ ու անվալինի թանթը միւլանա-
 զայա ալամազլար , երնէ տէ անլէրտէն պազըլարը ֆի-
 րասէթ իլէ հարէքէթ էտէրլէր . պագընըզ գարընճալա-
 րա , արըլարա . տախի իւլ էվգաթ եէքտիլէրէ մոււլէնէ-
 թէն չալըշըլար : Նիչէ ֆէհմիսիլլէր վար սըր քի , պիզէ
 հիւսնի խրամէթ էյլէյէն հայվանաթը էնլիյէ՝ անլէրտէն
 պին գաթ զիյատէ ֆիրասէթլի վէ ֆախտէլի , սատըզ
 վէ միւթի տիրլէր :

Էլլիք էքմէյի կիր տախիմ եազըն
 Նեճաի նեվվեստէն դայիքի սազըն



Պեն տտէրա պուգայիմուն (պիր նեվ քերքէնքիլէ) մի-
 սիլլիս իւզերինտէ պույունտըղըմ մատտէրին թեքիլլիկէ
 կիրէրիմ : (ԿՕՏՈՒՎԻՆ)

Պիզ թէսիրաթը միւֆիտէ հա մուզիրրէտէն քէնտի-

միզի ազատ էտէմէյիզ : Ինսան զիմին իլէ իւնսիյէթտէ
 պուլունուր իսէ անըն թապիաթըլա թապիաթլաշըր :
 Պիր ատէմ զիմին էսէրինի օգուր իսէ օլ զիմսէնին հիս-
 սիյաթ վէ էֆըեարընտան միւթէէսսիր օլուր . մէսէլա
 ձօն Պընեանըն , Սպըրճընըն վէ Կլատսթօնըն ասարընը
 միւթէլաա պուլուրան անլէրտէքի ունսուրա կէօրէ պիր
 թէսիր գապուլ էտէր . զէզալիք ախլազը համիտէյէ
 մուղայիր թապ ու թէմսիլ էտիլմիշ օլան զիթապլարը
 գրաաթ վէ միւթէլաա էտէնլէրտէն նիչլէլէրինին տախի,
 անլէրտէ պուլունան էսնա բուհլարա պէնզէր պիր բուհ
 հասըլ էթմէլէրի թապիի տիր :

Հեր ցէ շէյ իլի էքսէն իխքիլաք
 Օ՝ օլուր սանա ապի բապիաք :



Գալպիմիգտէ ախլազը համիտէ , մուհապպէք վի ա-
 տալէք ճայկիր օլտուն . քի ալիմ ի պագատա պիր մէվ-
 գի ի միսքիէրիմ բուքասընըզ : (ՖԵՆՆԼՈՆ)

Պու ալէմ ի ֆանիտէ պիլէ ինսան խէսալիս ի ալիյէ
 վէ ֆէզալի ի միւթէնէվվիյէ իլէ միւքէլլէֆ պուլունումա-
 տըգճա հիւճէ մէվգի վէ բիւթպէլէրէ թէրֆի գըլընա-
 մազ : Տարը պագատա տախի պիր մէվգի ի միւթէրէմ
 իհրազը իչիւն պու տիւնեատա ախլազը համիտէ , մու-
 հապպէթ վէ ատալէթ տէնիլէն էվսաֆը ճէլլէլէ իլէ
 միւթթասըֆ պուլունումազըլըմըզ վաճիպէտէն տիր . պու
 վէ պուհլարա միւմասիլ սիյրէթ ի մէմտուհէ իպրազ էյ-
 լէմէյէնլէրէ ախրէթտէ պիր մաավա ու մէքեան կէօսթէ-
 բիւմէսի զայր ի իմքեան տըր :

Էտէրսէն էէրտէ ատալէք իպրազ
 Վար սանա կէօքտէ պիր մէվգի միւմքազ :



Ք Է Կ Ե Ի Ե Ի Բ Ա Ը Ը

(ՍՈԳՐԱՏ)

Ինսանըն վէզաիֆ ի զիւլլիյէսի սալթ պու իքի լու-
 ղէթտէ միւնտէրիճ տիր . ինսան զէնտինի թանրմա-
 սըլա զէմալիյէթէ գատէմնիհատէ էյլէյիպ՝ մէսուաի-
 յէթէ վասըլ օլուր : Ինսանըն զէնտինի թանրմասը ,
 զէնտի հալինի , մէվգիինի , ծուրունու վէ ֆէրիզէսինի
 պիլմէսի տիր . պուհլարը տէրք ու ֆէրգ էթմէզ իսէ
 զէնտինտէն պիսապէր տէմէք տիր : Ինսան թուրուգը
 սէֆահաթտա զէնտինի զաիպ էտէրէք թարիզի իսթի-
 գամէթտէ զէնտինի պուլուր : Միւսրիֆ օլուլ իչիւն
 « զէնտինէ կէլտի » տէյու եազըլմըլ տըր . օ՝ զէնտինէ
 կէլինճէ , եանի զէնտինի թանրընճա նէրէլէրէ գատար
 ախլազը սըլըրընը անլաեարազ շու հալը փիւրմէլա-
 լընտան ազատէ ի ճան վէ թախլիսի կիրիպան էթմէք
 իչիւն նէ էտէճէյինի տէրհալ գարար գըլըպ մուճէպլինճէ
 հարէքէթ էյլէտի : Ինսան զէնտինի թանրմատըգճա պիր
 գարարը գաթիյէ միւնճէրը օլամազ :

Քէնտիմ էտէրիմ քէնտիմէ քէմիլի
 Քէնտիմ պուրարըմ քէնտիմէ էյլիլի :

Սէրվէք՝ դայրէք իլի գախտէ ի բասարրուճա ըիպէք-
 տէն ասըլը տըր . վագըրը վէ նագարընը իարաֆ էյլիմէ-
 յիպ , հեր իքիսիցի տէ լայրգըլա իսքիմալ էյլէ :

(ՖՐԱՆՔԼԻՆ)

Չէնկին օլամազ իչիւն պաշըրճա իքի մուհիմմ թարիզ
 վար տըր , պիրի՝ սայ ու դայրէթ , ախլէրի՝ թասարրուֆ
 ունուլընա ըիպէթ : Պիր ինսան չալըրըպ չապալամասը
 սայէսինտէ զիւլլիյէթլի փարա գազանըպ արթըրապիլի
 իսէ տէ , սարֆ էթմէնին էօլունու պիլմէտիլի թագատիր -

տէ փարասընը չափուգ տիւքէտիր . գազանմագ պիր մարիֆէթ իսէ , սարֆ էթմէք իքի մարիֆէթ տիր . փարայը գազանմագ իչիւն նէ տերէճէ ինթիմամը թամմ վաճիպ իսէ , անը սարֆ էթմէք իչիւն տանա զիյատէ ագլ ու իզան էլզէմ տիր : Ազ գազանըպ զէնկին օլան վար . չօգ գազանըպ ֆազիր սախի գալան վար : Ձէնկինլիյն սըրըր իտարէ ի մասլանաթ վէ ումուրա եանի ուսուլը իզօնօմիյէ տըզգաթ ու իթինատան ասըլը տըր : Ձէնկինլէրտէն էքսէրիսի՝ ֆազը ու զարուրէթ իչինտէն՝ մէսաիփէրվէրլիք սայէսինտէ թէրէֆֆիւ էլէմիչ օլան քիմսէլէր տիրէր : Վազթը հիւան ի իսթիմալ էլէմէք իչիւն ագլ , վէ նագտը հիւան ի մուհաֆագա էլէմէք իչիւն սախի թէտպիր լազըմ տըր :

Ագիլ աստէմ իչիւն ագջէյի գազանմագ գօլայ . սարֆ էքմէք կիւն տիր . պիլ սքս անմագ իչիւն սարֆ էքմէք գօլայ , գազանմագ կիւն տիր :

Թերք էտիլմէսին քետպիր ու դայրէք
Անիքրի կէլիր էմվայ ու սերվէք :

Հեր տախմ տեր խաքը էյի քի , սայ ու դայրէք պիզիմ վարըղըմըզըն շարքը էվվէյիսինտէն պիրիսի տիր :
(ՄԸԳՏՈՆ)

Ինսանյարը նէ գատար սայ ու դայրէք գօշարսանըզ օ գատար անյերի միւշէրրէճ , մետուս վէ պախիյար գըլարընըզ :
(ՎՈԼԹԷՌ)

Ալլան՝ խալզ պուլուրմուշ օլտըզը իլք առէմէ « ալնըլըն թէրիլէ էքմէք եէյէճէքսին » տէմէսիլէ հայաթընը զայրէթիլիլէ հըֆզ էտէճէքսին տէմէք իսթէտի : Ճէնապը Հագգ չալըճագըլըզը հայաթըմըզըն հըֆզ ու պագասընա պիր շարթը մութլագ վէ վասիթա հալինտէ

վագ էլէմիչ տիր : Էօմրիւն ինթիյաճաթընը թէտարիք էլէմէքլիք՝ սայ ու իզտամա մէրպութ տըր . սայ ու իզտամ հավաիճ ի զարուրիյէ ի ինսանիլէյի թէէմին գըլար : Ինսան մահգա զայրէթ ու մարիֆէթիլէ մէսուտ օլուր : Սայ ու հիւնէր ալթուն տըր . տէնիլիյօր քի , պիր լիբալըզ խամ տէմիր աթ նալը ետիլըտըզընտա տէմիրճինին էլինտէ 2 լիբա տէյեր . աջի պիր լիբալըզ տէմիր փըչագճընըն էլինտէ՝ փըչագ ետիլըարագ 40 լիբա տէյեր . իյնէ ետիանըն էլինտէ՝ 1,500 լիբա օլուր , սաաթճընըն էլինտէ պէօյիք սաաթ զէմպէրէկէրի ետիլըարագ 40,000 լիբա օլուր , վէ ուֆագ սաաթլար զէնպէրէյի ետիլըարագ 80,000 լիբա օլուր . պէօյէճէ աջի մըզտարաաքի տէմիր միւթէնէվվի հէյէթ վէ գալըպարա կիրտիյնտէ ինսանլարըն էլինտէ գըլմէթի գաթ էնտեր գաթ արթար , վէ անը արթըրան շէյ ինսանըն սայ ու զայրէթի վէ մարիֆէթի տիր : Ագիլ վէ զայրէթքէչ առէմլէր՝ ալթուն վէ էլմաս մասէնլէրինի քէնտի գաֆալարըլա էլլէրինտէ պուլուրլար : Պիր Հինալի Ինկիլթէրրայա կէլիպ իսլիմ իլէ հարէքէթ էտէն մաքինալարը սէյը էլէտիլինտէ « Ինկիլզլէր չօգ մահիր առէմլէր տիրէր , պիզ աթը , էօքիւզիւ , ֆիլի , սույը վէ հավայը թութուպ իչլէթտիլիմիզ հալտէ , պունլար տանա միւշըլի շէյի եանի աթէչի թութուպ իչլէտիյօրլար » տէյու պէյանը էֆքեար էլէմիչ տիր : Հագիլգաթէն ինսանլար՝ սայ ու զայրէթ վէ մարիֆէթ սայէսին . տէ խարիգալար իճրա էտիյօրլար :

Սայ ու դայրէքի գալըրըզ պազը
Պու Ալլանըն պիր շարքը մուքլագը :

Հիջ պիր շէյ հագգրնտա տրգգաք հտիմէյեհէք գատար
հենամիյիքտէն արի տիր տէյո, տիւշիւնմէ :

(ՄԸԳՏՈՆ)

Տիւնեատա էհէմմիյէթսիզ շէյ վար իսէ պիլէ էհէմ-
միյէթէ ալընմատեաճագ հիջ պիր շէյ օլմամալը . էքսէ-
րիա զարար ու մագարրաթ վէ պիր շէյտէ առէմ ի մու-
վաֆֆադիյէթ ուֆագ թէֆէք շէյլէրէ էհէմմիյէթ վէրլի-
մէտիյինտէն նէշաթ էթմէքսէ տիր . առէմ ի էհէմմիյէթ
տախի իաարէսիլլիքտէն իլէրի կէլիր . ուֆագ շէյլէր
հագգընտա փէրվասըզ օլան պէօյիւք շէյլէրէ նաիլ օլա-
մագ . թէմամիյէթ վէ քէմալիյէթ՝ պօշ վէ առի զանն
օլունան շէյլէրէ տըզգաթ ու իթիհնա էթմէքլէ հասըլ
օլուր քի , պու տա սահիպ ի պասիրէթ օլանլարա մու-
խաստէն պիր քէյֆիյէթ տիր . հէր առէմ հէր շէյլն մէ-
զլիյէթիհնէ վագըֆ օլամագ , պասիրէթտէ խուսուսի պիր
էհլիյէթ վէ մարիֆէթ տիր . առէմ վար քի էն առի վէ
ուֆագ շէյլէրտէ պէօյիւք խազինէլէր քէշֆ էտէր , ա-
տէմ տէ վար քի , էն պէօյիւք շէյլէրին գըյմէթիհնի աս-
լա թագտիր էտէմէզ : Մատտի ալէմտէ օլտուղը կիպի ,
մանէվի ալէմտէ տախի հալ ու քէյֆիյէթ պունտան
իպարէթ տիր : էհէմմիյէթսիզ էյիլէք օլամագ . պիր
քեասէ սօղուգ սու վէրէնին պիլէ իւճրէթի դայ օլմա-
եաճագ տըր . քէզա , էհէմմիյէթսիզ կիւնան հօգ տըր .
ուֆագ պիր կիւնան պիւթիւն ճանը դարալեհասպիլիր ,
վէ էն պէօյիւք կիւնանլար էն ուֆագ գուսուրլարա օ-
լան առէմ ի տըզգաթտան նէշաթ էթմիշ տիր :

Իսքիքտէն հրմէք քեայ ի սերպիք ու մալ ,
Հէր շէյի պիրէր պիրէր հիսապա ալ :

Եկեր Ֆագիրլիք սանա էնտատտան միւքեվերրիս իսէ ,
պագ քի սէնին սերմայէն Ֆագիրլիք օլտուն :

(ՄԻՐԱՊՈՑ)

Ֆագիրլիք իշիւն պունտան ազիմ մուճիպ ի թէսէլլի
պիր շէյ օլապիլլիր մի . հանի ֆագիրլէր , դալպէն վէ
րուհէն զէնկին օլմանա սայ էյլէմէլի տիրլէր քի , պու-
հէր սէրվէթ ու սամանա միւրաճճան տըր . պունտան
մատա , սէրմայլէրի ֆազլիլէթ օլտըղը հալտէ անլէր
պու տիւնեատա զանի օլմասալար պիլէ , ախրէթտէ էն
պէօյիւք զէնկինլէր առտ ու իթիպար օլունաճագլար
տըր : Հալ պու քի ձէնապը Պարի , սահիպ ի ֆազլ ու
քէմալ օլանլարը իքի ճիհանտա տախի իհեա վէ իրշատ
էյլէմէյէ հագըր տըր : Հէր ինսան մատտէթէն զէնկին
օլամագ լաքին մանէն օլապիլլիր :

Պուրտա տօղմուշսան Ֆագիր վէ հնկին
ձէնտ էք քի կէօյէ կիտեսիմ գենկին :

Եկեր սըտգ ու իսքիգամէք օլմասա իտի , ինանլար
գենկինիքնմէյէ պիր վեսիյէ հայինտէ անը իճատ հտեհէք-
լիք իտի :

(ՄԻՐԱՊՈՑ)

Պիլա շիւպիէ պու սէօզիւն հագիրգաթ օլտուղընը
չօզլար իթիրաֆ էտէրլէր . լաքին էքտէր քիմսէլէր թա-
րիզ ի իսթիւրգամէթտէն ուտուլ էյլէյէրէք զէնկին օլտըզ-
լարը էճլտէն պու իֆատէյէ իյթիրալ էտէնլէր տէ վար
տըր : Հագիրգի սէրվէթիւն էսաս վէ վասըթասը սըտգ
ու իսթիւրգամէթ տիր . պիրիսի պունըն թամմ մուղայի-
րինտէ զէնկին օլմասըլա հա՛գգ իւզրէ մի զէնկին օլ-
մուշ օլուր . քիմ թատտըզ էտէպիլլիր քի , նահագգ
եօլտա էլտէ էտիլէն սէրվէթ մուճիպ ի պէրէքէթ օլա-
պիլլիր . հախօտ միւտտէթ ի մէտիտէ սիւրէպիլլիր :

Իսրիզամեր, սըսոգ, միսքեմ պիր քեմկլ,
Սայր պունյարա եք արգու վե հմկլ :

Հազգ Եօլտարի մաղուպիլիքի, նահազգ քարիգտեքի
դայեպիլի քերճին էլիքիմ : (ԿԱՐՑԻԼՏ)

Իւջ ճիմեքտեմ միսեկլան տըր օլ առեմ քի, անըն
պերանինի՝ ասայեք իւգերինե միսպրեմի տիր :

(ՇԷՔՍԻՐ)

Նահազգ օլարագ դայիպ օլմագ շերէֆ օլմասըզը
կիպի՝ հագղը օլարագ մաղուպ օլմագ տախի էսէֆ
տէլի տիր . միւթթագի վէ միւսթագիմ քիմսէնին եէ-
նիլսէ տէ հագղը դայիպ օլմագ, վէ պու պէօլիք պիր
թէսէլի օլսա կէրէք տիր . սահիպ ի Հազգ օլան մագ-
լուպ օլսա տա մագտուր վէ մահճուպ տէլի տիր . ինս
էննաս դայիպ կտէրսէ տէ ինս Ալլան գազանըր : Հագի-
գաթը իլթիլգամ էտիպ տէ մաղլուպ օլմագըզըն սէնի
սալա սիւրջտիւրմէմէլի տիր . պու հայինտէքի իսպաթը
մէթանէթ վէ ճէսարէթին էն ազիմ շէճաթ տըր :
Միւսթագիմ վէ ասիլ օլան միւքերրէքէն միւսէլլան
պուլունտըզընտան միւտաֆաս ի լաղըմէ իչիւն ճէսա-
րէթ վէ էնլիլէթի ֆէվգէլատէյէ մալիք տիր . անըն իս-
թիաստ վէ լիպագաթը գարչըսընտա նահազգլար սիւ-
քիւթի իլթիլյար կտէրէր : Սահիպ ի ասպէթ օլան
հէր քիմսէ քէնտի իւրամէթ վէ սէօնպէթինին միւղթէ-
տիր միւվէքքիլի տիր : Նիչէլէր, ֆիլան պիր դէմանա
գատար թարիգ ի հագիլգաթ վէ իսթիլգամէթտէ ալէմէ
հիւան ի իպրէթ օլմուչլար իքէն, էսէֆ օլուսըր քի,
թէհալիք վէ թէճարիպ ի շէտիտէյէ օլրատըզլարընտա,
սէպաթ, մէթանէթ վէ իմանտան տիւչէրէք տիւնեկվի-
լէրէ միւսավի օլմուչլար տըր :

Սեն քեվպիսա կտիլ ներ տեմ վիճտանտան
Ֆեքի օլունմա նիջ մեդուն շէլքանտան :

Հիսս կտերիմ քի ջօճուգ՝ ազլպալիդտեմ գիլատե քա-
զիմ ու ր՝ ալեքե շայեքե տիր : (ԿԱՐՑԻԼՏ)

Նէվրէսիտէկեան՝ պալիլ չաղտա օլանլարտան զի-
յատե ինթիրամաթը ֆարիգէյէ լալըզ տըրլար . չիւնքի
ագլպալիլ օլան քիմսէնին քիմ վէ նէ՝ օլտըզը մալիւմ
օլսպիլիլ իսէ տէ, չօճուզըն վէ նէվճիվանըն միւս-
թագպէլատէ նէ՝ վէ քիմ օլանագընըր քիմսէ քէչֆ էտէ-
մէզ . չօճուգ միւսթագպէլտէ մէշնուր պիր քեաթիլպ
եա իսթիլպ մի . հիքմէթի հաիլ պիր վաթիլ մի . պիր
սվօզաթ եախօտ տիպլօմաթ մը, չալր եախօտ մահիր
պիր դաթ մը օլանագ, քիմ քէչֆ էտէպիլիլ : Չօճուգ-
լարա հիւրմէթ վէ ըիպէթ էլէմէք վաճիլ օլտըզը կի-
պի անլէրին թէվէճիւհիւնէ տէ մաղհար օլմագ լաղըմ
տըր . չիւնքի անլէրին դալպլէրինտէ պէօլիքլէրտէն
գիլատէ մասումիլէթ, իսալիսէթ վէ քեամիլ մուհապ-
պէթ ճայկիր տիր, չօճուգ ըիասըզ վէ փերվասըզ օլան
իսալիս վէ ճէսուր պիր տութ տըր :

Էլլե ջօճուղը քալրիճ ու քազիմ
Չիւն միւսքապիլի դայեքիլ ազիմ :

Սաարլար կէջմէք իւգրե տիրեր . անլերին ներ պիր
տագիգասլ իչիւն սիգտեմ արիլ ու ամիլ ճիսապ իսքե-
նեճէք տիր :

Պու կիւզէլ իպարէ, հիւանի իպրէթ իչիւն պիր տալ
իւլ ֆիւնուսըն իրի սաաթը իւղէրինտէ եաղըլմըջ օլուպ
հէր ան չակիրտանըն կէօլլէրի էճիւնտէ պուլունմագ-

տա իտի : Վազթըն կէշմէսի հայաթըմըզըն կէշմէսիլէ ալագաստար պուլունտըզընտան , միրուրը վազթա տըզ-գաթ էթմէք , միրուրը հայաթա ինթիմամ էլլէմէք տէ-մէք տիր : Իսսան տախի հատար զաթընտա Գատիրի Մութլագըն էէտ ի հիքմէթիլլէ մամնու վէ մամուլ պիր ածիպ սաաթ տըր . անըն տա տէրունիտէ էնվայը չարգլար պուլունուպ՝ հէր պիրի քէնտի մէվգիլինտէ իշինի մունթաղամէն կէօրմէքտէ տիր . զալպ՝ թամմ սաաթըն եէլ զօվանը մագամընտա օլուպ՝ հէր սանիյէ իշինի թըզ . . . թըզ վուրմագտա տըր . օլ թրագգա-լար պիր տանա կէրի տէօնմէմէք իւզրէ վուրուպ կէշ-մէքտէ վէ պու իլանի սաաթը աշընտըրմագտա տըրլար : Պիր կիւն պու իլանի սաաթ արթըզ իշլէմէքտէն քեա-միլէն տուր օլտուղընտա անըն եէլ զօվանը եանի գալպ հէր գաշ տէֆա վումուշ իսէ , անլէրին հէր պիրիսի իշին սահիպի օլան Ալլան՝ պիզտէն պիրէր պիրէր հի-սապ թալէպ էտէճէք տիր . հէր քիմ քէնտի վազթընը հիւսնի իսթիմալ էթմիշ իսէ օլ զէման մալիւմ օլաճագ տըր . էյ վան քի նիշէլէր եիւզպիլինէրճէ տագիզալա-րընըն պիհուտէյէ կէշմիշ օլպըզընը էսէֆ ի ազիմ վէ նէտամէթ վէ հիւզն իլէ միւշանատէ էտէճէքլէր . չի չարէ քի օլ վազթքի նէտամէթտէն պիր քէրամէթ հա-սըլ օլմաեաճագ տըր .

Վագթընը պօշա էյէր իսէն Ֆեվր
Անըն ձեգասը տալիք էքմէք մեվր :

Մուվաֆճագիլիքիմի՝ իսթիտատըմա տէյիլ , սայ ու
ձանտըմա պօրմուրում : (ՈՒԷՊՍԹԻՐ)

Գապիլիյէթ վէ իսթիտատը թապիի իլէ սօղանլար՝
վագասա տիւնեատա հիքմէթիլի իշլէր իճրատընա միւզ-

թէտիր օլուպ չօգ տէֆա միււստէր օլուրլար իսէ տէ , հէր իսթիտատ իլէ սօղանլար մուհագգագ սուրէթտէ հէր շէյտէ մուվաֆֆագ օլամագլար : Պիր նօզթա ի նա-ղարտան՝ զայրէթ իսթիտատա թէրճի՝ օլունըր . չիւնքի գապիլիյէթլի օլուպ տա զիյատէսիլլէ մէշուլ օլան ա-տէկէր վար տըր քի էլլէրինտէն հիշ պիր շէյ կէլմէզ . պիւաքս իսթիտատ վէ թալիւմ ու թէրպիյէտէն պիլէ մահրում քիմսէլէր վար տըր քի , սալթ տէվամի դայ-րէթլէրի սայէսիտէ չօգ միւշքիլաթա թէհամմիւլ էտէ-րէք զիյատէսիլլէ մուվաֆֆագ տախի օլմուշլար տըր . էշլի իսթիտատ օլուպ տա պիր ֆախտէ չըգարամաեան-լար՝ սէրմայէլէրի պուլունուպ տա իսթիմալընը պիլմէ-յէն վէ իսթիֆատէ էտէմէյէն սէֆիլ ատէմլէրէ միւշա-պիհ տըրլէր . վէ քէզա իւլումը միւթէնէվլլիյէ վէ էլ-սիսէ ի մուխթէլիֆէյէ ալեան պուլունանլար վար տըր քի , իսթիտատ վէ գապիլիյէթ ի թապիլիյէլէրի պու-լունամատըզընտան իշպու միւզթէսէպաթը իլմիլէլէրի քէնտիլէրինէ մուճիպ ի պէրէքեաթ վէ մէնֆաաթ օլա-մամը տըր : Հէր նէ շէյէ իսթիտատը վար իսէ պիր ատէմ օլ շէյի միւքէմմէլ սուրէթտէ իճրա էտէպիլիպ իպրագը մէլէքէ ու մէհարէթ էյլէր իսէ տէ , մուանսի-տանէ սայ ու զայրէթ ինսանը սօնրատան գապիլիյէթլի էտէր : իսթիտատըն վէ խուսուսա թալիւմ ու թէրպիյէն նօզասն իսէ , քէնտի ումուրընտա վէ հէր իշտէ ճանսի-փէրանէ չալըմագ իւզրէ օլ , վէ պիլ քի սէսին պու զայրէթքէշ հալին պիլէ իսթիտատըլարըն զըպթէսինի թահրիք էյլէյէճէք տիր : Չօգ քէրրէ ինսանըն նէ՝ շէյէ իսթիտատը պուլընտըզը պիլինէմէտիլինտէն անըն օլ թապիի էշիլիյէթ վէ գուտրէթի պիսէմէրէ եախօտ հա-մալիւմ գալըր . չիւնքի օլ քիմսէ մահգա թալիւմ օլուն-մագլա վէ ֆուրսաթ պուլմագլա ֆախտէմէնտ օլապի-լիր : Քիմ հէր զէման հէր քէսին իսթիտատ խազինէսի

օլան պէյնինն ՚հասարը ՚հուճըլերինի պիւէր պիւէր
 թէֆթիչ վէ թէհարրի էյլէյիւ պէ՝ անըն ՚հէր հանկի
 պիւր շէյէ տողը օլան մէյլէյաթ վէ իսթիտաարընը քէն-
 ախինէ խապէր վէրէճէք տիւր . վէ քիմ քէնտիսինն
 ֆիլան մէմուռն շէյէ գապիլիլէթլի պուլընտըղընը պիւ-
 ախինտէ օլ շէյտէ թէրազգի էյլէմէք իչիւն լազըմ կէ-
 լէն վէսիլէ վէ ֆուրսաթա , վասըթա վէ միւնասէպաթա
 նաիլ օլաճագ տըր : Եախօտ ֆիլան մէքրուճ թապիաթա
 թապէն մէյյալ վէ էսիւր օլանա շարէսինի քիմ իրայէ
 էտէճէք , վէ էտիլիբսէ մուճէպիննէ հարէքէթէ քիմ
 հազըր օլաճագ տըր :

Իսրիտատա սայր կիւվէնմէ մուքրայ
 Ղայրէք , սայ ու ճանտ էյլիմ մուհագգազ :

Սաատէք տէնիլէն շէյ՝ սէֆա ք գալայ տըր :

(ԵՊԻԿՈՒՐՈՍ)

Գալպ՝ տիւնսանըն կէճնակէճն թէսիրաթը մուզիւր-
 րէսի թանթընտա էզիլտիքճէ , խարիճտէն վէ տախիւ-
 տէն դուճուր վէ ՚հուճմ էտէն գասալէթ վէ էլէմէր իլէ
 միւթէէզղի պուլուճտըղճա , վէ նիհայէթ գալպ գըրըգ,
 ճիկէր էանըզ օլուղճա , ինսան հանկի շէյտէն պիւր
 լէզղէթ , պիւր հէլալէթ վէ պիւր սաատէթ ՚հիս էտէ-
 պիլիւր . ինսան ճէֆաեապ օլտըղճա գալպի սէֆաեապ
 օլամաղ . էկէր պիւր քիմսէ պիննէֆի գալպինտէ սաատէթի
 ՚հիս էթմէզ իսէ , նաֆիլէյէ պաշգա մահալտէ վէ պաշգա
 շէյտէ արամաարն , ապա պուլամաղ : Ատէմ վար քի ,
 սերվէթ ու սաման , շան ու շէօճրէթ իչինտէ սաատէթ
 սատ օլուճան շէյին մուզայիլինէ թէսատիֆ էտէր ,
 էանի քէնտիսինի մահգուճիլէթ վէ մէյուսիլէթ ի վէսի-
 մէ իչինտէ պուլուր . ատէմ տէ վար քի ՚հէր շէյտէն

քեամիլէն մահրուճ վէ մէթրուք պուլուճտըղը հալտէ ,
 տէրուճ ի ֆաքինտէքի ՚հիսսիլաթը շիւքրանիլէ վէ գա-
 նաաթը քեամիլէսիլէ հագիգաթէն մէսուտ վէ մութ-
 լու տըր :

Հէր շէյտէ շիւքր էք , ագա գանապ ,
 Պուճընյա օլուր գալպ շագ վէ բանար :

Պէննէ պիւր ստէմիլն քէնտի սէֆալէքինի բանըլպտա՝
 աճըն տէվա ու ջարէսինն դայր ի միւգթէտիլ պուլուճտընսը
 ֆէք էէքէնկիլ պիւր հալ տըր :

(ՀԱՆՐԻ ԿՐԷՎԻԼ)

Սէֆալէթ վէ պէտապախթըլա կիրիֆթար օլմազ
 ֆէնա , աիւշարը մէզլէլէթ օլտըղընը ՚հիս էթմէք տահ
 ֆէնա . իչպու հալը էսէֆ իշթիմալա պիւր շարէ պուլա-
 մամաղ էն ֆէնա շէյ տիւր . շիւնքի ինսան էսվա ի ֆէ-
 լաքէթ , մուսիլէթ վէ սէֆահէթէ տիւշիւպ տէ հալին-
 տէն պի խապէր օլտըղճա օ տէրէճէ գասալէթ վէ քէ-
 տէր ՚հիս էթմէզ . պու գապիլտէն շօզ քիմսէլէր վար
 տըր քի պիլզ անլէրէ գամմարզ , ֆէրվասըզ վէ ֆէհմսիլ
 թապիլիլինի վէրիլիլ : Կիւնահ իլէ օլան մալիւմաթ , ֆի-
 բասէթ վէ պասիլէթ տէրա ու էլէմի գաթպէգաթ ար-
 թըրըր . պու նէվէ մէնուպ քիմսէ պիւր թարաֆտան
 հէվա ու հէվիլէսի էախօտ կիւնահ վէ իսթաար իւզէ-
 րինէ տիւշիւնաիւքճէ տէրտնինտէ ՚հիւզն ու քէտէրի
 արթար , լաքին տիկէր թարաֆտան ֆէրէսթիլչ օլտըղը
 շէյլէրտէն գալպինի շէլէմէզ , էախօտ անլէրտէն վազ
 կէշէմէզ . իշթէ պու միսիլիւ քիմսէլէր՝ էիւզմէյի պի-
 լէն լաքին շէտիա ազընթըյա թութուլմուշ օլուպ տա
 կէրի տէճոմէյէ , սահիլ ի սէլամէթէ միւվասէլէթէ շա-
 լըլըպ շապալալըպ միւգթէտիլ օլամահարազ էարը
 էօլտա միւսթէղրազ օլան տտէմլէրէ միւշապիճ տիլէր .

կիւնահըն տէչէթլի սէյլ վէ ազընթըսընա թութուլան զէքի վէ ազիլ ասէմլէրտէն . ֆէթիսէ վէ ֆէհիմէ գա- տընլարտան չօգլարը պիր տահա խէլաս օլամամըչլար տըր :

Սեֆիլ հալինէ ջարէ պուլան Ֆերտ ,
Ֆեհիմ տիր մուքլագ , հեմ մերտ օղլու մերտ :

Ալթունըն բեցիկի օ ճինս սարլլարտան տըր քի , էք- սերի խասիս ատեմլէրին լեհէսիմտէ միւշանատէ օլտնըր :
Խասիպէր փարահա թափմագ խուսուսընտա օ տէ- րէճէ իլէրի վարմըչլար , վէ քէնտի քէնտիլէրինի քիւլի շէյլէրտէն մահրում էյլէմէքլիքտէն օ կիպի սարարմըչ , սօլմուչ տըրլար քի , լէչէլէրի պիր նէվ աճալ աճախպ սարըրլա միւնապալիպ վէ միւպէտտէլ օլմուչ տըր : Խա- սիս ատէմ քէնտի էվլատ ու անալընը տախի քէնտի- սիյլէ պիրլիքտէ նէր շէյտէն մահրում էտէր : Նէքէպին էօմրիւ միսքին՝ ազըպէթի իսէ միսքինտէն միսքին տիր . պէր հայաթ իքէն հազըրլա , լայըզըրլա նէ հէր վէ նէ տէ եէտիրիր : Հազըրէթ ի Սուլթան Սիւլէյման նէքէպէր հազըրնտա շու մինլալ իւզրէ իտարէ ի քէլամ էտիջօր : « Կիւմիւշիւ սէվէն կիւմիւշէ , վէ սէրվէթի սէվէն վա- րիտաթա սօյմագ . . . զէնկիլինին թօգ պուլունմասը՝ անը ըահաթ ուեումաղա պրագմագ . . . նէ վէճնլէ կէլաի իսէ նէման էօյլէ կիտէր , վէ պատ ի նէվայա չալըչմասըրլա նէ իսթիֆատէ էտէր . . . ատէմ վար տըր քի Ալլահ անա սէրվէթ վէ էմլալ վէ իզգէթ վէ- րիր վէ ճանընըն արգուլատըրը պիր շէյ էքսիք տէյիլ տիր , լաքին անտէն եէմէյէ Ալլահ անա գուարէթ վէր- մէզ , անճագ անը պիր ետպանճը քիմսէ հէր . պու- տախի պաթըլ վէ ֆէնա պիր պէլիյէ տիր : » Էզմինէի էվայիլտէ Վեսպուսիանոս նամ զէնկիլին պիր զաթ պուլու-

պէնտէկեանը անըն հիւանի թէվէճճիւն վէ մուհապպէ- թինէ մագհար օլմագ վէ անը թալթիֆ ու թա- զիմ պիրլէ , իպրազը սատագաթ վէ խիւլուս էյլէմէք իչիւն , միւմաիլէյճ՝ հէնուզ պէր հայաթ իքէն թիզ- քեարը նամը նամիլէրինէ պիր կիւզէլ հէյքէլ րէքզ ու ինշասընը թասմիմ վէ թասավլուր էյլէյէրէք , տէրհալ պիր էյանէ տէֆթէրի թէրթիպ էյլէյիպ Չօ պին ազչէ պիր մէպլազ թէրաքիւմ էյլէտիքտէն սօնրա միւմաիլէյ- նին նէզտինէ կէլիպ՝ հէյքէլ իչիւն պիր միւնասիպ մա- հալին թայինինի քէնտիսինտէն թալէպ էթմէլէրի իւզէ- րինէ , հիւքմտար տէրհալ էլինի ուզատըպ քէմալը մէ- սէրրէթ վէ ճէսարէթ իլէ « հէյքէլինիզի ինշա էթմէք իչիւն էն միւնասիպ մահալ իչթէ պուրասը տըր » տէ- յերէք ալուճընը կէօսթէրտի :

Պիր փէտէր ու մատէրին պիրիճիք էվլատը օլուպ՝ մէրգում մալ վէ սէրվէթ ճէմի վէ միւսթագպէլ թէ- մինի իչիւն զուրպէթէ քեարա չըզտը . ճն եէտի սէնէ սօնրա քիւլիլէթլի փարա գագանմըչ օլտըրը հալտէ ալտէթ էտիպ՝ ֆազիր էպէվէյնինին խանէսինէ կէճէ վագթը տախիլ օլտու իսէ տէ , քէնտինի պիրտէն թա- նըթմագ իսթէմէտի . հէյէթճէ քիւլիլէն թէպէտտիւլա- թա օլրատըրընտան , միւսինն փէտէր վէ վալիտէսի տէ քէնտիսինի թանըյամամըչլար իտի : Անլէր իլէ մահրէ- մանէ միւլագաթ էթտիքտէն սօնրա , քէնտինէ թային օլունան մահալէ եաթմաղա տէլալէթ օլունտու : Էվ սահիպի պուլունան քիմսէլէր , պու զէնկիլին միւսաֆիրին սէրվէթինի զասպ վէ զասլթ էթմէք նիյէթ ի մէքրու- հէսիյլէ , կէճէլէյին անը ուզուսընտա գաթլ էթտիլէր . լաքին , սապահլայըն էվլահ՝ պիր չօգ էմարէլէրտէն քէն- տի էվլատլարը օլտըրընը կէրէյի կիպի պիլաիլէրինտէ , իլա ալսըր իւլ էօմր եաս ու մաթէմ չէքէրէք տէրտ ու մէրարէթ իլէ մէզարա էնտիլէր :

Պիր առեմ, խասի՞ս մի տիր վե ներես,
Երևոյ տեօնտերիք հեմ Ալլան հեմ հեր քես :

Մեհուտիյեթին այրուն գանունը՝ հեր շէյտե միւքտի-
լանե հարեթեք եքմեքտեմ իպարեք տիր :

Իթիտալը թէճավուզ էթմէք միւհլիք վէ մուգիրը
տիր . մէրդուզ վէ միւսթանսէն ուան շէյլերին պիլէ
չօղընտան մազարրաթ հասըլ ուուր : Պիր լօգօմօթիֆ
իւզերինատ պուլունան մաքինիսթ՝ աճէլէ էտիպ տէ
չմէնտիֆէրի տահա սիւրաթ իլէ իլերի սիւրտիւյունտէ,
կերէք քէնտիսինին վէ կերէք սաիրլերինին հայաթընը
թէհլիքէյէ իլգա էյէր : Պէօյլէ տէ հեր սընըֆտան ուան
քիմսէ, քէնտի գիմամը իտարէսինէ տըգգաթ էթմէյիպ
սիւրասալ հարէքէթ էտեր իսէ, թէհլիքէտէն, թէհրիպէ-
տէն սալիմ ուամազ : Քեար էտիյօրուզ զաննըյա էօյլէ
իչլերէ կիրիլերիզ, քի սօն սօնընտա ար էտերիզ, հէմ
տատի օ շէյլերի պիլգէ պար էտերիզ : Գարարսըզըզ-
տան գանաաթսըզըզ տախի հասըլ ուուր : Գուտրէթին
քեաֆի կէլսէ պիլէ, հատտէն գիյատէ իչլեր տէրէօհտէ
էթմէքլիք իչկիւզարըզ տէյիլ տիր . մամաֆիհ, քեարը
ազըլ սայըլամազ . պու եօլ իլէ նիչէ քիմսէլէր՝ պիր
տէրէճէյէ գատար հէմ պաշգալարընըն ըրզզընա մանի
օլմուչար, հէմ տախի քէնտի քէնտիլերինի միւթէզար-
րիւր գըլմըչար տըր :

Հեր շէյի քեմտիմե հասըր էտիպ սեզմե,
Ազընա շիւքք եք տե, գարարք կեզմե :

Մեմունե եաշաեապիյմեմին սըրրը գա՞նըրսը տըր .
— Պաշգալարը մեհուտ գըյմազ :

Ինսանըն էն ազիմ ֆագիլէթի՝ պաշգալարընը մէմ-
նուն վէ մէսուտ էթմէքլիք եօլունտաքի դայրէթի տիր .
ինսան քէնտի նէֆսի գատար պաշգալարընը սէվմէյէ
պօրճըլ օլտըզը հալտէ, քէնտի մէնաֆիի գատար տա
սաիրլերին մէնաֆիինի կէօղէտէպիլիւր . հեր մուհասսէ-
նաթը քէնտինէ հասըր էտէն՝ աստէմ տէնիլմէյէ շայէսթէ՞
մի տիր : Պաշգալարընը սէվլինտիրէպիլլի՞րմիսին, անլէրէ
հէմտերա օլուպ կէօղէաչարընը սիլէպիլլի՞րմիսին, իչթէ
օլ վազթ ճէնասըլ Հագգատ սէնի մէմունն վէ մէսուտ
գըլաճագ տըր : Ատէմին պիրիսի, « էյիլիք էթմէտիլիմ
կիւն, նէֆսիմէ գատըրըզ էթտիմ » տէր իմիչ, տէմէք տիր
քի, էյիլիք էթտիլի կիւն նէֆսինէ խայր էթմիչ օլույօր-
պիլնասպերին, ախերինի մէսուտ գըլմագ՝ պիլզգաթ նէֆսի
մէսուտ գըլմագ տէմէք տիր . էյիլիք էտէն՝ գըլմէթինի
էյիլիք կէօրէնտէն գիյատէ պիլիւր վէ հիսս էտեր . լա-
քին իլան էթմէզ : Սալթ քէնտինի մէսուտ էտէն քիմսէ
տիւչիւնսին քի, պիր պաշգասընը մէյուս վէ մէֆթուր
էտիյօր . տախիմ կիւլէն պիր պաշգասընը աղլատըր .
պիլ աքս, տախիմ աղլաեան՝ պիր պաշգասընը կիւլտիւ-
րիւր : Ինճիլին՝ « աղլաեանլար իլէ աղլաեանըզ վէ կիւ-
լէնլէր իլէ կիւլիւնիւզ » սէօղիւ մատտէմիզի իլգահա
քեաֆի օլուպ՝ սաիրլերէ հէմհալ օլմամըզըն էլզէմիյէ-
թինի իրայէ էտեր :

Աճա, միւհրաճա էյիքսեմ եարտըմ,
ձեմնեթե սօղըր արարսըն ատըմ :

Սեվիմնի, սեֆայը վէ րահարը սեվիքսիմիզ . միւմի-
սիմի տե կէօրմիւչ կեօնեմիլիմ . Ալլանա խըզմեք էքմեք-
տեմ դայրը, սիրուր, իսթիրանաք վէ քիչի եօզ տըր :

Պու սէօզ հագգ իսէ տէ, անըն էօյլէ օլտըզընը

ճանիլէ պիտիբմէք կիւճ տիր . եախօսա թապէն տիւնն
 եանըն զէվզ ու սէֆասընա հարիս օլան պիր կէնճին
 անը գապուլ էթմէսի միւշքիլ տիր : Պու պապտէ հազ-
 րէթի Սուլթան Սիւլէյման պա թէճրիպէ տէյօր . « Սէ-
 նին խալիզինի՝ էյյամը շէպապէթինտէ թէզէքքիւր էյլէ »
 « էյ նէվճիվան կէնճլիլինտէ մէսուր օլ , վէ կէնճլիլի-
 նին կիւնլէրինտէ գալպին սէնի ֆէրահլանտըրսըն , վէ
 կէճնլիւյիւն իսթէտիյի հօլլարտա , վէ կէօզլէրինէ խօշ
 կէօրիւնտիւյիւնէ կէօրէ հարէքէթ էյլէ , ֆազաթ մա-
 լիւմիւն օլտուն քի , պոււնըն ճիւմլէսի իչիւն Սլլան սէնի
 մուճաքէմէյէ կէթիրէճէք տիր , վէ գալպինտէն քէտէրի
 կիտէր , վէ ճէսէտինտէն քէօթիւլիւյիւ ուզադ էյլէ ,
 զիրա սէպավէթ վէ կէնճլիք պաթըլ արը » :

Ա՛լ նասիհարք տեճա պե տեճա ,
 Հէր գուսուրընտան էք քեզ խսրիճա :



ՄԷՋԱՐ ԹԱՐԻԽԼԷՐԻ (*)

Ագըպէթ սէնտէ կէլիրսին , իշպու սուրէթին պաշընա ,
 Հազրէթի Ատէմ միսիլիւ կիրսէն հէզարան եաշընա :

Պու տիւնեա պագը տէյիլ տիր , շէօյլէճէ պիր զըլըլ խայալ
 Սագըն ալտանըպ էյ աստէմ , օլմայասըն ասլա մէյյալ :

Փանի տիւնեա նէլէր կէօրտիւ , նէլէր օլտու քիւնֆէքիւն
 նէ՛ սէրվէթլէր , նէ՛ գուտրէթլէր օլմասը հիշ պագը չիւն
 էյ աղիզիմ պու ֆանիտէ իսթէրսէն օլ էֆլաթոււն
 Չիչարէ տիր , պիր կիւնտէ սէն օլուրսոււն լա ալէմ պու :

(*) Մէզար թաշը իւզերինէ եազըլսպիլէն մէգալաթ :

**Թերճեմէ ի հայր տիւնեա
 Սեմաի**

Պու ալէմտէ իֆլան օլմազ , հըրս ու թամա իլէ մէճնոււն ,
 Արա գօրգմա պուլա:մազսըն , անվալինտէն հիշ պիր մէմնոււն ,
 Աշգըլ աղլար , տէրտլի սէօյլէր , իքիսիտէ եինէ մահզոււն ,
 Թա՛թըյնէթտէն սէրխօշտէր պիր նէվ մէյիւանէ տիր տիւնեա :



Փանի ատէմ շէյմանընտան գալսարը քիպրին փէրտէսինի .
 Շու տիւնեանըն պի գարար պօշ . . . անվալինէ նազար էյլէ ,
 Սատրա շիֆա , ճանա սէֆա վէրիւր սանամ պիրիսինի ,
 Հէյի պաթըլըգ արը կիւվէնմէ , ֆէրեատ ու անուզար էյլէ :
 Գօ ալընընա էնկիւշտինի , տիւշիւն ա՛ ճան քի սէն նէ սին ,
 Թապի պին պիր մէնլէքէյէ վար տըր անճազ պիր նէֆէսին ,
 Փարաւոն օլ , Սողամոն օլ . պու քէօիրիւյիւ կէշէճէքսին ,
 Իսթէր իսէն հիւսապըզ մալ , միւլք վէ նուզուտ ինզար էյլէ :
 Օլմա պէնիմ կիպի սէֆիւ , սէֆաիէրէսթ վէ թէնփէրվէր ,
 Պու էօմրիւմտէ ֆէլէք տախի օլտու պանա գատիմ Նավէր ,
 Գալմատը պիր տիլխանըմ քի օլամայըմ պէն թապավէր ,
 Լաքին կէչտի տէճումէզ արթըզ վուրըն չըրիւն ազար էյլէ :
 Իշթէ պէօյլէ պի վէֆա տըր , էվլատ իշպու ֆանի ճիհան ,
 էօմր իչինտէ թօփլատըղըն պիր լանզտէ օլուր նիհան ,
 Իսթէր պայ օլ իսթէր կէտա , պուրաճըգտա պիր տիր պէհան ,
 Եօլոււն ճէսրի էճէլ տիր , վար սէն պիր մալին հէզար էյլէ :

(Ֆեղիֆ)

Պիր ավուճ քօիրազ

Հէր սն կէօզէթ իզլէրինի ,
 Մէթին սազլա տիզլէրինի ,
 Միզանա ալ սէօզլէրինի ,
 Չիւն էօրթէճէք կէօզլէրինի

Պիր ավուճ թօփրազ :

Մէլթտէն դօրգմա տուր սէն սէրին ,
Յայտեսիզ տիր ա՛ն ու էնին .

Պիր կիւն սէնտէ օլունճա տէֆն ,
Հիսսէն սալթ պէշ արչըն քէֆին

Պիր ալունճ թօփրագ :

Հայաթընա գըլ սէն նազար ,
Տիւքէնմէքտէ ազար ազար ,
Վէլէվ օլսան Պէօյիւք Չէզար ,
Նասիպին իւշ արչըն մէզար

Պիր ալունճ թօփրագ :

Էճէլ կէլիր փէք սալտըրըր ,
Նէն վար իսէ հէփ գալտըրըր ,
Շէօյլէ հալանտան անտըրըր
Օլ տէմ սէնի սալթ գանտըրըր

Պիր ալունճ թօփրագ :

Ղայէթ զէնկին օլսան վէլէվ ,
Նամ ու շանըն չըգաս տիլէ ,
Էյի տիւշիւն սէնտէ հէլէ ,
Սօնընտա կէչմէ՞զ մի էլէ

Պիր ալունճ թօփրագ :

Կէլսէ պիր չօզ շէյ տիլիմէ ,
Տիւզսէմտէ պին պիր քէլիմէ ,
Սօրարըմ ազլը սէլիմէ ,
Նէ՞ կէչէճէք սալթ էլիմէ

— « Պիր ալունճ քօփրագ »:



ՏԵՕՐՏԷ ՄԻԻՆԳԱՍԷՄ ԱԳՎԱԼ Ը ԻՊՐԷԹՆԻԻՄԱ

Ախլագ ու մեղրեպի իճսատ հտեց շէյթեր

1. Նէֆսիէրէսթլիք :
2. Տիւնեկվի աշգ ու սէվտա :
3. Գարընըն հիւսն ի լիսանը , հախօտ աթվարը նիսվանիյէ :
4. Իշ ու իշրէթի մուխրիպէ :

Էյիլիք երմէյէ քեշվիգ հտեց շէյթեր

1. Քեար ու թիճարէթ :
2. Խավֆ ու խաշիյէթ :
3. Իւմիտ :
4. Մուհապպէթ :

Տօսըլարըն ցեվլերի

1. Պախթ ու թալէ՛ն տօսթու :
2. Սօֆրա , հախօտ իշրէթ տօսթու :
3. Սանաթ վէ մէմուրիյէթ տօսթու :
4. Սատագաթ տօսթու :

Պիրինճիսի , սէնտէն իսթիֆա էտեր , էկեր թալէհին հար տէյիլ իսէ . իքինճիսի , զայպ օլուր , էկեր էքլ ու շուրպ գալգմըշ իսէ . Իւշիւնճիւսիւ , տէվամ էտեր , էկեր սանաթ տէվամի իսէ . տէօրտիւնճիւսիւ , սալթ սէնին իլէ պագըր գալըր :

Կերի այրնամայան շէյթեր

1. Աղըգտան չըգան քէլամ :
2. Ղայպ օլան ֆուրտաթ :
3. Ֆէվթ օլան վագթ :
4. Էօլիւմ :

Ղայթեր գիգըյմեր շէյթեր

1. Սըհէթ :
2. Իւմ :
3. Ֆաղիլէթ :
4. Սաատէթ :

Միւրանաթ եոիլմէսի շարքը մուքլագ օլան մանայթեր

1. Մէքթէպէ , իւմ թանսիլի իշիւն :
2. Իպատէթ :

կեանա , արդը տուա իշիւն : 3. Մէմուրիյէթկեանա ,
չարըմագ իշիւն : 4. Խանէյէ , իսթիրանաթ էթմէք իշիւն :

Էն Գախտէլի հայվանյար

1. Գօյուն : 2. Էօքիւղ : 3. Թալուգ : 4. Արը :

Թամատան քովէլիստ հտեն շէյէր

1. Սըրգաթ : 2. Նալան եէմին : 3. Հիլէ ու տէսիտէ :
4. Ճինայէթ :

Տինսիլլէր պիյա Գարգ տեօրք վարըղը պիրտեկ
մէյտանտան գայտըրըյար :

1. Ալլանը : 2. Թապիաթը : 3. Մատտիյաթը : 4.
Քէնաիլէրինի : Զիւնքի ալէմի մատտիյաթ , թապիաթ
վէ ինսան , ճէնսայը վաճիպ իւլ վիճուտըն մէվճուտի-
յէթինէ քեաֆի կէլէն պուրճան վէ տէլիլէր տիր . պուն-
լար եօգ իսէ , Ալլան տա եօգ տըր :

Քիթապը Շէրիֆտե գիքր օյունան եարամագ շէհրիէր :

1. Սոգոմ , Գոմոր : 2. Նինուէ : 3. Բարբիօն : 4.
Նրուսաղէմ : Պիրինճիսի օ դատար եարամագ իտի քի ,
Աբրանամ պիղղաթ Ալլան իլէ միւքեալէմէյէ կիրիշտի-
յինտէ , իպրամ վէ միւտախէլէ ի շէտիտէսի մարիֆէ-
թիլլէ , անը մուգատտէր օլան խարապիլլէթտէն մէնն
էտէմէտի : Իքինճիսի , Յուվլան փէյղամպէրին միւէսպիր
վազըյա էսիրկէնտի իսէ տէ , ազըպէթ եարամազըղընըն
ճէղա ի սէղասընա չարփըլտը : Իւչիւնճիւսիւ , փէյղամ-
պէրլէրին վազլարընա վէ իսթարլարընա բաղմէն եինէ
տէ՛չէթլի խարապիլլէթտէն ազատէ օլամատը : Տէօր-
տիւնճիսիւ , պիղղաթ Քրիստոսըն վազլարընտան պլլէ
միւթէնէպլի՛ն օլմատը կէրչի պազը գալտը :

Մայիք պուրնուրըյարը շէյէրի հսիրկէյնիէր

1. Շէօնրէթի իշիւն քիպը էտէն , գըլմէթսիլ տիր .
2. Ագլը իշիւն » » ազըլսըզ տըր .
3. Մալը » » » ինսաֆսըզ տըր :
4. Հիւսնիւ » » » թապիաթսըզ տըր :

Թէճալուգ , իթիտալ վէ ֆէտաքեարըղա տաիր ա-
լիմին պիրիսի , պու ալէմտէ տէօրթ նէվլի ինսան սէյը
էյլէմիշ : 1. Հէր նէյէ մալիք իսէմ՝ պէնիմ , վէ ախէր-
լէրին մալիք օլտըղլարըտա պէնիմ տիր տէյէն խասիս-
լէր : 2. Հէր նէյէ քի մալիք իսէմ՝ պէնիմ տէյիլ , վէ
ախէրլէրին մալիք օլտըղլարը գաթէն պանա ախ տէ-
յիլ տիր տէյէն միւսրիֆլէր : 3. Հէր նէմ վար իսէ պէ-
նիմ , վէ սաիրլէրտէ նէյէ մալիք իսէլէր քէնաիլլէրին
տիր տէյէն միւթէտիլլէր : 4. Հէր նէյէ մալիք իսէն՝ սէ-
նին վէ պէնիմքիտէ սէնին տիր տէյէն ֆէտաքեարան
վէ սախիլէր :

Նէ՞ եօլտա կէչինիրսին տէյու պիր ատէմէ սիւալ
օլունտըղընտա շու ճէվապը պատէվապը իթա էյլէմիշ
տիր : 1. Լազըմտան էվվէլ , էլգեմի սէչէրիմ : 2. Գա-
րընճա ինթիյաթընա ըրայէթ էտէրիմ : 3. Գըչըն եէմէք
իշիւն հազըն գազանըրըմ : 4. Նազըն գազանմագ
իշիւն տէ գըչըն եէրիմ :

Պիր շէյ պիլմեքիլքտե եէքտիկէրիլե միւսալի օլանյար :

1. Եէնի տօղան սապիլէր : 2. Գօճա գարըլար :
3. Տիվանէլէր . 4. Պիլիրիմ տէյէն ալիմիէր :

Վալիսէյնիլե կվատյարը հագգարընտաքի վէգաիճի

1. Խանէտէ , Նիւսն ի իպրէթ օլմագ :

2. Խարիճատ , թէսիրաթը մուզիրրէտէն հըֆզ էթմէք :
3. Մէքթէպտէ , լայըզըլա թալիմ էթմէք :
4. Իպատէթկեանա , տիյանէթէ տէլալէթ էթմէք :

Գատընյարըն նոգսանիյէրի քապիյիյէրի :

1. Հէսասա տըրլար :
2. Թէճըրպէլէրի գըսա տըր :
3. Գուվլէթ վէ գուտըթլէրի նազըս տըր :
4. Ճէսարէթսիզ վէ գորգազ տըրլար :

Հիւանի ախլազ շու շէյլէր իլէ հասըլ օլուր .

1. Ճիտաի իլմ ու թէրպիյէ իլէ :
2. Խըլգէթի թապիյէ իլէ :
3. Վալիտէյին իճրա ի հիւանի վէզաիֆիլէ :
4. Չօճուզըն պիզզաթ հիւանի զայրէթ վէ ինթիխապըլա :

Էմրի պասիթիին մէնպա ի հուտայի .

1. Թապիի իսթիտատ :
2. Գուվլէ ի թէմնիլիյէ վէ տըզգաթ :
3. Հէր շէյին ասընը սիւալ վէ թէհարրիյաթ :
4. Իսթիմա ի փէնտ ու նասիհաթ :

Ալիմին պիրիսի՝ տիւնեատա հէր ֆէնալըզ շու շէյլէրտէն նէչաթ հտէր տէմիլ :

1. Հասէտտէն :
2. Թամատան :
3. Դուրուրտան :
4. Շէհվէթտէն :

Բումիքիէր նամ պիր ֆրանսըզ մուհարրիլի, ինսանըն պաթիյար օլմասը իչիւն մալիք պուլունտուզու էսպապ ու վէսաիթի տէօրուէ միւնգասիմ էյլէմիլ :

1. Էզվազը հիսսիյէ . խարիճի վէ հայվանի :
2. » ֆիքրիյէ . մէտէնի վէ իլմի :
3. » վիճտանիյէ . պաթընի վէ ինսանի :
4. » մանէվիյէ (բուհիյէ) . իլահի վէ սէմալի :

Հէր ֆէրտ իշպու տէօրթ նէվ զէվգլէրէ գապիլիյէթլի իսէ տէ , մաէթթէսսիւֆ էքսէր ինսանյար մահա էզվազը հիսսիյէ վէ ֆիքրիյէյէ իթիպա էթմէքտէ տիրլէր . մամաֆիհ , պազըլար տահա զիեատէ էզվազը ֆիքրիյէլէրիլէ կանի իւլում ու մէարիֆլէ մէշըուլ օլուպ , անտէն հիսս էյլէտիքլէրի զէվգ վէ լէզգէթլէրի պաշգա շէյ իլէ իքթիսապ էտէմէզլէր : Պազըլար տախի էզվազը վիճտանիյէյէ մալիք օլուպ տահա ալի հիսսիյաթ իլէ լէզգէթեապ տըրլար : Լաքին հիսսիյաթ վէ ամէլիյաթը բուհիյէ իլէ մուվազաֆ օլանյար՝ լէզաիզ ի ալիյէ վէ հուզուզաթը հագիգիյէյէ մալիք պուլունտուպ հագիգաթէն սաստէթմէնտ տիրլէր . իըլգաթ վէ թապիլաթըմը իգթիգասընճա պու տէօրթ էզվազ իլէ հագգըլա պէրսօրտար օլմագըլըա միւսասատէլի իսէք տէ , պիրինէ թապի օլարազ , տիկէր էն մուհիմմէլիլի պէր թարաֆ էթմէմիզ շանը ինսանիյէթէ տիւշմէզ :

Ինսանըն խավվաս վէ հավվասը խուպիյիսի

1. Խէսաիսի իւլվիյէի բուհիյէ (հոգւոյ գերազոյն յատկու .)
2. Ֆէզաիլ ի պաթընիյէ (առաքինութիւնք ներքին) .
3. Հըրս ու հէվլէս ի պաթընի (լիքք ներքին) .
4. Հավվասը զահիրէ (զգայարանք արտաքին) :

Ճեհապիին նեվիլի

1. Գաթան պիր շէյ պիլմէմէք :
2. Պիլտիյինի ֆէնա սուրէթտէ պիլմէք :
3. Պիլինէճէք շէյի պիլմէլիպ տէ , պիլինմէյէճէյի պիլմէք :
4. Պիլմէտիլիլի՝ պիլմէմէք :

Հայաթ շմէնտիֆէր իլէ պիր եօլճուլուզա միւշապիհ տիր :

1. Աշգու , թահթը թիւնէլտէն պիր կէչիտ տիր :
2. Մէշըուլիյէթ , թահթը քէօփրիւտէն պիր կէչիտ տիր :

- 3. Թէէհիւլ , պիր միւսատէմէ տիր :
- 4. Էօլիւմ , չըզկըտան տըշարը ֆըրլամագ տըր :

Տօրթ սիւայըն ճեվայը պա սեվայը

- 1. Գամըշտան խաֆիֆ նէ վար — Թիւյ .
- 2. Թիւյտէն » » » — Թօզ .
- 3. Թօզտան » » » — Ըլուզկեար .
- 4. Ըլուզկեարտան » » » — քափճեի ցիսա .

Թափճեի ցիսա հագգընտա տօրթ ցեվի էճքեար

- 1. Կէնճ պիր պաքիրէ , ալթոււն տըր .
- 2. Միւթէէհիւլէ պիր գատըն , կիւմիւշ տիւր .
- 3. Տուլ պիր գատըն , պագըր տըր .
- 4. Իսթիյարէ պիր գատըն , Թէնէքէ տիր :



Զ Ի Ն Ճ Է Մ Է Ս Է Լ Լ Է Ի

Յագլիլէթ Թարիզինտէն եիւրիւյէն՝ եօզուշա տօղրու չըգան կիպի , սէֆանէթ արգասընտան կիտէն տէ կիրտապը իզմիշլալա տօղրու կիտէն կիպի տիր :

— Պինամուս պիր գարը իլէ եարամագ պիր չօճուգ՝ հէր նօմօսու իխլալա քեաֆի տիրէր :

— Ազ գայըսը օլանըն սըհէթի պէր քէմսլ օլուրտաըլըզ վէ խայալի շէյէր իլէ օղրաշանըն էնճամը խարապիյէթ տիր :

— Վէլէվ տավան հագգտա օլսա , մահքէմէյէ միւրաճաաթ էթմէ . գօնշոււն իլէ հիւմնի ալագատա պուլոււն :

— Ինսանլարըն սէֆանէթլէրինի տէֆ ու րէֆ էթմէք իչիւն Թալիմաթը հասանէնին ինթիշարընա սայ էտինիզ . վէ հէմնէվինիզի մէսուա գըլմագ իչիւն տէ , էմվալ ու էշեանըզը Թէվզի էյլէյինիզ :

— Գուշ Թէտարիքի նաֆագա զըմնընտա՝ քէնտի էճէլինի Թաճիլ էյլէտիյի միտիլլու , ինսան տա պագէն ճէմի սէրվէթէ տալտըզը զէման քէնտինի եօզ էտէր :

— Խայը՝ պիւա ֆիյլ Թանըեան քիմսէ , Թէշէպպիւսիւ իչիւն Թէքեասիւլինի խապաթ էտէր :

— Իշրէթտէն քէնտինի սագընտըրմանըն էն ահսէն Թարիզի , այըզ վագթտա պիր սէրիսօշ սէյր էթմէք տիր :

— Կիւզէլ կիւզէլ կիյիպ գուշանտըզընըզ վագթ՝ էօրիւմճէյին պէտպախթ եօրղոււնլուղու իւզէրինէ տիւշիւնիւնիւզ : Նէյիպ իշտիյինիզ զէմանտա՝ րէնչպէրին միւտաիմ չալըշըպ չապալամասը իւզէրինէ սարֆը էֆքեար էյլէյինիզ :

— Պիր ինսանը Թանըմանըզ իչիւն անըն իւլֆէթ ու ալագասընա տըզգաթ էտինիզ : Պիր աիլէնին փէտէրինի պիլմէք իսթէր իսէնիզ , անըն էվլատընա պագընըզ :

— Ինսանըն՝ քէնտի գուսուրլարընը կէօրիւպ պիլէմէմէսի , էօքիւզիւն քէնտի գուվլէթինտէն պի խապէր օլտըզընա պէնզէր :

— Ինսան հալը ասուտէ վէ սաատէթտէ օլտուգճա քիւնլիւք Թիւթտիւրմէզ , (միւտանէնէ էթմէզ) , լաքին պէտպախթըզ գուհուրընտա տէր ագապ պէօյիւք Ֆօնըն սյազլարընա տիւշիւպ սարըլմաեա շիթապան օլուր :

— Ինսան՝ կերչի քէնտի հայաթընըն՝ սիւրսէ սիւրսէ 100 սէնէյի Թէճավուուզ էթմէյէճէյինի պիլիւր իսէ տէ , կէօյա պին սէնէ գատար եաշաեհաճաղըմը կիպի քէնտիսինի հատտէն աշուրի էզմէքսէ վէ եօրմագտա տըր :

— Ագիլ քիմսէ Ալլանըն գորգուսընտա եաշաեարագ
ինսանլարը ունուտըր . ահմագ քիմսէ տէ պիլաքս , Ալ-
լանը ֆէրամուշ էտիպ՝ ինսանլարտան խավֆ էտէր :

— Սիւքիւնէթ վէ նէզաֆէթ՝ գատընըն շէճաաթը
տըր :

— Ինսանըն հիսս էտէճէյի էն ազիմ մահլուզիյէթ
պիւր խայր իշ իճրասը տըր :

— Սալթ իւշ գատէ՛ շարապ՝ պին պիւր նիզա գո-
փարմահա քեաֆի տիր :

— Եարընը տիւշիւնմէյէնին հալը հաղըրտա չօգ
տէրտլէրի օլուր : (Կօնիւկէոս)

— Ղըտա՝ աճլըղա տէվա իսէ, իլմտէ ճէհալէթէ շա-
րէ տիր :

— Պիր գատընըն՝ պիլա աինէ քէնտի վէճճ վէ հէ-
յէթինին հալինի թանըեամատըղը կիպի , պիւր ինսանըն
տա սատըղ տօսթու օլմատըղճա , քէնտի ումուրը մախ-
սուսէսինին գուսուրլարընը թէշիսիս էյլէմէսի գապիլ
տէյիլ տիր :

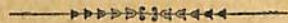
— Կէօրտիւմ տէմէք իշիթտիւմ տէմէքտէն էվլա տըր :

— Յագիլէ գարք՝ էնլինի տախմա գատէ վէ վա-
գարը կէօսթէրմէյէ չալըշըր . սէֆիհէ իսէ՝ ֆէնա թա-
նըտըպ անըն իզգէթ վէ նամուսունա խալէլ կէթիւրի :

— Յէնա թապիլաթլը վէ ֆէսատ գարը իլէ եաշա-
մագտան իսէ , էօլմէք տահա էվլա տըր :

— Գարագուշ էօլէճէյի վագթ ազիմ պիւր եայղարա
պըրագըր . ինսան տա հիյն ի վէֆաթընտա պիւր իւն պիւր
շան պըրագըր :

— Տիւշմէնիյին պուլոււնտուղը մահալլէտէ , գօգադ-
տա , էվտէ սաքին օլ , վէ լաքին խըսմ ու ագրապանըն
օլտըղը եէրտէն ուզագ տուր :



ԻՊՐԷԹԱՄԻՁ ՔԷԼԱՄԼԱՐ

Ագըպէթէնտիշլիք վէ միւթէպասիւրլիք տէնիլէն
խասաւար թէճրիպէ մահուլլարը օլուպ , միւտէրրիսի
վուգուաթը տիւնեա վէ մահալը թահալլէրի իսէ, մէտ-
րէսէի ալէմ տիր :

— Կէնճլիք վէ ինթիյարըղ խասաւարը : Սոգըրատ
կէնճլէրտէն իւշ շէյ պէքլէր իտի . 1. գալպլէրինտէ
սաֆըգ : 2. լիսանլարընտա սիւքիւթ : 3. լէնչէրինտէ
հիճապ : Ինթիյարլարտան իւշ շէյ արար իտի . 1. լէն-
չէրինտէ վագար . 2. սէօնպէթլէրինտէ լէթաֆէթ . 3.
գալպլէրինտէ ապուլըը հաքիմանէ :

— Էյի պիւր քիթապ էն էյի պիւր տօսթ տըր :

— Հայաթ՝ օ գատար զիգըյմէթ տիր քի , հիշ պիւր
շէյ իլէ միւպատէլէ օլոււնամագ , անճագ անը լէքէսիզ
օլարագ սահիպինէ իյատէ էթմէք լազըմ տըր :

— Ճէսուր քիմսէ՝ տիւշիւնմէքտէ կէրի , իշլէմէքտէ
սէրի տիր :

— Միւսրիֆ՝ տօսթ պըրագըր . փարա պըրագմագ .
նէքէս տէ փարա պըրագըր , տօսթ պըրագմագ , լաքին
ճէօմէրա՝ քէնտի արգասընտա հէմ փարա հէմ տէ տօսթ
պըրագըր . հա՛նկիսինէ իմթիսալ էթմէլի :

— Ինսանըն էլպիսէսի , ըէվիլի , թաւը ու հարէքէ-
թի վէ թարղը սէօնպէթի քէնտիսինին նէ՞ կիպի պիւր
քիմսէ օլտըղընը կէօսթէրի : (Սիրաք)

— Մահճուպիյէթ՝ սուեա , հիտտէթ՝ աթէշէ թէշպիհ
էտիլիւր :

— Հիճապ՝ կէօգտէ սաքին տիր . (Պղատոն վէ
Արիստոտէլ) :

— Արիստոտելին քերթմէսի Պիւթիայա « Բէնկլէր իշինտէ հաճակի բէնկլին քէնտիսինէ խօշ օլտըղընը սիւալ էթտիքլէրինտէ « ար ու հիճապըն բէնկլի հէր բէնկպէն պէնիմ իշինն մէրղուպ տըր » տէսի :

— Դիոգինէս՝ հիճապընտան գըղարմըշ օլան պիր կէնճէ « Էյ նէվճիվան ճէսարէթլէն , սէնին լէհէնտէ ֆագիլէթ բէնկլ՝ միւշահէտէ էտիօրում » տէսի :

— Պաշգասընըն ֆէլաքէթի իւզէրինէ սէվինմէք , գէնր իշմէք տիր . վէ պերէքէթի իւզէրինէ գըսգանմագ , քէնտի գալպինի տաղլամագ տըր :

— Հագիգի սոսթ՝ սոսթունը կէօղ իլէ տէյիլ գալպ իլէ սէվէր :

— Ճէնապը Ալլահ՝ ֆիքրտէն զիեատէ գալպտէ սաքին օլմայը սէչէր . Օ՝ հիքմէթին մէքեանը օլան պէյնի տէյիլ , մուհապպէթին մէրքէզի օլան գալպի իսթէր , չինքի հիքմէթի քէնտիսի պախշ էտէր պիղէ քէնտի թարաֆընտան , լաքին պիղիմ թարաֆըմըղտան մուհապպէթ թալէպ էտէր պիղտէն :

— Տէրտէ տիւշիւպ տէրման արամագտան իսէ , տէրտէ տիւշմէմէնին հօլունու պուլմագ էյի տիր : (Պիր ալիմ Արապ)

— Կէօղէթ , իշիթ , սիւքիւթ էթ , չօգ սիւալ էթ , ազ հիւքմ էթ :

— Նէ հիքպինէ , նէ տէ պէտպինէ հիշ պիրինէ տէ էմնիյէթ էթմէ , պիրի ալտատապիլիր , տիկերի մէյուս էտէպիլիր :

— Պիր պաքիրէնին սիւս վէ զիյնէթի՝ քէնտի գալպինին աինէսի վէ քէնտի մասուլիյէթինին միյարը տըր :

— Գարար տէրէճէտէ օլան զէվգ ու սէֆալարտա ֆէվգէլատէ պիր վագար վէ աղամէթ մէվճուտ տըր :

— Պագիրլիք՝ հըրս ու հէվվէսի մահվ էտէր . զէնկինիլք իսէ անլերի պէսլէր :

— Մահգա սաատէթիմիղ իշինն պիղէ պախշ օլունմուշ օլան շէյլէրի , հըրս ու հէվվէսիմիղին իգնասը հօլունտա մահվ էտէրիլ :

— Միւսաֆիր էլպիսէսինէ կէօրէ մագհարը գապուլ օլուր . լաքին անըն թէչիլի՝ հիքմէթ վէ մալիւմաթընա կէօրէ տիր :

— Էմվալ ու էշեամըզ ֆագիրլիք կէտիյէ սէմահա նագլ օլունուր :

— Կիւմիւշ վէ ալթունընը՝ պաշգասընա վէրմէգտէն էվվէլ միւտագիղգանէ մուայէնէ էտէրսինտէ , սէօղլէրինի՝ նիշինն սէօյլէմէգտէն էվվէլ թէֆթիշ էթմէգսին :

— Ալէտտէվամ աինէյէ պագմագ ատէթին իսէ , տըղգաթ էթ թի , օրատա տախմա խալիս վէ նագլիք պիր հէյէթ միւշահէտէ գըլասըն :

— Հէր շէյին էյի ճիհէթինի կէօրէպիլմէք՝ պին լիրալըզ պիր միրաստան էվլա տըր :

— Սէրվէթ՝ էշի ֆագիրլին էէտինտէ միւֆիտ , սէֆիհին էլինտէ իսէ մուզիրր տիր :

— Սէֆիլ պիր քիմսէնին քէնտի սէֆալէթինի թանրեապիլմէսի էն ազիմ մէհարէթ տիր :

— Էօյրէնիլէն ֆէնալըղը ունութտըրմագ չօգ զօր , լաքին սալա էօյրէնմէմիշէ էօյրէթմէք չօգ գօլայ :

— Ճէնապը խալիգ՝ հայվանաթը քիւլլիյէն հէսասա հարաթտը . մէլէքլէրի քեամիլէն բուհ խալգ էթտի . ինսանլարը իսէ հէմ հիսսիյաթ հէմտէ բուհ իլէ մախուլէյլէտի . հանի ինսան՝ կէճնակէճն հըրս ու հէվվէս , ֆէզալի , հիսսիյաթ վէ ինսախիս սահիպի օլարագ խալգ օլունմուշ տըր :

— Մուսիգի՛ պիր շերիաթը ախլագիյէ տիր քի , ճիհանա բուն վերիր . բունա գանատ , խայալա վիւսաթ վէ գասավէթէ ճագրիպէ պախշ էտէր . հէր շէյի տիրիւ-տիրպ հիւանիյաթա , իւլվիյաթա վէ խայրը մութլագա վէ շէվգ ու նէշաթա տէլալէթ էտէր : (Պղատոն)

— Հիքմէթին պիտայէթի՛ հիւմիյէթ , թարիգի՛ ճի-հատ , էշիյի՛ հագրիգաթ վէ մէսքէնի սաստէթ տիր : (Յ. Ս. Ճէհաննան)

— Հայաթ պիր չիչէք , մունապպէթ իսէ անըն պալը տոր : — Հիճապտան տիւշէն պիր գըզ , հիւան ի ճէմա-լըն էն ագիմ ճագրիպէսինի դայպ էթմիշ տիր :

— Մունապպէթէ էսիր օլան , աղամէթ վէ հիքմէ-թէ իսթիֆա վերիր :

— Ղայրի հագրիգի օլան մունապպէթտէն հիսս օլու-նան սաստէթ՝ միւտտէթի գալիլէ զարֆընսա ատավէթ վէ սէֆալէթէ միւպէտտէլ օլուր :

— Ինթիլիսապը զէվճէ իչիւն՝ կէօզ տէյիլ՝ գուլագ լագըմ տոր :

— Գանուն վագ էտէնլէր էրքէքլէր տիր , լաքին ախ-լագ ու ատապը սապիթ գըլանլար գատընլար տոր :

— Նիչէլէր հայաթլարընը շիշպօղաղըզլա գըսալ-տըրլար , վագաա թասամլար՝ հայաթը հըֆզ էթմէք ի-չիւն տիր , տէյիլ քի գայ էթմէք իչիւն :

— Հագգ վէ տօղրու օլանը սէօյլէմէքլիք թապի-աթք՝ պախթա , աղամէթէ վէ մէսնէտէ էրմէնին էսասը հագրիգիսի ատտ օլունսա սէզա տըր :

— Ալէսսէվիյէ հալիմ ատէմլէրէ՛ պախթ հավէր տէ-յիլ տիր : (Սթանիսլաա)

— Ուլգու՛ էօլիւմիւն գարնտաշը տըր :

— Ալիճէնապ գաթ , պիր էլիյէ ուֆագ հէտիյէլէր գասուլ էտէր , լաքին տիկէրիյէ պէօյիք աթիյէլէր վերիր : (Պիր աճէմ շահը)

— Իլմ ու հիքմէթին աճաիպաթընը վէ ֆագիլէթին մունասսէնաթընը՝ աթիտէքի զէվաթը սիթուտէսիմաթա պօրճուլուզ , հիսսիյաթը ֆագլ ու քէմալ իչիւն՝ Պանա-րա , Լոպիթալա , Սոգրատա վէ Ֆենեկոնա , վէ հիսսի-յաթը հիւանի ճէմալ իչիւն՝ Հոմերոսա , Գոռնէյլէ , Շէ-քըսիրէ , Լոֆոնտէնէ , Մոլիերէ վէ Լամարթինէ , վէ հիսսիյաթը էպէտիյէթ վէ էգէլիյէթ իչիւն տախի՝ Պղա-տոնա , Կարդիսիոսա , Քանդա , վէ Նեւտոնա պօրճուլուզ :

— Հուգուգը շախսիյէ գանունընտան , գանունը վիճտան չօզ մուֆասալ տըր : (Սենեկա)

— Ինսան՝ էսասէն նէ գատար զլիյատէ շէյ էօյրէնիրուէ , օ գատար աղ խօտիէսէնտ օլուր : (Ռօպէթթսօն)

— Տօղրու վէ ատիլ օլան շէյի կէօրիւպտէ իճրա էթ-մէմէք՝ գուտրէթ վէ ճէսարէթէ ինթիյաճ մէսա էտիլտի-յինի իմա էյլէր : (Կոնսիլեկիոս)

— Միւթէզարրիր օլմագ՝ էհէմմիյէթսիզ , լաքին միւ-թէզարրիր էթմէք մէքրուն պիր շէյ տիր : (Փ. Մաքտոնալա)

— Ինսան՝ վիճտանա էմր էթմէք սէլահիյէթինէ մալիք տէյիլ տիր : (Միլտօն)

— Նա՞սըլ հաշամագ վաճիպ իտիյինի պիլէն քիմսէ իչիւն , էօլիւմիւն իսմի ասլա մուճիպ ի տէհէթ տէյիլ տիր : (Պղատոն)

— Տիւշմէնէ էյիլիք էտէրէք ալֆ էտէն քիմսէ ,

քէնտիսինի մահով էտէն աթէշի՝ րախա ի թախտէսիյէ մէմլու գըլան քիւնլիւյէ միւշապիհ տ'ր :

— Չօճուղըն շարապը՝ սիւտ տիր, իխթիյարըն սիւտիւ՝ շարապ տըր :

Պիր ճէվապ ը պասէվապ

Եաշըն նէ՞ գատար տըր — Սըհէթիմ պէր քէմալ տըր .
Փարան նէ՞ գատար տըր — Գիմսէյէ ալըպ վէրէճէյիմ
հօգ տըր :

Ի Ս Թ Ի Մ Տ Ս

Եա՝ Ալլահ , գալպիմին ֆէրահը , ֆէլահը :
Եա՝ Ղաֆուր , դուֆրանըն դաֆիր , վաֆիր :
Եա՝ Շէֆիզ , բէֆիզ ի վէֆիզ սին :
Եա՝ Բէրիմ , քէրէմին գաիմ , տաիմ :

Եա՝ Գատիր , Ամիրսին , Էմիրսին :
Եա՝ Մուճիտ , Խուրշիտսին , Միւրշիտսին :
Եա՝ Տէլիլ , ձէլիլսին , ձէմիլսին :
Եա՝ Ղանի , Շաֆիսին , Շէֆիսին :

Եա՝ Բէշշաֆ , պիհատտ էվսաֆըն , ինսաֆըն :
Եա՝ Միւթէալ , ճէլալըմ , ճէմալըմսըն :
Եա՝ Աֆիթապ , ճիհանթապսըն , շիֆահապսըն :
Եա՝ Մէվլա , էվլասըն , գալասըն :

Եա՝ ձէնապ , հօգ տըր ճէվապըմ , սէվապըմ :
Եա՝ Սատըզ , պէն ֆատըզըմ վէ միւննաֆըզ :
Եա՝ Ղայյուր . պէն մաղրուրըմ վէ մաղտուր :
Եա՝ Գուտուուս , պէն մաղմուըմ վէ մէյուս :

Եա՝ Հազզ , նահազզ , նափաքըմ պէն :
Եա՝ Թէգատտէս , Մուգատտէսսին սէն :

Եա՝ Բապպ , Բապպ իւլ էրպպսըն :
Եա՝ Նասրը , Հազըրսըն , Նազըրսըն :

Եա՝ Ազիզ , լէզիզտէն լէզիզսին :
Եա՝ Ղալիպ , Հապիպսին , Թապիպսին :
Եա՝ Մուճիպ , Վաճիպսին , Աճիպսին :
Եա՝ Մուհիպպ , Սահիպսին , Բահիպսին :

Եա՝ Մուխն , սանա էմինիմ , թէմինիմ :
Եա՝ Ատիլ , ալիլ իմ , մէլիլիմ :
Եա՝ Բէհպէր , պէշէրիմ , տիւշէրիմ :
Եա՝ Բիհամիլ , դաֆիլիմ , սէֆիլիմ :

Եա՝ Մէտէտ , հասրէթիմ , նուսրէթիմսին :
Եա՝ Էքպէր , Սէրվէրիմիզ , Էնվէրիմիզսին :
Եա՝ Բէպիր , Թահիրսին , Մահիրսին :
Եա՝ Արիֆ , Աֆիֆսին , Լաթիֆսին :

Եա՝ Խիւտա , ճանըմըզ էտա , ֆէտա :
Եա՝ Մէսիհ , գալպիմի թասիհ , թապիհ էյլէ :
Եա՝ Մէլիք , Մէլիք իւլ Միւլիւքսին :
Եա՝ Խալիզ , թարիզինէ սալիք , մալիք օլալըմ :
Եա՝ Սանի , Սամիսին , Համիսին :
Եա՝ Մէվճուտ , Վաճիպ իւլ Վիւճուտ սըն :
Եա՝ Մահպուպ , մահճուպըմ , մաղլուպըմ :
Եա՝ Բահմահն , հա՝ Մէհնահն , հա՝ Եզտահն :

Աղէքսանդր Տիւմանըն մախտուըմըն ցեալիհի հա-
րիմանէսի :

Հէր կիւն իքի սաաթ ելուրիւ , հէր կէճէ եէտի սաաթ
ուեու , հէր տէմ հալընըզ եաթ , ուեուամազ իսթէտիյին
անտէ տէօշէյէ կիր . ուեանընճա գալզ , վէ գալզընճա
չալըշ : Հէման աճըզընճա եէ , սուսայընճա իշ ամմա
պաիմա ահէպթէ տիսպթէ . Սալթ իգթիլա էթտիյի վա-

գըթ սէօյլէ , վէ տիւշիւնտիւշիւնիւնն անճազ եարըսընը սէօյլէ : Սալթ օ շէյի եազ քի , զիբրինէ վազը իմզա է-
 տէպիլէսին , վէ սալթ օ շէյի իճրա էթ քի , անը սէօյ-
 լէյէպիլէսին : Եիկիրմի եաշընա գատար թաիֆէի նիսա-
 տան հազէր էյլէ , գըրգընտան սօնրա անլէրտէն թէպա-
 յիւտ էյլէ : Էմնիյէթի քեամիլէտէ պուլունմազլըզըն ի-
 չիւն՝ էվվէլիւնտէն հէր քէսէ ավֆի էտիճի օլ , ինսանլարը
 նէ թահգիր էթ վէ նէտէ ըէտտ էթ , վէ անլէրին իւզէ-
 րինէ գարարընտան զիյատէ կիւլմէ , իլլա տաիմա հէմ-
 տէրա պուլուն : Հէր սապահ կիւնէշի կէօրտիւշիւնտէ ,
 վէ հէր ագշամ գարանլըզա կիրտիյինտէ , հայաթ իլէ
 մէմաթ արասընտա տօլաշմագտա օլտըզընը ունութմա :
 Պաշգալարըն սանա իւմիտ էտէճէյինի գաթան քէօշէյի
 խաթըրտան չըգարթմա , լաքին սէն պաշգալարընա
 իւմիտ էթմէ : Յէվգէլատէ միւզթարիպ օլտըզընտա ,
 իզթիրապընը կէօլիւնտէն սաիթթմա , զիրա օ սանա՝
 հէմ թէսէլլի պախշ էտէճէք , հէմ տէ պիր շէյ էօյրէտէ-
 ճէք տիր . սաֆֆի վէ ֆաիտէլի օլմանա չալը :

ՀԸՐՍ ՈՒ ՀԻՏՏԷԹ ՎԷ ԳԸՍԳԱՆՃԼԸՂԸՆ ԱԳԸՊԷԹԻ

Մետիա , գօճասը Յասոյլն թարաֆընտան գարըլըզ-
 տան ըէտտ օլունմասը հասէպիլէ՝ հըրս ու հիտտէթ
 գատաֆըլլա տիւշիւպ եաթտը : Մէրգոււմէ՝ իշպու հագա-
 ըթտէն պիթթահրիք՝ քէնտինտէն թէվէլլիւտ էթմիշ
 օլան Յասոյլնըն էվլատլարընը գաթլ էթմէք իսթէյօր
 իտի : Մէզպուրէ գատըն՝ հէմ մուհապպէթ վէ հէմ հըրս
 ու հիտտէթ տալգալարը միյանէսինտէ ուզուէն միւտտէթ
 չալգալանըպ տուրմագտա իտի : Օլ չօճուգլարը սէվի-
 յօր իտի , չիւնքի քէնտիսի թէվլիա էթմիշ վէ պիզգաթ
 քէնտիսինին իտի . հէմ տաիսի ըէտտ էտիյօր վէ էօլ-

տիւրմէք իսթէյօր իտի , չիւնքի հէր նէ գատար քէն-
 տիստէն թէվէլլիւտ էթմիշլէր իսէ տէ , քէնտիսինի թահ-
 գիր էտէն Յասոյլնըն էվլատլարը իտի : Պու միւնվալ
 իւզրէ , մուհապպէթ վէ հիտտէթ՝ եէքտիկէրիլէ ըէգա-
 պէթ էթմէքտէ օլուպ , պիրիպիլըլէրինէ զալիպ կէլմէք
 իսթէյօրլար իտի : Պիր թարաֆտան աթէշի մուհապպէթ ,
 տիկէր թարաֆտան աթէշի հիտտէթ , շէօյլէ քի , աթէշ
 աթէշի սէօյլունտիւրմէյէ գասա էտիյօր իտի . չօճուգլա-
 րըն վալիտէսի՝ օլ ալէվլէրին իլինտէ եանըպ թութու-
 շըյօր իտի . իշպու քէյֆիլէթ թահթընտա , գըրգանճըզ ,
 մուհապպէթ իլէ վէ սասալէթտէ՝ հիտտէթ իլէ պիրլէշ-
 միշ իտի . քէզալիք , գօրգու՝ ճէսարէթէ գարը , ճէսա-
 ըթթ՝ մէյուսիյէթէ գարը , մէյուսիյէթտէ՝ խավֆ ու խա-
 շիյէթէ գարը սիլահլանըյօր իտի : Հէմ մուհիպպ , հէմ
 մուխրիպ , հէմ գօրգազ , հէմ քիւսթաիս . հէմ բահիմ ,
 ազըպէթ՝ հիտտէթ մուհապպէթէ զալիպ կէլաի . վալի-
 տէ քիստի վալիտիլինի ունուքտու , քէնտի ճիկէրիա-
 ըէսի պուլունան Յասոյլնըն էվլատլարընըն հայաթընա
 գատտ էթտի . Յասոյլն հագգընտաքի էօճիւնիւ՝ քէնտի
 էվլատլարընըն հայաթըլլա ալտը . վազա՝ա իշպու խա-
 ըիզ իւլ ատէ թէէսսիւրաթ վէ թէշէպպիւսաթ իւզէրինէ
 քէնտինէ կէլէրէք , հըրս ու հիտտէթի թէսքին օլուպ
 նատիմ օլտու իսէ տէ , իշ իշտէն կէշմիշ իտի . իշպու ա-
 զիմ գայաթա պիր չարէի նէճաթ գալմամը օլտուզըն-
 տան , օլ գայաթը ֆէվգ էլ գայաթ իւզէրինէ իլա ախը-
 րընի աճը աճը կէօլ եաշլարը տէօքտիւ :

ՄԷՇԱՀԻՐԻՆ ԱԳՎԱԼԸ ՄԷՇՈՒՐԷՍԻ

Ատեմ վար քի , սեֆիլ տիր , մեստիյէքիմտէն խա-
 պիրի եօգ . ատեմ տէ վար քի , մեստտ տըր , սեֆայէ-
 քիմտէն խապիրի եօգ :
 Տիւնտտա մէսէրրէթ վէ մէրարէթ հէր քէս իչիւն
 թապիի իսէ տէ , ֆէրտտէն ֆէրտէ վէ տէրտան տէրտէ

Ֆարգ վար . պէնսի առէմ իշպու Ֆարկը լայրգըլա կէօ-
 րէմէտիյնտէն, կէրչէքտէն հալը սաստէթտէ պուլունան
 սէֆալէթտէյիմ տէյու , վէ դասավէթտէ օլսնտա քէն-
 տինի մէսուտիյէթտէյիմ տէյու դանն էտէր : Ազ պիր
 քէտէր վէ դարուրէթ կէօրմէլէրիյլէ քէնտի քէնտիլէրի-
 նի տէրէճէի նիհայէտէ սէֆիլ , տիւչկիւն , մաղտուր վէ
 մաղմուժ կէրինէ դօհանլար վար տըր քի , շու ալէմ ի
 ֆանիտէ տահա պէտթէր տէրտլէր վէ տէնչէթիւ հալլէր
 պուլունտուղընտան վէ քէնտի հալլէրինէ պաշգալարըն
 հասրէթքէչ օլտուղընտան խապէրտար տէյիլ տիրլէր .
 հէր քէսին տէրտի քէնտինէ պէօյիւք կէօրիւնիւր իտէ
 տէ , տէրտ վար քի , տէրտի արաթտըրըր : Խնճիլի Շէ-
 րիֆտէքի զէնկին իլէ ֆագիր Դաղարտսըն հալի մատ-
 տէմիզի իզահա տաիր նէ կիւզէլ միսալ տըր . պիրի
 ֆագիր իտի , լաքին ֆագըրըղընտա մէսուտ . տիկէրի
 զէնկին իտի , լաքին զէնկինիյնտէ մէրտուտ , եանի
 պիրի սէֆիլ իտի , ամմա սէատէթինտէն պիսապէր . տի-
 կէրի մէսուտ իտի , ամմա զէլալէթինտէն խապէրտիզ :

Միւսրիֆ քիմսէ՝ գեցիկն Էաշար , Ֆագիր Կոյիւր , ցե-
 քս քիմսէ տէ՝ Ֆագիր Էաշար , գեցիկն Կոյիւր :

Միւսրիֆ իլէ նէքէսին րէվիչի հայաթը պիրլիքտէ
 մուճիպ ի թաեիպ օլտըղը կիպի , հէր իքիսինինտէ ա-
 զըպէթի շահանը թագպիհ տիր : Դանի հաշայրպտա ,
 ֆանի էօլմէքտէ , վէ միւֆիլիս հաշայրպ տա ճէօմէրտ
 էօլմէքտէ նէ՞ ֆաիտէ վէ մուհասսէնաթ վար : Միւս-
 րիֆ՝ մալ վէ փարասընը քէյի ի մակէչա հատտէն զի-
 յատէ սարֆ կէթմէսիյլէ քէնտինի պիհուղուր վէ պաշ-
 գասընը մահրում էտէր . նէքէստէ դարարընտան զիյա-
 տէ էսիրկէմէսիյլէ քէնտինի մահրում՝ պաշգասընը մահ-
 զուն էտէր : Միւսրիֆին հաշարքէն էլի տօլու՝ էօլիւր-
 քէն պօշ տըր . նէքէսին էօլիւրքէն էլի տօլու՝ հաշար-

քէն պօշ տըր . նէքէս՝ փարասընը անճագ էօլէնէ դա-
 տար էսիրկէր , անտէն էօթէ դօլայճա տարֆի էտէն չօզ
 պուլունուր , խուսուսիյլէ նէքէպէրին էսիրկէտիքլէրի
 փարալար էքսէրիա քէնտիլէրինտէն սօնրա միւսրիֆանէ
 սարֆ էտիլլըր : Միւսրիֆ իլէ նէքէսին ֆարկը անճագ
 շու տըր քի , միւսրիֆ պէրհայաթ իքէն , հէմ կէր հէմ
 կէտիրրի , ամմա նէքէս՝ քէնտիսի կէմէզ , էօլտիւքտէն
 սօնրա ճիւմլէսինի պաշգասընա կէտիրրի . իմաի նէքէս՝
 միւսրիֆտէն տահա պէտթէր տէյիլ մի տիր :

Եեցի տօղտըգլարը վագր՝ Եեցիտէն Կօյեկն , վէ Եեցի
 Կօյտիւրիկի վագր՝ Եեցիտէն տօղտն ատեմիք վար :

Պու հաքիմանէ սէօզտէն պիսաուճուլէ իսթիալալ
 էտէրիզ քի , տիւնեա՝ տօղտըգլարը կիւնտէն էօլմիւչ
 օլան , վէ էօլտիւքլէրի կիւնտէն տօղմուչ օլան ատէմ-
 լէր իլէ տօլու տըր , եանի պաղըլար մատտէթէն տօղ-
 տըգլարը զէման՝ մանէն էօլիւյօրլար , պաղըլարտա
 մատտէթէն էօլտիւքլէրի զէման՝ մանէն տօղույօրլար ,
 թապիր ի աիւրլէ , նիչէլէր Կօյմիք իչիւն տօղույօր , նի-
 չէլէրտէ տօղմագ իչիւն էօլիւյօր , (եանի էօլմէք մանա-
 սընտա տօղմագ վէ տօղմագ մանասընտա էօլմէք վար) :
 Պաղըլար արամըղտա հաշայօրլար՝ ամմա էօլիւ տիրլէր ,
 վէ պաղըլար արամըղտա պուլունմայօրլար՝ ամմա տի-
 րի տիրլէր : Կիւնան՝ ինսանը տօղտուղու կիւնտէն էօլ-
 տիւրիւր , վէ սալահ՝ ինսանը էօլտիւյիւ կիւնտէն պէ
 թէքրար տիրլտիր : Սէրրիչթէմիզ անքեամընճա , պա-
 զըլարընը՝ դայպ էթմէք իչիւն պուլույօրուզ , վէ պա-
 զըլարընը՝ պուլմագ իչիւն դայպ էտիյօրուզ : Պիզ
 պուլուեօրուզ՝ Ալլահ՝ դայպ էտիյօր , պիզ դայպ էտիյօ-
 րուզ՝ Ալլահ՝ պուլույօր :

Կեօրիւյօրում քի եօլիւմ , միւնքէխապարց ինքիխապ
հտիյօր , զանն հտերսինքի , հիւսն ու ճեմալ , Ֆազլ ու
քեմալ օլանլարա մաշուգ տըր :

Էճէլին հէր քէսի զիյարէթ էտէճէյի մուհագգագ ի-
սէտէ , վագթտան էվվէլ սէչիւմիչլէրի սէչմէսի աճախպ
տէյիլ մի : Տիւնետաա էն միւֆիտ ֆէրալէր , վէ պիր
ախլէ տախիլլինտէքի էն սէվկիւլիւ ազալար պագար-
սըն քի պիզտէն թէզ այրըլըրլար , իսթիտատ ը թապիի,
գապիլիյէթ ի ալիյէ , ֆէթանէթ վէ գէքեալէթ ի աճի-
պէ իլէ միւթթասըֆ պինլէրճէ քիմսէլէր , հիյն ի սէ-
պավէթ վէ շէպասպէթլէրինտէ թէրք ի հայաթ էթմէլէ-
րիյէ տիւնետայր՝ ազլ ու գէքեալարը իւզէրինէ հայ-
րէթտէ պրագմըչլար տըր : Կիւլիւսթանտա հէնուզ ա-
չըլան կիւլլէրի սէչիպ սէչիպ գօփարտըլըմըզ միսիլիւ ,
էճէլտէ կէօյա հէրէտէ կէօղէ չարփան կիւզէլլէր , նա-
տիտէլէր , միւսթանսէնլէր , վար իսէ անլէրէ թըրփան
սալլայօր :

Ինսանա մեմնու օյան շէյ , անըն են սեվտիյի շէյ տիր :

Ինսանա էն միւֆիտ վէ սէվկիւլիւ օլան շէյ , քէն-
տիսինտէն մէնն էտիլմիշ տէմէք տէյիլ տիր . ինսանըն
էն զիյատէ սեվտիյի շէյլէր էքսէրիյա մուզիրր վէ մէմ-
նու շէյլէր տիր , ինսան զայր ի մէշրու շէյլէրէ խահչի-
կէր պուլունտուզու գատար , մէշրու օլանլարա արզու-
քէչ պուլունմայօր , ինսանա թագտիւմ էթ պիր շէյի՝
րէտտ էտէր , մէնն էթ օ շէյի՝ թալէպ էտէր . ինսան
հէր կէօնէ սէրվէթէ , շէօհրէթէ վէ մահդուզիյէթէ նա-
իլ օլտուզը գէման , աշգ ու արզուսը սէօյիւնիւր , լա-
քին անլէրտէն մահրում պուլունտըլը վագթ՝ էզ ճան
ու տիլ անլէրին աշգ ու սեվտասըլա սուզան օլուր :
Ատէմլէր մէմնու օլանլարը՝ մէշրու օլանլարտան զիյա-

տէ սէվէրլէր իսէ տէ , ազըպէթինտէ աշգ ու մուհագ-
պէթլէրինն հիսպէթինտէ մէրարէթլէրիտէ շէտիտ օլուր-
մա մաֆի՛ն , ճէզաի սէզալարտա թապիի պուլունուր :

Ֆիրքի ինսանիյի՝ իլմ ու մարիֆէք նուր հիսալըլա
քեգէին երմէք՝ մալ վի սերվէք ճեմ երմէքտէն եվլա տըր :
(Սիքնէյ Սմիքն)

Իլմ ու մարիֆէթ՝ հատտը զաթինտէ մալ վէ սէրվէթ
տէմէք տիր , եախօտ սէրվէթ ու սամանըն էսասը տըր :
Ջէնկին՝ սէրվէթի սայէսինտէ ալիւմ օլամազ , լաքին
ալիւմ՝ իլմ ու հիքմէթի վասըթասըլա գէնկին օլապի-
լիւ . սէրվէթ՝ տիւնետէվի կէօնակէօն պէլիյէ վէ աֆէթ
սէպէպիլիյէ պիր անտէ զայ օլապիլիւր , ամմա մարիֆէթ
պագը տըր : Է՛յ փէտէր , էվլատընա հատտ ը լաեուհա
մալ վէ սէրվէթ թէրք էթսէնտէ կիթսէն անըն միւս-
թագպէլինի թէէմին էթմիշ օլամազսըն , անը՝ իւլում ու
ֆինուլն իլէ թէզէին էտէպիլլիւրմիսին , ազլընը վէ ախ-
լագընը թէրֆի վէ թէհիլպ գըլապիլլիւրմիսին , իշթէ հա-
զիզի վէ տաիմի սէրվէթ , միրաս վէ սաատէթ պու-
տըր : Է՛յ էվլատ , փէտէրիյին սէրվէթ ու սամանընա ,
գուտրէթ ու տէրմանընա կիւվէնմէ , անլէր չափուզ
զաիլ օլուր , սէն քէնտի մարիֆէթ , էնլիյէթ վէ իգ-
թիտարընա իւմիտ էթ , զիւրա ինսանըն պիզգաթ ազ-
լընըն վէ էմէյինին սէմէրէսի օլմաեան սէրվէթլէր , մու-
վաֆիաղիլիլէր քէնտիսինի ինեա էթմէլլէր : Փօլիթի-
գաշինաս պէօյիւք Նափօլէօնըն պուլուրտըլը կիպի
« ինսանըն քիսէսի քէնտի պաշընտա օլմալը տըր » :
Ֆագիրին ազիլ էվլատը , գէնկինին ահմագ էվլատըն-
տան էվլա տըր :

Ախյազ ու եվսաֆըմըն ցեղվ ու ցեմա վե քերագգիսի-
նի վախտեմին հիսն ի քեեսիրինե համլ էտերիմ :

(Տը Մեսրոբ)

Սինն ի սէպալէթ՝ հայաթըն թէմէլի տիր , իշպու-
թէմէլին միւհքէմ վէ դավի պըրագըլմասը՝ վալիտէլէ-
րին ետա ի գուտըթիինտէ տիր : Չօճուգ վալիտէսինտէն
կէօրտիւլիւ հիւսն ի թէէսիր վէ հիւսն ի իպրէթ իլէ թա-
պիաթլաշըր : Չօճուգ ֆօթօկրաֆ ճամընա միւշապի-
տիր քի , դարշըսընտաքի պուլուսնան դաթըն (վալիտէ-
սինին) մահիլլէթ վէ վաղիլլէթինի քէնտի իւզէրինէ թէ-
մամըլլա թէրսիմ էտէր : Պիր չօճուգ վալիտէսինին հիւս-
նի թէէսիրի թանթընտա փէրվէրտէ օլուստըդտան վէ
պէօլիւտիւ քտէն սօնրա , մէքթէպ էօմրիւ անըն ախլա-
զընըն տահա զիյատէ թէհիլիլինէ վէ դապիլլիլլէթլէրի-
նին տահա գօլայ թէվէսաիւ վէ թէրէֆֆիլիլինէ մէտար
օլուր : Վալիտէլէր , վաղիլլէրիլլին նէ՞ դատար աղըր վէ
մէսուլիլլէթինիլլին նէ՞ տէրէճէ պէօլիւք օլտուզընը տիւ-
շիւնտիւլիւնիւզ վա՞ր մը . էվլատընըզըն իւզէրինէ նէ՞
կիպի թէէսիր իլլէտիօրսուսուզ . անլէրի հիւսն ի իպ-
րէթ վէ թէէսիրիլլինիլլէ սէլամէթէ՞ տօղրու մը՝ եօգ իսէ
սուի հարէքէթ վէ մուամէլէնիլլէ սէֆալէթէ՞ տօղրու մը
տէլալէթ էտիօրսընըզ . մուհագգազ պիլլինիլլ քի , էվ-
լատլարընըզըն սէպէպ ի հայաթ վէ մէմաթը տօղրու-
տան սիզսինիլլ , զիրա սիզտէն ալտըզլարը իպրէթ վէ
թէէսիրաթ իլլէ անլէր եա պէրպատ եա պէրմէրամ օ-
լուրլար , եա անլէրին ախլագ ու իսթիտապլարը թէ-
րէֆֆիլի էտէր վէ եա մահվ օլուր կիտէր : Անլէրի պիր
լանգէ կէօզլէրինիլլատէն տուր էլլէմէլլինիլլ , հէր պիր հա-
րէքէթլէրինէ , հաթթա հէր պիր խաթվէլէրինէ տրգգաթ
էտինիլլ . հիւսնի թէէսիրիլլինիլլ մահգա նուսն ու փէնս
իլլէ տէլիլ , հայաթը պիմէնէնտ իլլէ օլտուսն :

Այեմտե կն գօլայ շէյ ախերե ցասինաթ վերմէք , կն
գօր շէյ տե վերտիլլին ցասինաթը քեմտին իճրա էրմէք
տիր : (Թաղես)

Աճախպ տէյիլ մի քի , ինսան ախէրլէրէ պիսուսու-
լէ էօյրէտէպիլտիլի շէյլէրի քէնտիսինէ զօր իլէ պիլէ
էօյրէտէմէյօր . պէնճէ պու քէլամա կէօրէ ինսանլար իւշ
սընըֆա միւհգասիմ տիր : (1) Փէք քէօթիւ ատէմլէր
վար քի չօգ էյի նասինաթլար վէրէպիլտիլլէրի հալտէ ,
քէնտիլլէր զէրրէ դատարընը իճրա էթմէլլէր , վու-
գուաթը տիւսնա անլէրէ չօգ միւֆիա վէ կիրանպահա
տէրալէր էօյրէթմիլլ իսէ տէ , թապէն եարամազ օլտըգ-
լարընտան անլէր իշիւսն միւթէնէպպիլլ վէ միւթէնասսիհ
օլմանըն իմքեանը կօգ տըր : (2) էյի ատէմլէր վար քի,
վէրտիլլէրի նասինաթլարտա էյի իսէ տէ , քէնտիլլէր
իճրա էթմէտիլլէրինտէն քէօթիւլէրտէն ֆարգլարը կօգ
տըր . էքսէրիլլէթ թէշքիլ էտէլլէր պու սընըֆա մէսուպ
օլանլար զանն օլուսուր : (3) Վէրտիլլէրի նասինաթ-
լարը էվվէլա քէնտիլլէր իճրա էտէն էյի ատէմլէր տախի
վար , պուսնլար նասիրաթտան տըր , պու դապիլլէ իւ-
շիւսն՝ քէնտիլլէրինէ նասինաթ վէրմէք գօլայ , պաշգա-
լարա դապուլ էթտիրմէք կիւճ տիր :

Պիլմէմէնին պիր ուճու տօղտուղըմըզ կիւն , վե տի-
կերի տե հեր պիր շէյի էօյրէնտիք տէյու . պիլտիլլիլլ կիւն
տիր : (Բասգալ)

Վագաա տիւսնատա չօգ շէյլէր էօյրէնմիլլ քիմսէլէր
պուլապիլլիլլիլլ , լաքին հէր պիր շէյի էօյրէնիլլ իքմալ
էթմիլլ օլան պիր թէք քիմսէ պիլլէ կէօթէրէմէյիլլ .
էվվէլա , ինսանըն աղըր մահտուտ օլտըզընտան հէր շէ-
յին էսրար վէ էսպասընը լալըզըլլա վէ թէմամըլլա
քէշֆ էտէպիլլմէսի նագապիլլ իմքեան տըր . սանիլլէն ,

ղայեթլէ գըսա օլան էօմր ի ինսանի հէր շէյի թէֆթիշ վէ իտրաքա միւսախտ վէ քեաֆի տէյիլ տիր : Պիզիմ մէվատտ ու մէսաիլ ի միւթէնէվլիյէ հագգընտա օլան միւքթէսէպաթ ը իլմիյէմիզ՝ անճագ մալիւմաթը ճիւզիյէ տիր , մալիւմաթ ը քիւլիյէ տէյիլ տիր : հիքմէթ վէ մարիֆէթին նիհայեթի եօզ տըր , պու սէպէպտէն էօյրէնտիմ տէյէն քիմսէ՝ խօտ պէ խօտ քէնտի ճէհլ ու հօգսանընը իսպաթ էատէր : Ճիտտէն ալիմ վէ հաքիյմ օլանլար՝ չօգ շէյէր էօյրէնիպ տիւնեայը հայրէթտէ պըրագտըգլարը վազթ՝ թէքք ի պարը ալէմ էտէր իքէն հեհնուգ պիբ շի էօյրէնմետիք տէյու նիտա էթմէքտէ օլտըգլարը հալտէ , ճահիլլէրին՝ տահա տիւնեայա չըգար չըգմազ չօգ շէյ էօյրէնտիք տէմէլէրի նէրէտէ գալըր :

Հիքմէթի՝ պիհուտէ վէ Ֆախտէսիգ ատտ էքմէք՝ ինսանիյէթի մանվ էքմէք տիր . բալիմար ը ախլագիյէթի պէր բարաֆ էքմէք իսէ , անըն գալպիցի վիճուտընտան այըրմագ տըր :

Ախլագ ը համիտէյի րէտտ էքմէք՝ վիճուանը րէտտ էքմէք , վէ վիճուանը րէտտ էքմէք տախի պիսիսն բապիւաքը իխլայ էքմէք տիր :

(Թադիոս Պաս. Կեզիւրեան)

Հիքմէթ՝ ալամէթ ի ինսանիյէնին պաշ խասսիյէթի օլտըգընտան հիքմէթին րէֆի ինսանիյէթին մահվը տէմէք տիր . հիքմէթսիզ՝ ինսանիյէթ իսպաթ օլունամազ , վէ հիքմէթ ինսանտան այրըլամազ . պիլա հիքմէթ՝ ինսան հայվանաթ մէրթէպէսինտէ գալըր : Հայաթըն մէրքէզի օլան գալպ վիճուտտան այրըլմարըյա , ինսան պիրուճ գալտըզը կիպի , ախլագ ը հասանէնին վէ տիյանէթին հօգսանըլտտա ինսան էօլիւ սայըլըր : Ախլագիյէթ վէ տիյանէթին գայը՝ հայաթա սուի գաստ տէ-

մէք տիր : Ախլագը համիտէյէ օլան թէճալուզ , վիճուանա հագարէթ էթմէք տիր . վէ վիճուանա օլան հագարէթ՝ ինթիզամ վէ ինզիպաթը թապիիյէյի պօզմագ տէմէք տիր : Պիւթիւն ճիհանլարըն հիւսնի ինթիզամ վէ հարէքէթի , հիքմէթ , ախլագիյէթ վէ վիճուան սահիպի օլան կէօրիւնմէզ պիր Հաքիյմ ի Մութլագըն եէտի իտարէսինտէ տիր : Ինսանտա պու մէմուճ խասսիյէթինին հըֆըըյա պէր հայաթ վէ պէր միւրատ օլապիլիր :

Սարըլըգ իլլէֆիցէ մխաքիյա օլան քիմսէ , հէր քէսի սարը կէօրիւր , հալ պու քի սարըլըգ սաըլ քէնտի կէօղիւնտէ տիր : (Ֆեհեղուն)

Սատէ , լաքին հէր վէճհլէ , սահիճ օլուպ պա թէճըրիպէ սէօլլէնիլմիշ օլան պու սէօզ , հէր պօյտան վէ հէր սօյտան օլան էքսէր քիմսէլէրին իլլէթի մանէվլիյէլէրինի հախօտ զիլլէթի տէրուհիյէլէրինի անտըրըր : Էֆքեար վէ ախլագը քէրիհէլէրինտէն պիխապէր օլարագ՝ քէնտիլէրինի փաք վէ սաիրլէրի նափաք պիլէն նէ՝ գատար չօգ քիմսէլէր վար : Իլլէթի վէխիմէյէ միւսլթէլա օլան խասթալարըն քէնտի հալլէրինտէն պիխապէր օլարագ , սաղլամ քիմսէլէրին տէրալէրի իլլէ կանմալարը նէ՝ պէօյիւք պիր համագաթ տըր , Ումումէն իսպաթ օլունմուշ սըր քի . ախլագլարը իֆասատ օլունմուշ օլան քիմսէլէրին՝ հէր քէս իշիւն էֆքեարլարը պօզուգ տըր . պրուար ալէմի ֆէնա պիլիլլէր , հալ պու քի սաըլ ֆէնալար քէնտիլէր տիր : Տիւնեա , կէօլլէրինտէքի մէրթէք սէպէպիլլէ փէրտէլէնմիշ օլան վէ եինէտէ շու անվալը փիւրթէլալարընտան պիխապէր պուլունան սէֆիլ առէմլէր իլլէ տօլու տըր :

Նագտընը եսիրտէ , վագրընը տահա գիյատէ , իշքի սերմիք :

Նագտընը էսիրկէմէյէն՝ վագթընընտա գըյմէթինի թագտիր էտէմէզ , չիւն վագթ՝ նագտ տէմէք տիր : Պիր ինսանըն փարասընը նա՞սըլ սարֆ էթտիյինէ պագտա , վագթընը նա՞սըլ գուլլանտըղընը անլա , քէզալիք , վագթընը նա՞սըլ կէչիրտիյինէ տըզգաթ էթ տէ , սէրվէթինին նէ՞ գատար օլտըղընը անլա : Վագթ վէ նագտ , ինսանըն սէրվէթ եա սէատէթինին՝ նէքպէթ եա սէֆալէթինին մէնպա վէ միյարը տըրլար : Քրիստոստան 2697 սէնէ էվվէլ Ձին հիւքիւմէթի թարաֆընտան մէյտանա չըզարըլան էն էսքի պիր պանգնօթ (գաիմէ) չիմտի պանգէրլէր եէտինտէ պուլունմագտա տըր քի , անըն իւզէրինտէ շու կիւզէլ իպարէ եազըլմըլ տըր . « Գազանմագ իչիւն հէր կէճնէ սայ ու ճէնօտի տիրիզ էյլէմէյինիզ . լաքին սարֆ էթմէք պապընտա զայէթ իտարէլի տավրանընը » իտարէ թա՞ տիւնեանըն իպթիտաընտան պէրու ալէմէ մալիւմ օլան էլզէմ պիր քէչֆիյէթ օլտըղընը իչպու գույուտաթտան թէքրարէն սէրահէթէն անլարըզ :

Հիքմէթին թարիզի քիթապ վէ իթիթապ
Ճէնէթին թարիզի ախազ ու առապ
Սէրվէթին թարիզի հիսապ՝ իճթինապ :

Էօմր ի ինսանի՝ ալետտեվամ արգու , անվվէս վի հասարկերիին պիր գինճիրի տիր :

Պիլա իսթիմանա հէր սընրֆտան օլան էֆրատ , էյի եա ֆէնա շէյլէրէ հասրէթ քէչ պուլունուրլար , միւշթագ պուլունտըղլարը շէյլէրէ նախ օլտալար օլմասալար եինէ արգուլարը , իշթիհա վէ իշթիյազլարը էքսիմէզ վէ տիւքէնմէզ : Ինսան էօլէնէ գատար՝ վէլէվ սինն ի շէյ-

խուխէթէ վասըլ օլմուշ օլսա եինէ քէնտինի միւթէնէվվի վէ միւթէատտիտ արգուլար , հէվվէպէր վէ հասրէթլէր իչինտէ պուլուր , հայֆա՞ քի հիչ պիրինտէ պէրխօրտար վէ պէրմէրամ օլմահարագ պիր կիւն թէրքի տաղտաղայը ալէմ էտէր պիթէր :

Սայք մեգիլիք քեամի տեյիլ , խօշ օլմագտա իգքիգա .

Պիր ինսանըն էնլիյէթ վէ մէզիյէթինէ պիր շէյ տէնիլէմէզ , լաքին հէր մէզիյէթ սահիպի օլան , ֆագիլէթ սահիպի տեյիլ տիր , պիր ասէմին գըյմէթ ու տէյէրի՝ անըն հիւանի հարէքէթինտէն մալիւմ տիր , հէր քէսէ խօշ կէօրիւնիւպ թէվէճճիւն գազանմագ՝ ինսանա սէրվէթ գազանմագ գատար ֆախտէլի տիր , ատէմլէրէ խօշ վէ թաթլը կէօրիւնմէքտէ քեար էթմէք տիր , քի անըն ֆէվախտի պիր կիւն մութլագա կէօրիւնէպիւլիւր , հիւանի թէվէճճիւն օլմատըզճա վէ ինսանըն մալիւմաթընըն հիւանի սէմէրէսի կէօրիւմէտիքճէ էնլիյէթ վէ մէզիյէթ՝ չիրքին պիր քլամսին կիյտիյի կիւզէլ էլպիսէյէ թէչպիհ տիր քի , եինէ չիրքինլիյի մէյտանտա տըր , խօշ թապիթա՞ տեյիլ քի սալթ ինսանըն գուսուրընը սէթր էտէր , հաթթա անը էնլի տիրայէթ պիլէ կէօսթէրիր : Ասլէն խօշ օլմայըպտա՞ խօշ կէօրիւնմէյէ չալըչմագ , իչինին իգթիզասը իչիւն պիրիլլէ խօշ տիկէրիլլէ նախօշ մուամէլէ էթմէք մէրտուտ պիր շէյ տիր , էյի առէմ , հէր գէման վէ հէր քէսէ խօշ վէ լաթիֆ կէօրիւնիւր :

Պիր ջօճուգ այտըղը քալիմ ու քերպիլիյի կէօրի՝ կպիվիյնիէ եա մուճիպի խայր եատա մուճիպի պիլա օլուր :

Պու սէօզ չօճուգլարը նասըլ վէ նէ՞ կիպի պիր մէքթէպտէ թալիմ էթմէնին էլզէմիյէթինի կէօսթէրիր , պու

պատկանէ հոռուութիւն կէտէն թէքեասիւր իւշ սէպէպէ ամֆ
 օլունաս կէրէք տիր . պիրիսի , ամթալարըն քէնտի էվ-
 լատլարընը թէրպիլէ էթմէնին թարիգինի պիլէմէմէլէրի,
 եախօտ իւլոււմ ու Ֆինուեսա էնէմմիլէթ վէրմէմէլէրի ,
 պու ավֆ օլունամազ պիր ճէնալէթ տիր . տիկէրի , էյի
 պիր մէքթէպէ եախօտ մանէն վէ մատտէթէն միւզթէ-
 տիր վէ էվսաֆ ը ալիյէ իլէ միւքէլէֆ խաճէկեան եէ-
 տինէ թէսլիմ էթմէմէլէրի տիր : Իւշիւնճիւսիւ , ախլա-
 գը մէզմուսէյէ միւլէմմա վէ միւպթէլա օլան վալիտէյն
 էվլատլարընա սուր իպրէթ օլուրլար :

Աշգ ու սեվտա խոսուսընտա քաճիլ հոռն քիմսի՝
 միւսքազպիլ սաստէթինի մանվ հոռն :

Ինասնլարտան՝ քիմի սաստէթի տիւնեէվլիյէ վէ քի-
 միտէ սաստէթ ի իւսրէվլիյէ արգասընտան կիտէր , էք-
 սէր քիմսէլէր , ալէլխուսուս նէվճիւվանան վէ նէվրէսի-
 տէկեան՝ սաստէթ ի նազիգիլիյէյի աշգ ու մուհապպէթ
 միւվաճճէնէսինտէ պուլմազ վէ անա նաիլ օլմազ ազմ
 ու գարարընտա տըրլար , պու սէպէպէ մէսնի տիր քի,
 վազթ ու սասթընտան էվվէլ աշգ ու սէվտա իլէ մէֆ-
 թուն օլանլար՝ իլա ախըր իւլ էօմր մանգուն օլուրլար ,
 կէնճիլք գուվլէթ վէ շէթարէթինի վազթտան էվվէլ
 աշգ ու սէվտայա գուրպան էտէնլէրին էքսէրիսի՝ Նիյնի
 շէյխուխէթէ վարմազտան քեամիլէն իղճարը իֆլաս է-
 տէրլէր , եիւզ պինլէրճէ նէվճիւվանանըն քէնտի միւս-
 թագպէլլէրինի մանվ վէ նայաթլարընը զայ էթմէլէրի՝
 քիւշիւք եաշտան աշգ ու սէվտաեա գուրպան կիթմէ-
 լէրի եիւզիւնտէն տէյիլ մի տիր :

Քեամիլէն ավֆ եքմէքիլք , գապանաքը՝ քիւլլիյէն ու-
 նոքմազլըղա մէնուք տըր :

Գապանաթը ավֆ էթմէք՝ էն ազիմ ալիճէնապըզ
 տըր , վէ անը ունուտապիլմէք՝ սաֆիլէթ վէ խալիտէթ ի

տէրունիյէյէ միւթէվազգըֆ տըր : Գուսուր վէ գապա-
 նաթը ֆէրամուշ էթմէմիշ օլան պիր քիմսէ պիլ քի
 ավֆ էթմէմիշ տիր : Գապանաթընը ավֆ էթմիշ օլա-
 ղըմըզ պիր քիմսէյէ , էվվէլքինտէն զիյատէ մուհապ-
 պէթ , մուխալէսէթ վէ Նիւսնի իպրէթ իղճար էթմէլի-
 յիւզ , իշթէ պունըն իլէ թագսիրաթըն քիւլլիյէն ունու-
 տըմըշ օլաղը իսպաթ օլունուր , պու պապտէ սիւպ-
 եանըն էմսալընա իմթիսալ էթմէլի , վալիտէսի գապա-
 նաթը իշիւն անը գաշ տէֆատա թէէտիպ էթմէ՝ ազ
 վազթտան ունուտըր , վէ քէնտիսինի եինէ օլ թէէտիպ
 էտէնին էլ վէ աղուշընա ամթար : Մուսֆիլիյէթ ի քեա-
 միլէ իշիւն մասուլիյէթ ի քիւլլիյէ լաղըմ տըր :

Էրքէքիլք վար քի , անյէրին գըլմէք ու մեզիլլէրի քեմ-
 տի գարըլարը սայեսիմսոէ տիր :

Պու մանատար քէլամ՝ գատընլարըն սանիպէի ֆազլ
 ու քէմալ վէ Նիւսն ու ճէմալ պուլունամալարընըն էնէմ-
 միլիյէթ վէ խուսուսըլա թէէսիր ի ազիմինի կէօսթէրիլ ,
 նիշէ էրքէքլէր պու միսիլլիւ գատընլարա մալիք օլ-
 մազըզ պախթիյարըղընա նաիլ օլմասալար իտի , քէն-
 տիլէրինի փէք տուն վէ ատի մէվգիլէրտէ կէօրիւպ թէ-
 րէֆֆիւ էյլէմէք զայր ը միւմքին օլաճագ իտի : Ազիլ
 պիր կէնճ՝ ինթիխապը զէվճէ նէնկեամընտա՝ քէնտի
 նայաթ ըէֆիլգէսի պուլունաճագ փաքիզէ իշիւն՝ տա-
 խիլի նէ՝ կիպի մէլանաթ վէ Նիւսնիյաթա մալիքէ տիր,
 վէ պէնիմ զըյմէթ ու ֆազիլէթիմի թէրֆի վէ ախլազ
 ու ատապըմը թէնգիպ էտէպիլլիւմի տէյու սիւալ էտէր :
 Լաքին մա էթթէէսսիւֆ ի ազիմ պաղըլար պու նէվ
 սիւալէր եէրինէ , զանիլի Նիւսնիւճէմալը , վէ սէրվէթ
 ու սամանը նասըլ վէ նէ՞ գատար տըր տէյու սիւալ է-
 տէրլէր , հալ պու քի , պու արատըզլարը շէյլէր՝ հա-
 գիգաթէն պախ ի սաստէթ շէյլէր տէյիլ տիրլէր , նա-

սըլ քի պիր կիւն քէնտիլէրտէ պէօյլէ օլմատըղընը պա
 թէճրիւպէ կէօրիւրլէր : Գարը ճահիլ օլուրսա , անըն
 էրքէյի նէ գատարտա ազիլ վէ միւտէպպիր օլսա, զէվ-
 ճէսինէ թէէսիր իչլէթմէք փէք միւշքիլ տիր , պիլ աքս,
 գարը ֆէթիխէ վէ ֆազիլէ օլուպ տա զէվճի նէ գատար
 տա ճահիլ պուլուենսա, մէրգումէ անըն իւզէրինէ հիւանի
 թէէսիր իչլէտէպիլիւպ՝ թարիզի սէֆահէթտէն պիլէ թա-
 րիզ ի սէլամէթէ տէլալէթ էտէպիլիլ . պու պասրտէ
 հազրէթ ի Սիւլէյման « ֆազիլէթլի գարը քըմ պուլա-
 պիլիլ . անըն գըլմէթի ճէվահիրտէն չօգ գըլմէթլի տիր »
 տէյու պուլուրմուշ տըր :

Պեհի ատեմ սեֆիհ տօղմագ , իյլա սօնրատան սեֆիհ
 վի էարամագ օլուր , նասըլ քի տէ ինսան սօնրատան
 խասքա օլուր :

Պու սէօզ իյթիրազ գալտըրըր իսէ տէ , հագիգաթ
 տըր . վէրասէթ ուսուլընճա՝ պիր ատէմ կէրէք ֆիղիզի
 վէ կէրէք ախլագի սուրէթտէ նէ կիպի պիր սըհէթ վէ
 սիյրէթէ մալիք իսէ՝ նէսլինէտէ ախիհի միրաս պըրա-
 գըր , պու գաթէն թասպիլի վէ թըպճա տախի միւսպէթ
 պիր քէյֆիլէթ տիր . վէ լաքին , սէֆիհ պիլտիլմիլզ վէ
 խասթա կէօրտիւլիւմիւզ հէր գանղը ֆէրտ իչիւն պու
 ֆէզլէքէ վէ նէթիճէյի չըգարմազ գաթան տօղըր տէ-
 յիլ տիր . ալէլ ումուճ ինսանլար պիլզգաթ քէնտի հու-
 զուգաթըր նէֆասանիլէրինէ իթթիպա էթմէլէրիլէ սօն-
 րատան կէօնէկէօն իլէլ ու էմրաղըն , սէֆահէթ ու քէ-
 րահէթին մուճխտի օլուլօրլար :

Հայաքը՝ վապր իլէ տիլի , իշ վի նագո իլէ Էօլը :
 Ինսանըն հայաթընըն գըլմէթի՝ կէչիրտիլի վազթ իլէ
 տէյիլ , իլլա օլ վազթ իչինտէ կէօրտիւլի մուհիմմ իշ-
 լէր իլէ թագաթր օլուրըր . հէր քէս վազթ կէչիրիլ ,

լաքին հէր ֆէրտ էյի պիր իշ կէօրէմէզ , վազթը կէօ-
 նէսմէք էն պէօլիւք պիր իմթիյազ տըր . լաքին վազթ
 ֆէվթ էթմէքսիլ չալըչըպ չապալատարազ միւսթէֆիտ
 օլմազ էն ազիմ մութլուլուգ վէ մէսուտիլէթ տիր .
 մէշղուլիլէթլէրիմիլզ վէ անլէրին հիւան ի իտարէսի սա-
 յէսինտէ գազանտըղըմըլ նագալար՝ կէչիլիլէն վազթ-
 լարը հիւան ի իսթիմալ էյլէտիլիմիլզ տէլիլի ճէլիլ տիր-
 լէր : Ղօնլէ չաղլարընտա թէրք ի տաղտաղա ի ալէմ
 էյլէյէն կէնճլէր վար քի , էիւզ հաշընա կիրէնլէր՝ ան-
 լէր գատար վէ անլէր կիպի էյի իչլէր իճրասընա մու-
 վաֆֆազ վէ միւզթէտիր օլամամըչլար տըր :

Իշ վէ նագա իլէ պազ սէն հայաթա
 Գի տիւշմէյէսին ազիմ զայաթա :

Թէճրիպէրէարըգ՝ շէլտախէրիմ ասասը տըր :

Եանի , թէճրիպէքեարըգ՝ իսթիյարլարըն գուվ-
 վէթի վէ տէլիլ տիր . միւսինն պիր քիմսէ՝ հէր շէյ-
 տէն մահրուճ գալսա , եինէ պու սաս անըն էլինտէ
 պուլուուուր . նիչէ ֆագըր ու գարուրէթէ միւսթէլա իիւ-
 թիյարլար վար տըր քի , քէնտի թէճրիպէլէրի սայէսին-
 տէ թէսէլի պուլապիլմիլշէր տիր . թէճրիպէքեար օլան
 պիր միւսինն՝ էն ազիլ վէ էն ալիմ պիր գաթ մագա-
 մընտա իսէ տէ , թէճրիպէսինտէն իսթիֆատէ էթմէյէ
 գուտրէթ վէ գուվվէթի գալմամըչ օլտըղընտան նա-
 չար պիր հալտէ պուլուուուր :

Թէճրիպէքեար օլմագ իչիւն միւճէրրէտ իսթիյար-
 լանմաղա հաճէթ Էօգ տըր . միւսիննլէր գատար թէճ-
 րիպէքեարանէ հարէքէթ էյլէյիպ տուրէնտիլանէ հա-
 չահան կէնճլէրին ատէտի տախի ազ տէյիլ տիր :

Աչգ ու մուհապպէր ցեղերի տօղրու տեղայէր հտերսէ,
գալայ՝ օրաեա տօղրու կիտեր :

Մուհապպէթին թէտիբի գալայ իւղէրինէ տիր .
գալայ՝ մուհապպէթին մէքեանը եատա մերքէղի տիր .
թապիրի ախէրէ մուհապպէթ՝ գալային կէմի տիր . իշ-
պու կէմ՝ հանկի ճիհէթէ տէօնտէրիլը իսէ , գալայ հէ-
ման օլ թարաֆա թէմէյիւլ էտէր , եախօտ գալայ՝ դըպ-
լէնիւմանըն ագրէպինէ միւշապիհ տիր քի , դըպլէնին՝
եանի , մուհապպէթին օլտուղը թարաֆա պազար . մու-
հապպէթ՝ նէրէյէ կիտէր վէ նէրէտէ տուրուր իսէ ,
գալպտէ հէման անը թաադիպ էտէր . պինապէրին ,
մուհապպէթ՝ ֆադլիլէթ վէ գուտսիյէթէ , եախօտ ֆէ-
զահէթ վէ շէրարէթէ տէլալէթ էտէրսէ , գալպ օրալա-
րա տօղրու կիտէր . իմտի սիզ պանա մուհապպէթինի-
զին նէ՝ շէյլէր իւղէրինտէ օլտուղընը սէօյլէյինիզ , պէն-
տէ սիզէ գալպլինիզին նէրէլէրէ տօղրու վէ նէրէլէրէ
գատար կիթմիշ օլտըղընը խապէր վէրէյիմ :

ԱՇԳ ՈՒ ՍԷՎՏԱՆԸՆ ԷՆՃԱՍԸ

Արիստոտել ֆէյլէսօֆըն շակիրտի Իսկէնտէրի ազամ՝
Հինտիսթանա օլան սէֆէրինտէ քէնտի խաճէսինի տա-
խի պէրապէր կէօթիւրմիւշ իտի : Իսկէնտէր օրատա
դայէթ տիւպէր միւլի անպէր պիր փաքիզէի մանփարէ-
յէ թէհաշիւզ էտիպ , մէրգումէնին աթէշի աշգըլա՝
սուզան օլարազ քէնտիսինտէ ազլ ու իզան գալմայօր
իտի : Արիստոտել Իսկէնտէրի թէքտիրէ դըյամ էտէրէք ,
« Աչգ ու սէվտա սէպէպիլյէ քէնտի վազար վէ ազա-
մէթինի թէրք էտիպ պինուշ հալէ կէլմէք վէ պիր ճէ-
միլէնին ազուշընտա քէնտինի ֆէրամուշ էթմէք՝ պիր
ճիհանկիրէ հազըշըր մը . աչգ ու սէվտա՝ դայրը նա-

թըզ հայլանաթա մախտուս օլուպ , հէվա ու հէվվէս
վէ հուղուղաթը շէնվանիյէյէ էսիր օլան քիմսէյի՝ ան-
ճազ հայլանաթը վահշիյէ իլէ պուլունմաղա շայէսթէ
գըլարլար » տէտի :

Իսկէնտէր՝ իշպու թէքտիրտէն դայէթ միւթէտսիր
օլարազ պիր տահա մաշուգէսինին նէգտինէ օրամա-
եաճաղընը վատ էթտի . վէ լաքին , մաշուգէսինին
քէնտինէ օլան զիյարէթինի մէննէ միւգթէտիր օլամա-
ար . մէգպուրէ , կէօղ հաշըլա Իսկէնտէրին նէգտինէ
շիթապան օլուպ՝ քէնտիսինի թէրք էթտիլինին էսպա-
պը մուճիպէսինի պիւմէք իսթէտի . սէպէպ Արիստոտել
օլտըղընը անլամաըլա Իսկէնտէրէ խիթապէն « Էֆէն-
ալը Արիստոտել նէ՝ սէպէպտէն էն զիյատէ թապիլ
տիմիզ Արիստոտել նէ՝ սէպէպտէն օլան պիր քէյֆի-
վէ ֆէվզ էլ տտէ գալպէ սէֆապախշ օլան պիր քէյֆի-
յէթէ գարշու կիւճէնիյօր , վէ սիզի սէվէնի սէվտիլի ի-
ջիւն թահդիր վէ թայիպ էտիյօր . միւսաատէ պույու-
ընըդտա՝ անըն ճէգաի սէզապընը պէն վէրէյիմ » տէտի .
Իսկէնտէր մէրգումէնին մաթլուպունա միւսաատէ էթ-
տի . օլ տագիզատան պէտ իլէ , մէգպուրէ Հինտի՝ հէր
տի զուլանրպ , ֆէյլէսօֆը ճէգպ , վէ հիւսնիւլլէ
մէֆթուսն վէ սիհրիլլէ տիլիտուն էյէմէյէ չալըշար :

Աչգա տաիր մահգուղիյէթլէրէ էսիր օլան իսթիյար
ֆէյլէսօֆըն էօյրէնտիլ տէրս՝ քէնտինէ փէք փահալըյա
մալ օլտու , անըն գալպի պիրտէն սէվտաեա տաիր վէ-
սիլլէ վէ տէսիսէլէր իճատ ու իճրաը իշխն տտէթա
պիր եուվա հալինի քէսպ էթտի : Քէնտի էլսաֆ ու
ախլազընա մուզայիր օլարազ , տէրեա ի աչգ ու սէվ-
տայա միւթէղրազ օլտու : Արիստոտել՝ գալպլինի սու-
զան գըլան աթէշի աշգը սէօյլունտիրմէք իշխն նաֆի-
լէ եէրէ քէնտինի օգումայա վէրիյօր իտի , մուճիպ ի
հայրէթ կիւղէլլիք իլէ փարլաեան պիր հէյէթ՝ կէլիպ
տախմա անըն կէօղիւ էօնիւնտէ տիքիլիյօր իտի : Պղա-

տոնըն պիլ ճիւմլէ Էօյրէթտիյի տերալէրի վէ թալիւմ էթ-
տիյի իւմլէրի , պէօյլէսի պիւր աշգ ը զալիմէ վէ սէվտա ի
միւթէլիմէ գարչու ղէնտիսինի մուհաֆազանա զայր ի
միւրթէտիր իտիլէր , էն ահսէն թարիգ՝ հէվա ու հէվ-
վէսինէ մահալ վէրիպ անտէն մաղուպ օլմագ իտի .
իմտի , ճէմիլէի միւմաիլէյնա իլէ մախֆիլէն պիւր միւ-
լագաթը մահրէմանէտէ պուլունմանըն չարէ ու վէսի-
լէլէրինի արամաղա պաշլատը : Պիր կիւն , մէրսումէ
հինալի՝ սէրայը իմիէրաթօրինին պաղչէսինտէ ատէթա
գուպարմը պիւր գուժրու կիպի նազ ու իշվէ իլէ գու-
րուլա գուրուլա կէշթ ու կիւզար էյլէտիյի հէնկեամտա՝
իխթիյար Արիստոտել սէյիրտիպ հէման անագլարընա
գափանարագ՝ մէղպուրէյէ պիւր պէյանաթը մաշուգիյէ
արզընտա վէ պիւր իլթիֆաթը մահրէմանէ իպրագը ֆար-
զընտա պուլունտու : Գատըն էվվէլ էմրտէ՝ կէօյա ի-
նանմայօր կիպի տավրանարագ իշպու մուամէլէյի թէ-
քերրիւր էթտիրմէք իսթէյօր իտի , քէյֆ ու մահգու-
զիյէթի խօտիէսէնտանէյի թէմաիտ էթմէնին պու թար-
զը՝ օ վագթքի թաիֆա ի նիսանըն ատէթի հիւքմիւնէ
կէշմիլ իտի , նիհայէթ՝ տէլիլէի միւմաիլէյնա քէլամա
աղագ իլէ , « տէլաիլի մուգնիյէ իլէ պէնի իգնա էթ-
մէտիքճէ էօյլէսի խարիգ իւլ ատէ հարէքէթլէրինտէն
պէնի սէվլիօր օլտըլընը ինանմայօրում տէտի » : — Նէ՝
իսպաթ իսթէրսէնիգ էմր պուլուրունը , հէման իրայէ-
յէ հաղըրմ տէյերէք՝ պիլիմ ֆէյլէսօֆ հաղրէթլէրի՝
ճէմիլէի մէրսումէսին տիլ վէ էթէքլէրինէ սարըլլօր
իտի : — էօյլէ իտէ շիմտիլէք սէնտէն պիւր շէյ տիլէյէճէ-
յիմ , պէնի մէմուն էթմէլիսին , հէր գատընըն պիւր իսթէք
վէ քէյֆի օլմա՞ղ մը , պէնիմտէ քէյֆիմ՝ պիւր ֆէյլէսօ-
ֆըն սըրթընա պիւրիպ անը սիւրմէք տիր , ինթիմալ քի
պու շարթ՝ սիլլին իշիւն համագաթ ատտ օլունտուն
վէ լաքին , պէնիմ իշիւն համագաթ մուհապպէթին տէ-

լիլի ճէլիլի տիր : Արիստոտել հաղրէթլէրի , արզունը
մուճիպ օլսուն , պու շարթընտա շահանը թէաճճիւպ
պիւր շէյ հօգ տըր , պիւր թէմաիլ ֆէնվատընճա , « իլանը
մէլուն՝ պիւր մէրքէպի սըչրանան քէքլիյէ թէպտիլ էթ-
տիյի » հալաէ , պիւր ֆէյլէսօֆուտա՝ հայվանա թէպտիլ
էտէպիլիւր տէտի : Արթըգ Արիստոտելին հալինի կէօր-
մէք լազըմ իտի , էյերի սըրթընա աթմըլ , կէմի ազ-
զընա ալմըլ , տէօրթ անագ իւզէրինէ չէօքմիւլ , հիւս-
նա վէ ճէմիլէ հինալի գատընտա՝ սըրթընա պիւնմիլ ,
վէ անագլարընը իքի թարաֆտան աշաղը ամըլ , տէն ,
Արիստոտել աթըմ տէն , տէյերէք՝ աթ հալինի քէսպ
էթմիլ օլան ֆէյլէսօֆը՝ սիւրթէր , գամըլար , բահվա-
նա վէ թըրըսա թըրըս կիտէն աթ միսիլիւ շուրանա
վէ պուրայա , հէր թարաֆա սէյիրթտիրի իտի , վէ
հալա էօթէ պէրի սէյիրթմէքտէն տէօրթ այագըլ ֆէյ-
լէսօֆըն նէֆէսի քէսիլմիլ վէ ճանը ազզընա կէլմիլ
օլարագ՝ տիլլէրինի սըգմագտա իքէն , սըրթընտաքի
գատըն՝ մէսէրրէթ վէ մահգուզիյէթ իշինտէ , օ հալէ
ույկուն աշգ ու սէվտայա միւթէալիլի պիւր շարգի թէ-
րէնիւմ էտերէք՝ հա պիւրէ տիւրթէր վէ անը իլէրի սիւ-
րէր իտի : Քէշֆ էտիսիլ քի նէրէյէ տօղրու . . . Իս-
կէնտէր ի Ազամըն նէգաիսէ , հիւքմտարը միւմաիլէյն
իտէ , պիւր մահալէ սիվիլմիլ օլարագ՝ կիլլիտէն իշպու-
մէնդարէի տիլ արայը սէյր ու թէմաշէ էթմէքտէ իտի ,
շու արա՝ Արիստոտելին շաշըմըլ հալինի արթըգ նագը
էտէպիլիլիսինիլ էտիսիլ , հիւքմտար՝ գահ գահ կիւլէ-
րէք անը շու հօլտա թէքտիրէ պաշլատը , « Օ՝ խօճա ,
պու ալալաճաիլ վէ պիլիմսիլ հալ ու հէյէթաէ կէօր-
տիւլիւմ քիմսէ՝ սէն միսին , պանա վագ էթտիլին ախ-
լագը համիտէյի ունութտըն մը , հայվանըլար իլէ հա-
շամաղա իշթէ շիմտի սէն միւնասիլ օլմուշարն » : Իշ-
պու հագարաթը գրիթիլիլիլէյէ պիւր ճէվտալ վէրիլմէկ

զանն օլունուր խտի , լաքին աթիգ ատէմին հէր շէյէ
 ճէվապը պա սէվապը պուլունուր : Ֆէյլէսօֆ հազրէթ-
 լէրի շէօյլէ պիր քէնտինի տօղրուլտուպ , իքի այադ-
 տա տուրարագ « պէլի , պէն իմ , վէ տէտիյինիզի դա-
 պուլ էտէրիմ , պէնիմ միւպթէլա օլտուղըմ իշպու հալ՝
 սէնի աշգ ու սէվտայա դարշը սադընտրմաղա մէտար
 օլտուն . զիրա , աշգ ու սէվտա , իլմ ու հիքմէթիյլէ
 ֆէվգէլատէ շէօհրէթշիար օլան պիր իսթիյարը պիլէ
 պէօյլէսի խարիգ իւլ ատէ պիր համադաթ վէ բէզա-
 լէթ իճրասընա սէվգ էթտիյի թադտիրատէ , սէնին կէնճ-
 լիյինէ նէ՞ կիպի թէհլիքէլէր թէհաիա էտէմէղ » տէտի :

Գրաստեանն հիստե .

Կիտէմէտիյի եէրէ շէյթան՝

Եաւաշտան ալտըրըր ,

Լաքին էօնտէն չարչափուգ հէման՝

Պիր դարը սալտըրըր :

Կէր սէվտաեա սէն օլուրսան էսիր ,

Պիլ քի , բէֆ օլուր հայսիյէթ , թէսիր :

Գարըլար շէյթանլարա տուղագ ,

Գաշ անլէրտէն զայթէթլէ ուղագ :

ԱԳՎԱԼ Ը ՄԻՐՇԻՏԷ

Նասիհաթ տինլէմէյէ օլմաեան դաիլ ,

Մուաւլէնէթ պուլմայա օլամաղ նաիլ :

(Ֆրանսիյինն)

— Պին կէօզ եաշը էյլէսէն ֆէտա ,

Պիր պօրճ պիլէ էտիլմէղ էտա :

Պունու ալթուն հէլլ իլէ եազսըն եազան :

Քէնտի տիւշէր էլ իշիւն գույու գազան :

— Սուրէթ՝ ինսան , սիյրէթ՝ հայվան :

— Ճահիլ իլէ էյլէմէ իւլֆէթ ,

էքսիք էլմաղ պէլա եա աֆէթ :

— Էվլա տըր էհլ ի ֆազլիլէթ տօղմագ ,

Նիթէքիմ սօնրատան մէտէնի օլմագ :

— Սատէթէ թէշպիհ կէօքտէքի մալի ,

Կերշի պիհուտուտ իւմմանը հալի ,

Հէր քէս հայրէթլէ սէյր էտէր անի

Լաքին լէմս էթմէք արզուսը ֆանի :

— Մանասըղ նութգըն գուլագ վէրիրսին նէ՞սինէ

Հաչան քի պէնդէր պօշ թանպուր եա տէֆ սէսինէ :

— Բուեու կիւղէլ օլան տէյիլ տիւպէր

Խույու կիւղէլ օլմագտա տըր հիւնէր :

— Տէրտի վէրէն օլ Սլլահ՝ վէրիր հէմ տերմանընը .

Սագլա քէնտինի ֆէրահ՝ էքսիլթմէ իմանընը :

— Նէքէսին գալպի զայթէթլէ ֆէնա

Պու սէօզտէ մէվճուտ հազլիգաթ մանա ,

Չիւն օ էսիրկէր , փարա , մալինի ,

Լաքին էօլիւնճէ սէն կէօր հալինի :

— Շէրարէթ ֆիքրտէն , մէրարէթ գալպտէն :

— Ինսանըն սէօզիւ , քէնտինին էօզիւ :

— Մուհապպէթին հէմշիրէսի զըպթէ .

Պու հիշ ինքեար օլունմաղ պիր մէպտէ .

Մէլէյինտէ հէմշիրէսի շէյթան .

Սագըն անա վէրմէ սալա մէյտան :

— Մէսո՛ւտ մը տըր տօսթում ,

Էվլիմտէ տիր փօսթում .

Սէֆիլ մի տիր եարան ,

Սէյիրտիրիմ հէր ան :

— Շիւպհէլի մի , — Էյրի պագար ,

Հիտտէթլի մի , — Ճանլար եագար ,

Խաֆիֆճէ մի , — Եօզ տըր վագար ,

- Միւրախ՝ մի , — Փէք մուհազգար :
- Կէօր հիսապը սողորու վէ փաք ,
Րասթ կէթիլիլը իշինի Հազգ .
Էյլէ պունու էյի խորաք ,
Հիլէսպազըն սօնու հէլաք :
- Հէր շէյի էյլէ ինճէտէն թէֆթիլ ,
Հէր քէս իշլուն պու դայէթ մուհիմմ իշ .
Պէօյլէ էթաիքճէ քէնտինի թալիմ ,
Կիթ կիտէ սէնտէ օլուրսուն ալիմ :
- Օ քի , իքի թավշան պիրտէն դօլալար .
Սօն սօնունտա էլլէրինի օլալար .
Իքի իշի կարը պըրազմատան իտէ ,
Սալթ պիրինի թէմամ ետի էթմէ վէսվէսէ :
- Պիլա պասիրէթ ետթարսան կէօեա ,
Կէօրիւմէզ իմիշ խայրըլը բիւեա :
- Իսթէրմիսին քի տէֆ օլսուն պէլա ,
Միւքիւթ էյլէմէք էնտէպ վէ էլլա .
Չապթը ք նէֆս էթմէք հէր շէյտէն ալա ,
Ինսանա դայէթ մուհիմմ պիր դալա :
- Սալա պիր դէման էյլէմէ թաճիլ ,
Օլուրսուն սօնրա դայէթլէ խէճիլ .
Իսթէրսէն օլմազ հէր շէյտէն սալիմ ,
Սապըր իլէ էթ քէնտինի թալիմ :
- Իշիթմէքտէ՝ սերի օլ ,
Միւրախիլիքտէն՝ կերի օլ ,
Նասիհաթտա՝ տիրի օլ :
- Հըֆզ էյլէ սէն ֆէնալըգտան տիրինի ,
Ուղաթմա հիշ նահազգ շէյէ էլինի .
Կէլ իպրազ էյլէ թէհամմիւս սէպաթ ,
Չիւն գապթը լիսան պէօյիւք շէճաթ :
- Հէր շէյին գըյմէթի վար , կէլիլ իտէ դէմանը .
Պիր շէյի խօր կէօրիւպտէ , էքսիլթմէ սէն խմանը .

- Յուրսաթ էլէ կէշինճէ, պըրազմա հիշ վիճտանը,
Չիւն Ալլան հիւքմ էտէճէք, սնըն իլէ ինսանը :
- Սեաղը՝ սըճազ թութ , պաշընը՝ սէրին .
Գալպինի՝ ֆէրան թութ , տիւշլունմէ տէրին :
- Միսլ ի գուշ՝ ուշիա պիր տալտան պիր տալա
Հիշ պիր դասպանաթ սէն դօմա իգպալա .
Կէլ սողորու պիր ճէվապ վէր շու սիւալա ,
Սէպաթսըզ միւմքին մի էրմէք քէմալա :
- Պին տօսթտան կէլմէզ հիշ պիր դարար ,
Պիր տիւշմէնին պին զիեանը վար :
- Սէն էթ պիր էյլիք սալթ Ալլան պիլսին ,
Կէօքտէն կէօրէրէք՝ էճրինի վէրսին .
Հէր նէ ետիարսան զիքը էթմէ ունութ .
Հազգ էտեր սէնի սէմատա խօշնուտ :
- Շաիր , ճիհանըն տիրի աջնէսի
Պունու ալիմին տէմիշ պիրիսի :
(վ. Տ. Լափրաս)
- Թապիաթ դայէթ ճէսիմ պիր քէման ,
Շաիր , սէմավի եայը սըր հէման :
(վ. Հիւկօ)
- էթմէ թաճիլ , խէճիլ սին .
Օլմա քէֆիլ , սէֆիլ սին .
Օլմա քէսքին , միսքին սին .
Օլմա թաշզըն , շաշզըն սըն .
Օլմա տիւշման , փիւշման սըն :
- Ինսան , օգուչա , օգուչա ալիմ օլուր ,
վուրուլա , վուրուլա հալիմ օլուր .
եազա , եազա քիաթիպ օլուր ,
Սէօյլէյէ , սէօյլէյէ խաթիպ օլուր .
էօյրէնէ , էօյրէնէ արիֆ օլուր ,
Կիլինէ , կիլինէ դարիֆ օլուր .
Տիրլէյէ , տիրլէյէ հաքիմ օլուր ,

էօլտիւրէ, էօլտիւրէ . . . հէքիմ օլուր :

— Քէրէմտարանի ալէմրա տիրէմ նիսթ ,

Տիրէմտարանի ալէմրա քէրէմ նիսթ .

եանի , (Յարսի մեսէղ)

Տիւնեանըն խայրխահլարընըն փարասը եօզ ,

Փարասը օլանլարընտա խայրխահլըլը եօզ :

— Միտէ թէհի , թէն տիրիւսթ ,

Քիսէ թէհի , տին տիրիւսթ :

եանի , (Յարսի մեսէղ)

Միտէյի պօշալտան , թէնի տօղրուլտըր

Քիսէյի պօշալտան , տինի տօղրուլտըր :

եախօտ :

Բահաթ օլմագ իսթէրսէն ազ եէ ,

Տինտար օլմագ իսթէրսէն չօզ վէր :

— Ինսանլար նէ իլէ եաշայըպ օլուրլար մէսուտ վէ միւպարէք . հազըրը վէ միւսթագպէլի զիքըր , մազլիյի ֆէրամուչ էտէրէք :

— Սատըգ տօղուպ , սատըգ էօլէն , ֆասըգ տօղուպ , ֆասըգ էօլէն օլտուղու կիպի , սատըգ տօղուպ ֆասըգ էօլէն , վէ ֆասըգ տօղուպ , սատըգ էօլէնտէ օլմալը տըր : Օն սէնէ գուտսիյէթլէ եաշամըչ օլան պիր ֆէրտին կիւնահա միւսթէղրագը իչիւն օն տագիդա քեհաֆի տիր . լաքին օլ օն տագիդա իչինտէ կիւնահա միւլէմմա օլան կիւնահքեարըն սալահա իրշատ օլունմասը իչիւն պիր դաչ օն սէնէլէրին իքթիֆա էթմէյէճէյի միւսթէմէլ տիր :



ՊԷՇԻՔ ՎԷ ՄԷԶԱՐ

Ինսան իքի մահալտէ եաթար , պիրի զէմինտէն եօզարը , տիկերի զէմինտէն աշաղը տըր . պիրինտէ սէս վէ հարէքէթ իլէ , տիկերինտէ սիւքիւթ վէ սապիթ պիր հալտէ , պոււնըն պիրի պիշիք վէ տիկերի մեզար տըր : Հէր քէս իչիւն պու իքի շէյ զարուրի տիր : Պէշիք իլէ մէզարըն արասընտաքի մէսաֆէ եէքտիկերինտէ փէք եազըն տըր . Տիւնեատա նէ դատար զիյատէ եաշասագ . պիրինին արասը ուզատըգճա տիկերինին մէսասագ . պիրինին արասը ուզատըգճա մէզարաֆէսի եազլաշըր . պէշիքտէն իրագլաշտըգճա մէզարա եազըն կիտերիզ : Պէշիք իլէ մէզարըմըզ արասընտա Պիէք ազ պիր միւտտէթ վար իսէ տէ , էօմրիւմիւզիւն էպէտի սաատէթինի թէշիլը վէ թէհիյէ էյլէյէն միւտտէթ անտէն ասըլը տըր : Ինսանըն իքի ճիհանտա տախի մէսուտիյէթի պէշիք իլէ մէզարըն արասընտաքի գըրսա միւտտէթէ մէրպութ տըր : Պոււնլարը պիրիպիրինտէն ապա ալըրմամալըլը : Պիրինին եանընտա տիկէնին հազըր պիւմէլիլիզ : Տօթոււմ , մէզարընը պէշիլինին եանընտա հազըր էթ : Սնը շիմտի սէն հազըր էթմէզ իսէն , պիր կիւն օ միւճէրրէտ իսթէսէն իսթէմէսէն սէնին իչիւն հազըրլանահագ , ամմա քիմ պիլիը օլ վազթ օրայա նէ տէշէթէնկիզ սուրէթտէ կիրէճէքսին : Լաքին մէզարընը սէն քէնտին էլին իլէ հազըրլատըլըն թագտիրտէ , սօնրա անըն տիքէն վէ իշքէնճէսինտէն , իսաֆի ու խաշիյէթինտէն ազատէ օլուրսըն : Նիչէ վալիտէյն մէսէրրէթ իլէ պէշիլի հազըրլատըլարը կիպի մէզարը տախի հազըրլամագ իսթէմէզլէր . մուհիմ օլան շէյտէն սարֆը նազար էտերլէր : Չօճուզլարընըն ազ պիր միւտտէթ իչիւն պէշիքտէ եաթահագլարընը տիւչիւնտիւքլէրի հալտէ , իլա նիհայէ մէզարտա եաթահագլարընը տախի տիւչիւնմէզլէր : Պիր

վալիտէնին պէշիքտէ եաթմագտա օլան չօճուղը հագ-
 գընտա « Աճապա միւսթագպէլտէ նա՞սըլ պիր առէմ
 օլաճագ , տիւնեատա նէ՞ մէվգի ինրագ էտէճէք » տէ-
 յիւ էնախէ էթմէսինտէն զիյատէ « Աճապա մէզարա
 նասըլ էօլճու օլաճագ , նէ՞ հիւքմ ի էպէտի իլէ օրա-
 տա եաթմաճագ » տէյիւ տիւչիւնիւպ թաչընմասը վէ
 էվվէլա անը մէզար իչիւն հաղըրլամասը էլզէմ տիր :
 Պէշիքտէ նա՞սըլ վէ նէ՞ հալտէ եաթտըրմըլը , եանի
 նէ՞ էօլտա կէօզէտիլիպ գայրըտըրմըլը տիւչիւնմէք-
 լիյիմիգ ֆարգ էթմէզ , ասըլ տիւչիւնէճէք շէյ մէզար-
 տա նա՞սըլ վէ նէ՞ հալտէ եաթմաճագըմըլ խուսուսը տրր :
 Փէք չօգ վալիտէն չօճուգլարընըն պէշիքտէ եաթտըգ-
 լարընտան մահուղ օլուրլար իսէ տէ , մէզարտա եաթ-
 մալարընը իսթէմէզլէր : Պէշիյէ գօտուգլարընտա սէ-
 վինտիքլէրի կիպի , մէզարտա եաթըրտըգլարը վագթ
 տախի միւթէսէլլի օլմայը վէ ճէնասըլ Ալլահա համտ
 ու սէնա էթմէյի պիւմէզլէր : Հէր իքիսինտէ եաթըրան
 Ալլահ տէյիլ մի տիր :

Հէր քէսէ պիր մէզար վար , մէզարըմըլը ունութ-
 մամալըլը , պէշիյիմիգի ֆերամուչ էթսէք պիլէ մէզա-
 րըմըլը քէօշէի խաթրտան հիչ պիր ան չըգարմամայը-
 յըլ : Հէր կիւնիւմիւզ մէզարըմըլը պիրէր ատըմ հիսապ
 օլունտուգտա պիր գաչ կիւնտէն էօլէճէք օլսագ , տէ-
 մէք տիր քի չիմտի մէզարըմըլըն պիր գաչ ատըմ էօ-
 թէսինտէ տօլաչըպ տուրմագտայըլ : Էկէր պիր կիւն-
 տէն էօլէճէք իսէք , իչթէ մէզարըմըլըն քէնարընտա
 տուրմագտայըլ վէ լաքին պիխապէր պուլունմագտա :
 Մէզարըմըլը պէշիյիմիգին հէման կանընտա պիւմէլիյիգ :
 Պէշիքտէ հէր շէյտէն պի խապէր եաթտըրմըլ միսիլ-
 լիւ , մէզարտա տախի էօլլէ եաթմամալըլը , մէզարտա
 հէր ինսանի վէզարիֆի իֆա վէ հէր բուհանի ֆերաիզի
 իճրա էթմիչ օլարագ եաթմալըլը : Պէշիքտէ իքէն պիլ

աղլատըգճա վալիտէյիմիգ սէվինմէքտէ իտի , էօյլէ
 եաչամալըլը քի , մէզարտա իքէն վալիտէյիմիգ աղ-
 լատըգճա պիլ իլէ էպէտ սէվինէլիմ : Պէշիյէ աղլա-
 եարագ կիրտիյիմիգ կիպի , մէզարա սէվինէրէք կիրէ-
 լիմ : Պէշիքտէ էնվա ի գուճաչարա սարըլմըլ օլարագ
 եաթարըլ , ֆագաթ մէզարա կիտէր իքէն անլէրի սօ-
 եուճտուղուճըլ հալտէ ճահտ էթմէլիյիգ քի սատագաթ
 վէ գուտսիյէթ էլպիսէլէրիսի լապիս պուլունալըմ : Պէ-
 շիքտէ պաչլաեան հիւան եախօտ սու ի հալըն մէզարա
 գատար թէէսիրի վար : Ախլագիյէթ վէ մանէվիյէթ
 պէշիյինտէ սալլանմաեան մէզար էշիյինտէ սաքին վէ
 բահաթ եաթամալ : Մէզար տուրագ մահալի տիր , օ-
 բատա հէր զալիլէ տիւքէնիլ վէ հէր իչ խիթամ պու-
 լուր : Ինսան պու տիւնեատա նէ գատար չալըչա ,
 չազալասա , սէյիրթսէ պիր կիւն մէզար անը պիրտէն
 տուրտըրըր : Հէր վագթ իչիւն հէր սընըֆ առէմէ պիր
 մէզար հաղըր իտիյինի ֆէրամուչ էթմէմէլիյիգ : Պէշիք-
 տէ ֆարգլը սուրէթտէ , եաթապիլիլիլըլ ամմա մէզարտա
 ֆարգ էօգ տըր : Ձէնկին վէ ֆագիր , պէօյիւք վէ քիւ-
 չիւք , ազիլ վէ ճահիլ օրատա միւսապի սուրէթտէ եա-
 թարլար : Պէշիքտէ վէ տիւնեատա իքէն իսթիյագըմըլ
 ֆարգլը պիր բատտէտէ օլապիլիլ իսէտէ , մէզարտա
 միւսապիլիլ հիւքմ էտէր , մէզարտա հէր սընըֆ առէմ
 միւսապիլիլ տուրըր : Մէզարըն իսմի պիլզէ տէնչէթ վէր-
 տիյնտէն անըն հագըրնտա սարֆ ը էֆքեար էթմէք իս-
 թէմէյիլ , ֆագաթ տախի մէքեանըմըլ օ օլտուղը
 մուհագգագ տէյիլ մի տիր :

Ագչամ օլտուղընտա կիւնէչ պաթմագտա իքէն մէշ-
 դուլիյէթիմիգի թէրք իլէ խանէմիգէ թէվէճճիւն էտէ-
 րիլ : Պիր կիւն էօմրիւմիւզիւն ախչամը կէլէճէյինի վէ
 կիւնէշիմիգին էպէտէն պաթմաճագընը տիւչիւնէրէք նի-
 չիւն մէզարըմըլա տօղրու չիթասպան օլմաեալըմ : Կէն-

ճին պիրիսի մեղարիսթանը զիյարէթ էյլէտիյինտէ պիր
 մէղար թաչընըն իւզէրինտէ շու սէօզլէրի օգուտու .
 « տիւն պէն սէն կիպի իտիմ , եարըն սէն պէն կիպի
 օլաճագսըն » : Կէնճ պու մուհիմմ իպարէտէն զիյատէ-
 սիյլէ միւթէէսսիր օլարագ՝ տախմա անը պիր տարպը
 մէսէլ հալինտէ հէր եէրտէ սէօյլէր իտի , վէ անտէն
 սօնրա գապրիսթանը սըգ սըգ զիյարէթէ պաշլատը .
 պու սէօզլէր կէնճին տիւնեատա էյի պիր էօմը կէչիրէ-
 րէք էօլմէսինէ պատի օլտու : Գըսսէտէն հիսսէ ալալմմ :
 Մէղար իչիւն հազըր օլմագ իսթէր իսէք , պիգտէ պու
 կէնճին էմսալընա էմթիսալ էթմէլիյիզ , եա պիզ գապ-
 րիսթանը զիյարէթ էթմէլիյիզ , եօգ իսէ օ՝ պիր կիւն
 պիզի զիյարէթ էտէճէք տիր , սամա քիմ պիլիր նէ
 հալտէ :

Վա՛ր մը սէնտէ սըտգ ու սալահ ,
 գօրգմա աչըլսատա մէղար ,
 չիւն իսմինի Փէտէր Ալլահ ,
 հայաթ տէֆթէրինէ եազար :



Մ Է Զ Ա Ր Ը Մ

Ե ճէ , կիւնտիւզ չէքմէքտէն զամմ ,
 պու տըր հասըլ օլան մէրամ ,
 էլ ունութսա պիլէ էնճամ ,
 մէղարըմը պէն ունութմամ :

Ք ամմլէ մէմլու տըր պու տիւնեա ,
 հէր շէյ կէչէր միսլ ի խիւլեա ,
 լաքին պիլ քի ինտ էլ մէվլա ,
 մէղարը զիքըր էթմէք էվլա :

Գ օգ տըր պուրտա տիրլիք տիւզէն ,
 ճէգա կէօրիւր շէրրտէ կէզէն ,
 վա՛ր մը կիւնահընտան պէզէն ,
 մէղարը եազընտա սէզէն :

Ա ինէթ պէնի էթսէ մէֆթուր ,
 օլսամ տախի չօգ պիհուզուր ,
 գավի իւմիտիմ սալթ պու տուր ,
 մէղարտա օլուրըմ մէսրուր :

Դ թմէ կիւնահ , տուր սէն այըգ ,
 մէրտ օլանա պէօյլէ լալըգ ,
 չիւն պու պէտէն պիր պաշըգ տըր ,
 վէ մէղար քիւլ եէվմ աչըգ տըր :

Ը էնտէ պիլտին մի մուհագգագ ,
 էճէլ , ախրէթ տէյիլ ուզագ ,
 էթտիրիլէր պոււլար իտրաք ,
 մէղարըմ հանըմտա մութլագ :

ԻՇՊՈՒ ՔԻԹԱՊՏԱՔԻ ՊԱՁԸ ԼՈՒՂԵԹԼԵՐԻՆ
ԷՐՄԵՆԻՃԷ ԹԵՐՃԷՄԵՍԻ (*)

Ազդպէթէնտիշ (զգուշաւոր)
 Ազվալ (խօսքեր)
 Ազվամ (ցեղեր)
 Ազմ (զխաւորութիւն)
 Աթիլէ (պարգեւ, շնորհ)
 Աթֆընիկեան (ակնարկ նեւ-
 [տեղ])
 Ախլազը համիտէ (բարոյա-
 Աղուշ (գիրկ) [կանութիւն
 Ապա (հայրեր)
 Ափն (օգնութիւն)
 Ասար (գործեր, երկեր)
 Արիզուամիզ (մանրամասն)
 Աֆիթազ (արեգակ)
 Աֆիֆ (պարկեշտ, սուրբ)
 Գալիլ (նուազ)
 Գարիուն (ընթերցող)
 Գըլլէթ (նուազութիւն)
 Գըպլէնիւմա (կողմնացոյց)
 Գուլուպ (սրտեր)
 Գուլուտաթ (արձանագ-
 րութիւնք)
 Գուվվէի դաքրէ (յիշողու-
 թիւն)
 Գուվվէի միւտրիքէ (իմա-
 ցականութիւն)

Եզտան (Աստուած)
 Եէ'ս (յուսահատութիւն)
 Եարան (բարեկամներ)
 Եէքթա (միակ)
 Զաֆէր (յաղթանակ)
 Զըլլ (ստուեր)
 Զիլլէթ (նուաստութիւն)
 Զէպան (լեզու)
 Զէքեալէթ (սրամտութիւն)
 Զիյնէթազ (զարդ տուող)
 Զիմամ (պանծ)
 Էազիմ (ամենամեծք)
 Էզմիլէ (ժամանակներ)
 Էզվազ (ճաշակներ)
 Էլվէտա (ողջերթ)
 Էնզար (հայտնացք)
 Էճտատ (նախնիք, պապեր)
 Էնկիւշթ (մատ)
 Էնաէպ (յարմարագոյն)
 Էնպէր (ամենալուսաւոր)
 Էնքրիզ (արտաստուող)
 Էպլէն (տխմար, անմիտ)
 Էպլէն (ծնողք)
 Էպվապ (զուռներ)
 Էսիրֆրաշ (անկողնոյ ծա-
 ոայել)

(*) Գիթապըմըզը ապօնէ սուրէթիլլէ ֆօրմա պէ ֆօր-
 մա գապուլ պուլուրան իսթանապօլ միւշթէրիլլէրիմիզ-
 տէն պազըլլարընըն թէքլիֆի իւզէրիլնէ, մահզա անլէրի
 մէմուուն էթմէք էմէլիլլէ, պազը լուղէթլէրին թէրճէմէ-
 սինին իլալէսի գահմէթինի մա էլ մէմուունիլլէ տէրէօտէ
 էթտիք. ֆիլ վազը էրմէնիճէ սէօյլէյէլէրտէն նիլլէլէրի
 իլիւն պու կիպի պիր սուհուլէթ իպրազը մուվաֆըզը ը
 մաթլուպ սրը :

Էմսիլէ (օրինակք)
 Էսպապը մուճիպէ (չարժա-
 ուիթ)
 Էտէպիլյաթ (զրազիտու-
 թիւն)
 Էքնաֆ (կողմեր)
 Էքտար (վիշտեր)
 Էլաիլտէ (յանցելումն)
 Թաազիպ (հայածեղ)
 Թաատատ (համբեր)
 Թազպիլ (եպերեղ)
 Թազսիրաթ (թերութիւն)
 Թանիր (մաքուր)
 Թանիտ (սահմանել)
 Թաղիկ (նեղել, ճնշել)
 Թաիպա (գեղեցիկ, լաւ)
 Թապալէր (կարողանալ)
 Թաալիճ (ուղղել, բարւոքել)
 Թասիճ (սրբազրել)
 Թաթճիր (մաքրել)
 Թանրիք (զրգուել)
 Թար ու վիրան (աւերում)
 Թէգիին (զարգարել)
 Թէգիիտ (աւելցնել)
 Թէթէպիլ (խուզարկել)
 Թէէսիւրաթ (վիշտք)
 Թէշիլ (յուզարկել)
 Թէշէպիլուսաթ (ձեռնար-
 կութիւն)
 Թէշիլիտ (ձանչնալ)
 Թէշիլիպ (մաքրել)
 Թէշիլլէ (շարտաստել)
 Թէհայուր (զարմանալ)
 Թէհալիտ (սպասնալ)
 Թէհալիտ (սպասնալ)
 Թէհալիտ (սպասնալ)
 Թէհալիտ (սպասնալ)
 Թէհալիտ (սպասնալ)
 Թէհալիտ (սպասնալ)
 Թէհալիտ (սպասնալ)
 Թէհալիտ (սպասնալ)
 Թէհալիտ (սպասնալ)
 Թէհալիտ (սպասնալ)

Թէմքին (ըջութիւն)
 Թէպալիւտ (հեռանալ)
 Թէսիլաթ (զիւրութիւնք)
 Թէպէսիւմ (ժպիտ, ժպալի)
 Թէվլի (բաշխել)
 Թէվէսիւ (ընդարձակել)
 Թէվէրիւտ (ժառանգել)
 Թէվլիտ (պատճառել)
 Թէվլիտ (յանդիմանել)
 Թէվլիտ (յաջողութիւն)
 Թէրաքիւմ (զիզել, զիզուել)
 Թէրաթիմ (նկարել, գծել)
 Թէրէֆֆիւ (բարձրանալ)
 Թէրքի պարը ալէմ (մեռնիլ)
 » տաղտաղա ի » »
 Թէքեասիւլ (զանցառու-
 թիւն)
 Թէքէմիլաթ (կատարե-
 լազործութիւնք)
 Թէֆէրիւճ (զբօսնուլ)
 Թէֆրիք (անշատել)
 Թըյնէթ (ընութիւն)
 Թուղեան (յորդիլ, յորդում)
 Իզմիլլալ (փճացում)
 Իզլըրապ (տառապանք)
 Իթթիլազ (ձեռք առնել)
 Իթթիհամ (ամբաստանուել)
 Իթթիպա (հետեւիլ)
 Իթիտալ (չափաւորութիւն)
 Իլէլ (հիւանդութիւնք)
 Իլթիլիա (գիւտ, հնարել)
 Իլթիլիա (պահուցալիլ)
 Իլթիլամ (ստանձնել)
 Իհզազ (արդարութիւն)
 Իխլալ (խանդարել)
 Իլթիլաթ (մտերմութիւն)
 Ինթիլա (զգուշանալ)
 Ինթիլա (ստանալ, հասնիլ)

Իղֆալ (խարել, պատրանք)
 Իճթինապ (հեռի կենալ)
 Իմրար (անցնել)
 Իմթխալ (համակերպիլ)
 Ինդիվա (առանձնութիւն)
 Ինդիպաթ (կարգապահութիւն)
 Ինթիխալ (ընտրել)
 Ինգըրազ (խզիլ, անկում)
 Իշթիյազ (կարօտ, փափաք)
 Իշթիհար (հոշակաւոր ըլլալ)
 Իսալ (հասցնել)
 Իսթիլնա (չկամութիւն)
 Իսթիմա (ուենկնդրել)
 Իսթիմտաա (օգնութիւն խնդրել)
 Իսթիղրապ (զարմանալ)
 Իսթիտլալ (հետեւցնել)
 Իսթիղֆար (ներում խընդրել)
 Իտպար (ձախորդութիւն)
 Իտրաք (վերահասու լինել)
 Իրչատ (յուզղել)
 Իրֆան (գիտութիւն)
 Իււլի (բարձր, վերին)
 Իււլիյաթ (բարձրութիւնք)
 Իւմման (խորին ծով)
 Իրայէ (ցոյց տալ)
 Իֆֆէթ (զգաստութիւն)
 Լահզէ (րոպէ)
 Լէթաիֆ (կատակներ)
 Լէմա էթմէք (չօչափել)
 Լէյլ ու նիհար (գիշեր, ցերեկ)
 Լաթըրէ (խոհեր)
 Լաթիպ (ատենաբան)
 Լաթիվէ (քայլ)
 Լահիչ (իղձ, փափաք)
 Լաչէյէթ (երկիւղածութիւն)

Խալվաա (յատկութիւնք)
 Խարիգա (հրաչք)
 Խարիգ Իւլ առէ (արտաստ-վոր)
 Խէլէճան (մտատանջութիւն)
 Խէսաիս (յատկութիւնք)
 Խօտիէսէնտ (ինքնահաճ)
 Խուրչիտ (արեգակ)
 Խրուչ (յորդել)
 Կէչտ ու կիւզար (պտոյտ)
 Կէվհէր (գոհար)
 Կէտա (մուրացիկ)
 Կիրանպահա (թանկագին)
 Կիրիպան (օճիք)
 Հազիր (նուստտ)
 Հայաթի (կենսական)
 Հաղէր (զգուշանալ)
 Հալը փիւր մէլալ (տաղտ-կալից)
 Հալը էսէֆ Իշթիմալ (վըշտալից)
 Հանազ (բերան, քիւմք)
 Համի (պաշտպան)
 Համագաթ (յիմարութիւն)
 Հավաիճ (պէտքեր)
 Հատտը Լաեուհաա (անհամար հէյէճան (յուզղում)
 Հէմիչէ (միշտ, յաճախ)
 Հէսասա (զգայուն)
 Հըրս ու հէվիլէս (կիրք)
 Հուզուղաթ (հաճոյքներ)
 Հիւմն Ի խոււզ (բարի վարք)
 Հիւմնիյաթ (բարի բաներ)
 Ղայյուր (նախանձոտ)
 Ղայրը մէչրու (ապօրինաւոր)
 Ղայրը նաթըզ (անբան)
 Ղարիպ (զարմանալի)
 Ղաֆիր (բազում)

Ղաֆուր (ներող)
 Ղըպթէ (բարի նախանձ)
 Ղուֆրան (թողութիւն)
 Ճաղիպէ (հրապոյր)
 Ճէզրիէ (կղզի)
 Ճէվհէր (էութիւն, բուն)
 Ճէհլի միւրէքքէպ (տգիտութիւն)
 Ճէսրի էճէլ (մահու կամուրջ ձիւնթապ (աշխարհ լուսաւորող)
 Ճիւնտ (պատերազմ, ջանք)
 Մաէն (հեռ, հանդերձ)
 Մազի (անցեալ)
 Մախլութ (խառն)
 Մահգա (լուկ, միայն)
 Մահրէմանէ (մտերմաբար)
 Մահուր (սեպհական)
 Մահիարէ (լուսնի նման)
 Մաավա (բնակարան)
 Մահլիյէթ (էութիւն)
 Մաղմում (տխուր)
 Մաղտուր (զրկեալ)
 Մամուլ (չինուած)
 Մանու
 Մասուլիյէթ (անմեղութիւն)
 Մատուն (ստորագաս)
 Մարուզ (յայտնուած)
 Մէղէլլէթ (անարգութիւն)
 Մէղիյէթ (առաքինութիւն)
 Մէղմում (պարսաւելի)
 Մէղալաթը միւնթէլիսապէ (հատընտիր խօսքեր)
 Մէլահաթ (աղուորութիւն)
 Մէլէքէ (կարողութիւն)
 Մէհլէքէ (վտանգաւորվայր)
 Մէմաթ (մահ)
 Մէմուհ (գովելի)

Մէննան (բարեբար Աստուած)
 Մէշահիր (անուանիներ)
 Մէպահիս (խօսք, ճառ)
 Մէսաիլ (խնդիրներ)
 Մէսաիփէրլէրլէք (ինքնաշխատութիւն)
 Մէսթուր (ծածկուած)
 Մէսուլիյէթ (պատասխանատուութիւն)
 Մէվատտ (նիւթեր)
 Մէվհիպէ (նուէր)
 Մէվէտտէթ (աէր)
 Մէրարէթ (արտի դառնութիւն)
 Մէրղուպ (հաճոյ)
 Մէրուտ (մերժուած)
 Մէֆթուն (հրապուրեալ)
 Մէֆթուր (թուլցած)
 Միւքթէսէպաթ (վաստակք)
 Միւղմէհալ (փճացած)
 Միւղաիգա (անձկութիւն)
 Միւթէատտիտ (բաղմաթիւ)
 Միւէլլիմ (ցաւալի)
 Միւթէէզզի (նեղուած)
 Միւղթարիպ (տառապեալ)
 Միւթէնասսիհ (խրատեալ)
 Միւթէնէպպիհ (արթուն)
 Միւթէնէվլի (զանազան)
 Միւթէալ (բարձրեալ)
 Միւթէպասիրլէք (հեռատեսութիւն)
 Միւթթագի (երկիւղած)
 Միւթթասըֆ (օժտեալ)
 Միւլահաղաթը աիլապիլէ (բարոյական խորհրդածութիւնք)
 Միւհթէվիյաթ (պարունաւորութիւն)

Միւնճէրր (յանգած)
 Միւնթէխապ (քնորեալ)
 Միւնդալիպ (փոխուած)
 Միւնքէսիր (կոտորած)
 Միւնջազ (ցանկացող)
 Միւմասիլ (նման)
 Միւպթէնի (հիմնուած)
 Միւմին (հաւատալեալ)
 Միւպթէհիճ (զուարթ)
 Միւպէչչիր (աւետող)
 Միւսահէպէթ (խօսակցիլ)
 Միւսթագպէլ (պպագայ)
 Միւսթէմիյուն (ունկնդիրք)
 Միւսէլլահ (զինեալ)
 Միւվասէլէ (համնիլ)
 Միւվէրրիս (պատմագիր)
 Միւտագգիդանէ (մանրա-
 կըրկիրտօրէն)
 Միւտէպպիր (հանձարեղ)
 Միւտավէմէթ (յարատեւ-
 ութիւն)
 Միւրասէլէ (թղթակցիլ)
 Միւրդ (թոչուն)
 Միւրչիս (առաջնորդ)
 Մուգնի (համոզիչ)
 Մուաֆիյյէթ (ազատութիւն)
 Մուամմէր (երկայնակեաց)
 Միւքէլլէֆ (պարտաւոր)
 Մուգավվի (կազդուրիչ)
 Մուխ (օգնող)
 Մուհագգար (անարդեալ)
 Մուհասսէնաթ (օգուտներ)
 Մուվազգաֆ (պարտաւոր-
 եալ)
 Մուխրիպ (աւերող)
 Մուաննիտանէ (յամառա-
 բար)
 Նալան ու կիրեան (լաց, կոծ)

Նաչիզ (չնչին)
 Նամէսպուզ (չը տեսնուած)
 Նապէճա (անվայել)
 Նասըր (օգնող)
 Նաֆի (օգտակար)
 Նէճաթ (փրկութիւն)
 Նէճիպ (ազնիւ)
 Նէսալիհ (խրատներ)
 Նէտաֆէթ (մաքրութիւն)
 Նէքպէթ (ձախորդութիւն)
 Նէվրէսիտէկեան (նորա-
 հասներ)
 Նիյյամ (բարիքներ)
 Նիւմահան (երեւցող)
 Նիքպլին (լաւատես)
 Նուսնուփէնտ (խրատ)
 Նուսրէթ (օգնութիւն)
 Նուր նիսար (լոյս սիրելի)
 Նէշվունէմա (ածիլ)
 Շահանը թագաւոր (զնա-
 հատելի)
 Շաշափաշ (շողչողուն)
 Շաֆի (բժշկող)
 Շէթարէթ (զուարթութիւն)
 Շէհիր (անուանի)
 Շէճաթ (քաջութիւն)
 Շէպպալէթ (երիտասարդու-
 թիւն)
 Շէյխուխէթ (ծերութիւն)
 Շէօլէֆիրուզ (լուսավառ)
 Շէնաթ (գարշութիւն)
 Շէֆի (բարեխօս)
 Շիթապան (փութացող)
 Ուգուպէթ (պատիծ)
 Ուլուվ (վեհանձնութիւն)
 Ուտուլ (խոտորիլ)
 Պայ (հարուստ)
 Պարը կիրան (ծանր բեռ)

Պասիրէթ (կորովամտու-
 թիւն)
 Պէտպլին (յուրեմտ)
 Պէտիհի (ակներև)
 Պէրխօրտար (երջանիկ)
 Պիճէմթա (աննման)
 Պիհուշ (անդգայացեալ)
 Պիտիրիլ (չինայել)
 Պիրուալէթ (ցրտութիւն)
 Պի փահան (անծայր)
 Սալահ (արդարութիւն)
 Սալ պէ սալ (տարուէ տարի)
 Սախի (առատաձեռն)
 Սախավէթ (առատաձեռ-
 նութիւն)
 Սանի (արարիչ)
 Սամի (լսող)
 Սատր (կուրծք, լանջք)
 Սէլահիյէթ (արտօնութիւն)
 Սէմահէթ (առատաձեռնու-
 թիւն)
 Սէյր ու սէֆէր (ճամբորդու-
 թիւն)
 Սէնկիսթան (քարուտ վայր)
 Սէր (զլուխ)
 Սէրէնճամ (պատահար)
 Սէրահէթէն (բացայայտ
 կերպով)
 Սէրվէր (զլլաւոր)
 Սէրրիշթէ (պատրուակ)
 Սէրտ (յայտնել)
 Յիհասի (քաղաքական)
 Սըտզ (հաւատարմութիւն)
 Սիթուտէսիմաթ (զովելի
 հանդամանքներ ունեցող)
 Սիյրէթ (վարք)
 Սիփաս (գոհութիւն)
 Սուզան (վառ)

Սունի (կերտուած)
 Սուուպէթ (դժուարութիւն)
 Վազիյյէթ (կացութիւն)
 Վաֆիր (բազում, շատ)
 Վէրասէթ (ժառանգակա-
 նութիւն)
 Վէֆիզ (յարմար)
 Վիւտաթ (ընդարձակութիւն)
 Տամէն (քղանցք)
 Տարպը մէսէլ (առած)
 Տէվէրան (չրջան)
 Տիլխահ (փափաք)
 Տիլխուն (սիրտը արիւնա-
 թաթաւ)
 Տիլարա (սրտահաճոյ)
 Տիլֆիրիպանէ (դիւթական)
 Տիհան (բերան)
 Տուր (հեռու)
 Տուրէնտիշանէ (խոհական)
 Րաիհա (հոտ)
 Րահ (ճամբայ)
 Րահիպ (քահանայ)
 Րէվիշ (քնացք, ընթացք)
 Րէքզ (կանգնել)
 Րիւտուխ (խորին հմտութիւն)
 Րուզուշէպ (գիշեր, ցերեկ)
 Րուշ (երես)
 Փանիհատէ (ոտք դրած)
 Փաքիզէ (սուրբ, անարատ)
 Փէնահ (ապաւէն)
 Փէրվէրտէ (անուցեալ)
 Քեարկիւզարի (գործունէ-
 ութիւն)
 Քէյֆի մահէշա (ըստ հաճոյս
 Քէմաքեան (ըստ առաջնոյն)
 Քէշշաֆ (մեկնիչ)
 Քէֆիյէթ (աշխարհային)
 Քէրիհ (զղուելի)

Քիրամ (պատուարժան)
 Ֆէզախի (առաքինութիւնք)
 Ֆէզահաթ (խայտառակութիւն)
 Ֆէզլէքէ (ամփոփում)
 Ֆէթանէթ (ուշիմութիւն)
 Ֆէլահ (երանութիւն)
 Ֆէլաքէթգէտէ (արկածեալ)
 Ֆէյզեապ (չնորհալից)
 Ֆէյզիզհար (չնորհատու)

Ֆէվախ (օգուտներ)
 Ֆէրաիզ (պարտականութիւնք)
 Ֆէրամուշ (մոռնալ)
 Ֆէրիտ (միակ)
 Ֆէրտ (մարդ)
 Ֆինուէն (գիտութիւնք)
 Ֆիրալան (բազում, առատ)
 Ֆիրուխթ (ծախել)



Ս Ի Հ Վ

սանիճե	սարքը	խարս	սեվապ
9	10	փիւր էսէն	փիւր էսէր
9	21	պաշխ	պախշ
13	1	ափն ու իլահի	ափն ի իլահի
46	9	սէյլէր	սէօյլէր
49	6	պիզայտուզըզըզըն	զայտուզըզըզըն
62	4	թածիզ	թածիզ
65	22	էօմր ի թուլ	էօմր ի թուլլիլ
72	8	խալիզիրէտէ	խալիզինէտէ
81	4	օէն	սէն
127	11	ասլուպ	ուսլուպ
143	27	վալ ը փիւրմէլալ հալը	փիւր մէլալ

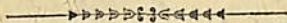


Ֆ Ի Հ Բ Ի Ս Թ

	Սանիճե
Ազտան չօգտան (չիր)	7
Օն սօգուզընճը տէհրէ էլվէտա	9
Իֆթիխարըն նէ տիր (չիր)	12
Պէյն էն նաս գուլանըլան թէմսիլէր	15
Նիլ ի միւպարէք	22
Միւսրիֆ վէ նէքէս (չիր)	26
Հէմ լեզիզ նէմ աճը (չիր)	27
Իքի անմազլար (չիր)	28
Մէգալաթը միւնթէխապէ (չիր)	28—76
Մէշահիրին քէլիմաթը մէշուրէսի	31
	57, 67, 81, 97, 135
Տօղրու պաշլա (չիր)	45
Միւլահազաթ ը միւֆիտէ	47
Շիքեայէթիմ եօզ տըր (չիր)	55
Իրատէթին օլտուն (չիր)	61
Տէօրտէ միւնզատէմ քէլիմաթը միւֆիտէ	62—119
Օեալանմա (չիր)	72
Մերսիյէ (չիր)	74
Գալպիմ (չիր)	78
Յիսուս Գրիստոս (չիր)	80
Խէլասքեարըն սանա խիթապը (չիր)	85
Հագիզի տօսթլուզ (չիր)	93
Մէգալաթ ը միւրչիտէ (չիր)	94
Մէզար թարիկլէրի (չիր)	116

Սահիճե

Թերճէմէի հալը տիւնեա (սէմաի)	117
Պիր ավուճ թօփրագ [շիր]	117
Չինճէ մէսէլլէր	124
Իսլրէթամիզ քէլամլար	127
Իսթիմտատ	132
Աղեք. Տիւմա մախտուճընըն նէսախհի	133
Հըրս ու հիտտէթին ազըպէթի	134
Աչգ ու սէվտանըն էնճամը	150
Ագվալը միւրշիտէ [շիր]	154
Պէշիք վէ մէզար	159
Մէզարըմ [շիր]	163



ՀՀ Ազգային գրադարան



NL0594519

